

Rannikko-LIFE

Arkeologisten kohteiden inventointi 2021

KUVAILULEHTI

JULKAISIJA	Metsähallitus	JULKAISUAIKA	21.2.2022
TOIMEKSIANTAJA	Metsähallitus	HYVÄKSYMISPÄIVÄMÄÄRÄ	
LUOTTAMUKSELLISUUS		ASIANUMERO	712/2022
SUOJELUALUETYYPPI/ SUOJELUOHJELMA			
ALUEEN NIMI			
NATURA 2000 -ALUEEN NIMI JA KOODI			
ALUEYKSIKKÖ	Rannikon Luontopalvelut		
TEKIJÄ(T)	Tapani Tuovinen		
JULKAISUN NIMI	Rannikko-LIFE. Arkeologisten kohteiden inventointi 2021		
TIIVISTELMÄ	Rannikon Luontopalvelut suoritti arkeologisten kulttuuriperintökohteiden yleisinventoinnin 9.6.–21.10.2021 välisenä aikana. Inventointi tehtiin viidellä alueella, jotka kuuluvat Rannikko-LIFE -hankkeeseen (LIFE17/NAT/FI/000544 CoastNet LIFE). Inventoidun alueen arvioitu kokonaispinta-ala on 212 ha. Tavoitteena oli kerätä tiedot alueiden mahdollisista arkeologisista kohteista siten, että ne voidaan ottaa huomioon toimenpidesuunnitelmissa ja estää niiden vahingoittuminen luonnonhoitotoimissa. Ennen maastotyötä inventoitavilta alueilta tunnettiin 15 muinaismuistolain tarkoittamaa kiinteää muinaisjäännöstä. Maastotyössä dokumentoitiin 8 uutta arkeologista kohdetta. Aineistoon kuuluu 7 rakennuksenjäännöstä, 4 hautaröykkiötä, 3 rajamerkkiä, kompassikiveys, kalasatama, veneenvetopaikka, laituri, verkonkuivauspaikka, kivirakennelma, labyrintti, merimerkki, rakkakuoppia ja kiviuni. Kohteista 20 on kiinteitä muinaisjäännöksiä. Kohteiden säilyminen voidaan turvata rajaamalla ne suojavyöhykkeineen mahdollisten hoitotoimien ulkopuolelle.		
AVAINSANAT	Muinaisjäännökset, arkeologiset kohteet, saaristo, haudat, merimerkit, kalastus, kalatuvat, karjanhoito		
MUUT TIEDOT	Kansikuva: verkonkuivauskentän kiviröykkiöitä ja -jatoja Östra Norrskärin kalastuskarilla. Valok. Tapani Tuovinen 16.9.2021.		
SARJAN NIMI JA NUMERO			
ISSN		ISBN (NIDOTTU)	
		ISBN (PDF)	
SIVUMÄÄRÄ	127	KIELI	SUOMI
KUSTANTAJA		PAINOPAikka	
JAKAJA	Metsähallitus, Rannikon Luontopalvelut	HINTA	

Tiivistelmä

Työn suorittaja	<i>Metsähallitus /Tapani Tuovinen</i>
Selvityksen ja inventoinnin syy	<i>Tämä raportti on tuotettu EU:n LIFE-rahoituksen tuella CoastNet LIFE -hankkeessa (LIFE17/NAT/FI/000544 CoastNet LIFE).</i> https://www.metsa.fi/rannikkolife <i>Kirjoittaja on yksin vastuussa tämän raportin sisällöstä. Se ei välttämättä vastaa Euroopan unionin mielipidettä. EASME ja Euroopan komissio eivät ole vastuussa siitä, miten siinä olevaa tietoa käytetään.</i>
Työn rahoittaja/tilaaja	<i>Metsähallitus, Rannikon Luontopalvelut</i>
Inventoinnin laji	<i>Yleisinventointi osana suojelualueen hoidon ja käytön suunnittelua</i>
Kenttätöön ajankohta	<i>Aikavälillä 9.6.–21.10.2021</i>
Dokumentointi- ja löytöaineiston arkistointipaikka	<i>Dokumentointiaineisto: Metsähallituksen arkisto. Taloudellinen tekijänoikeus kuviin on Metsähallituksella. Tämän raportin valokuvat on ottanut Tapani Tuovinen.</i>
Inventointialueen laajuus, ha	<i>Viiden inventointialueen pinta-ala yhteensä 212.4 ha.</i>
Inventointialueella olevat Natura 2000 -alueet	<i>Tapelsåsen - Lindöviken - Heimlax FI0100002, Merenkurkun saaristo FI0800130, Vuorelanmäki FI0200192</i>
Inventointialueella olevat suojelualueet	<i>Framnäsin luonnonsuojelualue YSA010026, Lappörarna 28 YSA203236, Björköbyn saaristo YSA203014</i>

Taulukko 1. Inventoinnin perustiedot.

Sisällys

SISÄLLYS	4
LUETTELO KOHTEISTA	5
1 JOHDANTO.....	6
2 INVENTOIDUT ALUEET	6
3 HOITOTOIMENPITEET	16
ALLEKIRJOITUS	16
LÄHTEET	17
LIITTEET.....	

Luettelo kohteista

Nimi	Numero	Mj-tunnus	Kunta	Laji	Tyyppi	Ajoitus	Uusi Tarkas- tettu
Bastugrund ranta-aitta	210298	1000018612	Mustasaari	KMJ	Talonpohjat	Historiallinen	x
Björsskäret kompassikiveys	210844		Mustasaari	KMJ	Kompassi- ruusut	Historiallinen	x
Bodback kalasatama	210104	1000018612	Mustasaari	KMJ	Satamat, rakennetut	Historiallinen	x
Gustas Edvartos stögon kalatupa	210840		Mustasaari	KPK	Talonpohjat	Historiallinen	x
Lappörarna 1 kiviröykkiöt	64006	1000018133	Mustasaari	KMJ	Hauta- röykkiöt	Rauta- kautinen	x
Östra Norrskär 1 veneenveto- paikka	63440	1000008745	Mustasaari	KMJ	Veneen- vetopaikat	Historiallinen	x
Östra Norrskär 10 kalatuvat	63455	1000008757	Mustasaari	KMJ	Talonpohjat	Historiallinen	x
Östra Norrskär 11 laituri	210989	1000008758	Mustasaari	KMJ	Laiturit	Historiallinen	x
Östra Norrskär 2 verkkotarha	63441	1000008746	Mustasaari	KMJ	Verkonkui- vatuspaikat	Historiallinen	x
Östra Norrskär 3 rakennuksen- jäännös	63442	1000008748	Mustasaari	KMJ	Talonpohjat	Historiallinen	x
Östra Norrskär 4 kiviröykkiöt	63443	1000008749	Mustasaari	KMJ	Röykkiöt	Historiallinen	x
Östra Norrskär 6 labyrintti	63445	1000008753	Mustasaari	KMJ	Jatulintarhat	Historiallinen	x
Östra Norrskär 7 purjehdusmerkki	63446	1000008754	Mustasaari	Ei suo- jeltu	Merimerkit	Historiallinen	x
Östra Norrskär 8 rakennuksen- jäännös	63447	1000008755	Mustasaari	KMJ	Talonpohjat	Historiallinen	x
Östra Norrskär 9 rakkakuopat	63454	1000008756	Mustasaari	KMJ	Rakka- kuopat	Historiallinen	x
Framnäs 10 rakennuksen- jäännös	210703	1000042932	Raasepori	KPK	Heinäladon rauniot	Historiallinen	x
Framnäs 11 rajamuuri	210664	1000042930	Raasepori	KMJ	Rajamerkit	Historiallinen	x
Framnäs 12 rakennuksen- jäännös	210666	1000042925	Raasepori	KMJ	Torpat	Historiallinen	x
Framnäs 3 kiviuni	210490	835010072	Raasepori	KMJ	Kiviunit	Historiallinen	x

Framnäs 4 hautaraunio	210550	835010072	Raasepori	KMJ	Hauta- röykkiöt	Pronssi- kautinen	x
Framnäs 5 hautaraunio	210602	835010071	Raasepori	KMJ	Hauta- röykkiöt	Pronssi- kautinen	x
Framnäs 6 hautaraunio	210605	835010070	Raasepori	KMJ	Hauta- röykkiöt	Pronssi- kautinen	x
Framnäs 7 rajapyykki	210558	1000042929	Raasepori	KMJ	Rajamerkit	Historiallinen	x
Vuorelanmäki rajapyykki	211270	1000042636	Salo	KPK	Rajamerkit	Historiallinen	x

Taulukko 2. Luettelo tarkastetuista arkeologisista kohteista. Kohteen nimi, PAVE-numero, Muinaisjäännösrekisterin kohdetunnus, kunta, kohteen vahvistettu laji (KMJ – kiinteä muinaisjäännös, KPK – muu kulttuuriperintökohde), tyyppi (PAVEN arkeologisen kohteen tarkenne) ajoitus, onko uusi kohde ja onko kohde tarkastettu inventoinnissa.

1 Johdanto

Metsähallituksen Luontopalvelujen vetämä Rannikko-LIFE-hanke (LIFE17/NAT/FI/000544 CoastNET LIFE) parantaa rannikon ja saariston Natura 2000 -luonnonsuojelualueiden tilaa. Tavoitteena on luoda toimiva elinympäristöjen verkosto. Kohteina ovat etenkin rannikolle tyypilliset avoimet ja puoliavoimet ympäristöt. Hankkeessa kunnostetaan merkittäviä rannikon ja saariston elinympäristöjä kuten paahdealueita, rantaniittyjä, lehtoja ja hakamaita. Valittujen kohdealueiden arkeologinen inventointi toteutettiin 2021 osana hanketta.

2 Inventoidut alueet

2.1 Aikaisemmat inventoinnit

Taulukossa 3 on lueteltu ne kohdealueet, joilla on tehty aikaisempi arkeologinen inventointi.

Natura-koodi	Alue	Vuosi	Inventoija	Organisaatio	Arkeologisia kulttuuri-perintökohteita (PAVE)
FI0100002	Tapelsåsen - Lindöviken - Heimlax	1994 2003 2008	Juha Laurén Henrik Jansson ja Jaakko Latikka Jouni Taivainen	Tammisaaren maakuntamuseo Helsingin yliopisto Tammisaaren museo	4
FI0800130	Merenkurkun saaristo	2007 2010	Kaisa Lehtonen Ville Laurila ja Siiri Tolonen	Museovirasto Metsähallitus	11

Taulukko 3. Rannikko-LIFE-kohdealueet, joilla on tehty aikaisempi arkeologinen inventointi.

2.2. Kohdealueiden valinta

Inventoinnin tavoitteena oli selvittää hankkeen kohdealueiden tunnetut ja mahdolliset uudet arkeologiset kohteet ja määrittää, miten ne otetaan huomioon luonnonhoitotoimien suunnittelussa ja toteutuksessa. Inventointi on jatkoa vuonna 2019 tehdylle Rannikko-LIFE-inventoinnille. Inventoinnit keskitettiin niihin kohdealueisiin, joilla hankkeen luonnonsuojelutoimet voivat tulla koskemaan arkeologisia kohteita ja joilla inventointi on mielekästä arkeologisen potentiaalin kannalta. Valituksi tuli kuusi kohdealuetta, Meiko, Framnäs, Lappörarna, Bodback, Östra Norrskär ja Vuorelanmäki.

Lähtötietoina olivat aikaisemmat arkeologiset inventoinnit, historialliset kartat ja Metsähallituksen SutiGIS:in AE-aluekohteiden tiedot. Maastossa kustakin kohteesta tallensin GPS-geometrian, päämitat, rakenteen, aineksen ja valokuvat. Kaikki maastossa koottu tieto on tallennettu sähköisesti.

Kuva 1. Inventoidut kohdealueet.

2.3. Kohdealueet

Kirkkonummi, Meiko

Meikojärven eteläpuoleiselta alueelta en löytänyt uusia arkeologisia kohteita.

Raasepori, Framnäs

Framnäsissä dokumentoin suojelualueen ennestään tunnetut arkeologiset kohteet, kolme pronssikauden tyyppin hautarauniota ja kiviunin. Uusia kohteita ovat kaksi rannan tuntumassa sijaitsevaa rakennuksenjäännöstä, niittyladon jäännös Framnäsin länsirannalla (mahdollisesti vuoden 1874 kartassa, kuva 1) ja rakennuksenjäännös paikassa, johon on pitäjänkartassa 1842 (KA) merkitty torppa. Torpan jäännöksen alin korkeus merenpinnasta mitattiin käsivaraisesti trigonometrisesti 1.47 m N2000. Korkeudesta laskettiin rannansiirtymisajoitus jäännöksen korkeimmalle mahdolliselle iälle siten kuin vuoden 2019 Rannikko-LIFEn arkeologisessa inventointiraportissa on esitetty. Kun totaaliveden korkeudeksi oletetaan 0.5 m teoreettisesta keskivedestä, saadaan rannansiirtymisajotukseksi 1769 ± 9 . Torpan olisi siis sijainnut hyvin lähellä silloista merenrantaa. Tämä saa epäilemään, että paikalla olisi ollut jotakin muuta kuin rakennus, esim. perunamaa.

Framnäsin YSA-alueen itäraja kulkee II Salpausselän yli pitkin keskiaikaista Kägran ja Högbölen kylänrajaa, joka oli myös Tenholan ja Bromarvin pitäjien välinen raja vuosina 1879–1977. Pohjoisrannalla eli Mådervikenin rannalla rajalinjalle on rakennettu 22 metriä pitkä 0.1–0.6 m korkea kylmämuuri. Harjun laella, paikassa jossa rajalinja kääntyy, on rajapyykki: metrin korkuinen siirtolohkare, jonka päällä neljä kiveä tukee pystyyn asetettua rajalinjan suuntaista laakaa (kuva 2).

Maanmittari J.R. Hasselblatt suoritti Kägran rusthollin isojaon vuonna 1764. Hänen laatimassaan kartassa Framnäsin kulttuurimaisema näyttäytyy tunnistettavana niittyineen ja maanteineen (kuva 1). Harjunlakea kulkeva maantie oli vanha kappelite, alunperin ratsutie, joka muuttui 1784 yleiseksi tieksi (Nikula 1938: 142–143). Kannaksen yli kulkeva veneenvetotaival on merkitty, mutta siitä en löytänyt tunnistettavia merkkejä maastossa (liite 2). Kartassa on myös selvästi keltaisella ja punaisella merkitty raja, sen pohjoispäässä vesirajassa oleva kivistä rakennettu kivi- ja harjun laella rajapyykki *Malms rån*:

8. Malms Rån var en flat jordfast sten uppå högsta kullen af en jordås som åtskiljer Moder-viken och Dragsfierden; uppå samme sten låg 2ne stenflisor uppå hvarandra, varande sot och lemningar Kål under den nedersta af dem at finna: härifrån blefvo linier utstakade både till Mattmoders varpet som ock Moderviken efter den visning, som fanns af Landtmätaren Brotheri Charta [...]

Siirtolohkareen päällä oleva rakennelma on siis muuttunut, kun siinä on nyt viisi kiveä. Hasselblattin mainitsemasta tuhkasta ja hiilestä en nähnyt merkkejä. Viittaus maanmittari Brother(i)uksen karttaan tarkoittaa maanmittari Samuel Broteruksen vuonna 1705 laatimaa Knopkägran karttaa (KA). Rajalinja oli siis merkitty maastoon ennen Hasselblattia. Rajamerkit saattavat palautua Bromarvin kappelin erottamiseen Tenholasta vuonna 1677 (Nikula 1938: 80) tai kylänrajan synty aikaan asti.

Mustasaari, Lappörarna

Lappörenissa etsin uusia arkeologisia kohteita Jonas Cajanuksen saaristokartassa (1762) ja Kalmbergin kartassa (1856) olevien merkintöjen perusteella. Cajanus on merkinnyt Valjaniin, joka tuolloin vielä oli lahti, kalasaunan (*Badstuga*) lahden pohjoisrannalle. Karttojen tiedot eivät kuitenkaan johtaneet uusien kohteiden löytämiseen. Sen sijaan Marita Westergårdin ja Mona Britwinin (2009) tietojen avulla löytyi kaksi uutta kohdetta, Gustas Edvarton kalasaunan jäännökset ja Björsskäretin kompassikiveys.

Mustasaari, Bodback (Bodvattnet)

Bodvattnet on nimeltään vesialue, jonka etelärannalla sijaitsee Björköbyn kylän vanha kalasatama Bodback. Kalastuskauden aikana palattiin päivittäin kylän satamaan ravistamaan ja kuivaamaan verkot ja suolaamaan silakat. Bodback on jäänyt pois alkuperäisestä käytöstä rannansiirtymisen aiheuttaman madaltumisen takia ja on nykyään laidun.

Vanha satama on piirretty Cajanuksen karttaan 1762 niemeksi, jossa on useita ranta-aittoja (kuva 3). Vuoden 1845 pitäjänkartassa näkyy 19 ranta-aittaa (kuva 4). Bodback oli käytössä 1940-luvun alkuun, jolloin vesi oli liikaa madaltunut yhä useampien kylälaisten hankkimille moottoriveneille. Satama siirrettiin tällöin nykyiselle paikalleen Svedjehamniin (Nystrand 2009).

Vanhassa satamassa oli kahden tyyppisiä hirrestä salvottuja rakennuksia, ranta-aittoja (*sjöbod*) suolasilakan ja tarvikkeiden säilytykseen ja venehuoneita (*båthus*) veneiden ja varusteiden talvisäilytykseen (Nystrand 2009). Aitoista on jäljellä muutamia, ja ne ovat Björkön fornminnesföreningin hoidossa.

Rantavyöhykkeessä noin 450 metrin matkalla on hyvin säilyneitä veneenvetouria: kohtisuoraan rantaviivasta ylöspäin tasaisiksi raivattua pintoja, joita erottavat lohkarista kasatut vallit tai lohkarilla reunustetut ja pienemmillä kivillä täytetyt laiturimaiset rakennelmat. Venevetourien yläpää on muutamien metrien korkeudella, joten rakenteet ovat olleet käytössä pitkän ajan.

Kuva 3. Bodback Cajanuksen kartassa 1762 (itäreunassa niemi, jossa punaisia karttamerkkejä) (KA, Maanmittaushallituksen kartat).

Kuva 4. Bodback pitäjänkartassa merkitty sanalla Sjööbodan (1845) (KA, Maanmittaushallituksen historiallinen kartta-arkisto).

Kuva 5. Bodbackin veneenvetourien muurit (käsi-GPS:n tarkkuudella) ja Bastugrundin rakennuksenjäännös.

Kuva 6. Bodback.

Historiallisiin karttoihin piirretyn Bodbackin maasto on niin alavaa, että se on jossakin vaiheessa ollut veden peitossa. Jarl Nystrand mainitsee Kistorsvattnetin pienen *glo*-järven yhtenä mahdollisena satamapaikkana ennen Bodbackia (Nystrand 2009: 32). Cajanuksen kartta ja pitäjänkartta tukevat tätä ajatusta, koska niissä näkyy lahti, jonka pohjukka on nykyisen *glo*-järven kohdalla.

Mustasaari, Östra Norrskär

Kuva 7. Kivirivejä verkkotarhassa.

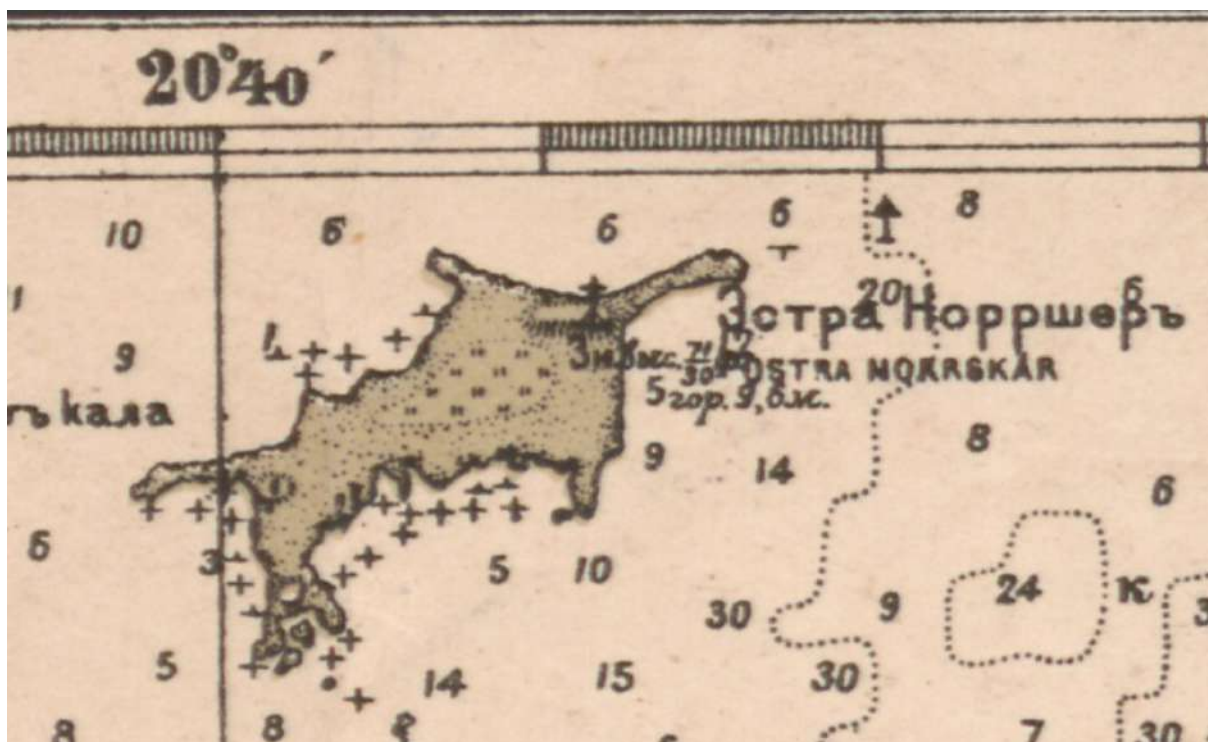
Östra Norrskärissä täydensin Kaisa Lehtosen vuonna 2007 keräämiä inventointitietoja. Saaren arkeologiset kohteet liittyvät korkeimmalla laella sijaitsevaa rakennuksenjäännöstä ja merimerkkiä lukuun ottamatta saaren käyttöön kalastuskarina ja kruununkalastamona.

Saaren kaakkoisosassa on madaltunut kalasatama, jossa on neljä kesämökkeinä käytössä olevaa kalatupaa. Sataman suojaksi on, Lehtosen mukaan 1800-luvun puolivälissä, rakennettu 52 m pitkä massiivinen kivilaituri, joka on osaksi kuivalla maalla.

Kalasataman takana on laaja kivikkoinen alue, jolla on verkkotarha eli verkonkui-vaustankojen tukikivikasoja. Kasat muodostavat länsi-itä-suuntaisia rivejä ja alueella on myös seitsemän korkeaa kiviröykkiötä (kuva 7). Verkkotarha on edustava ja arvokas muinaisjäännös.

Östra Norrskärin korkein kohta on runsaat 10 m merenpinnasta. Tasaisella laella on rakennuksen kivijalka (9.2 x 6.8 metriä), jonka keskellä on maakumpu, todennäköisesti uunin perustus. Rakennuksen jäännös ja se sijainti ei viittaa kalastuksen. Perimätiedon mukaan paikalla olisikin ollut luotsinvahdin rakennus.

Laella on ollut myös kauas merelle näkyvä purjehdusmerkki. Runsaan metrin syvyisen kuopan päälle on rakennettu kiviröykkiöihin tukeutuva nelijalkainen jalusta ja sen päällä pystytanko, jonka huippumerkkinä on ollut laudoista koottu vaakasuora haravamainen rakennelma. Romahtanut rakennelma on tehty mitallistetusta sahatavarasta, joten se ei liene kovin iäkäs.

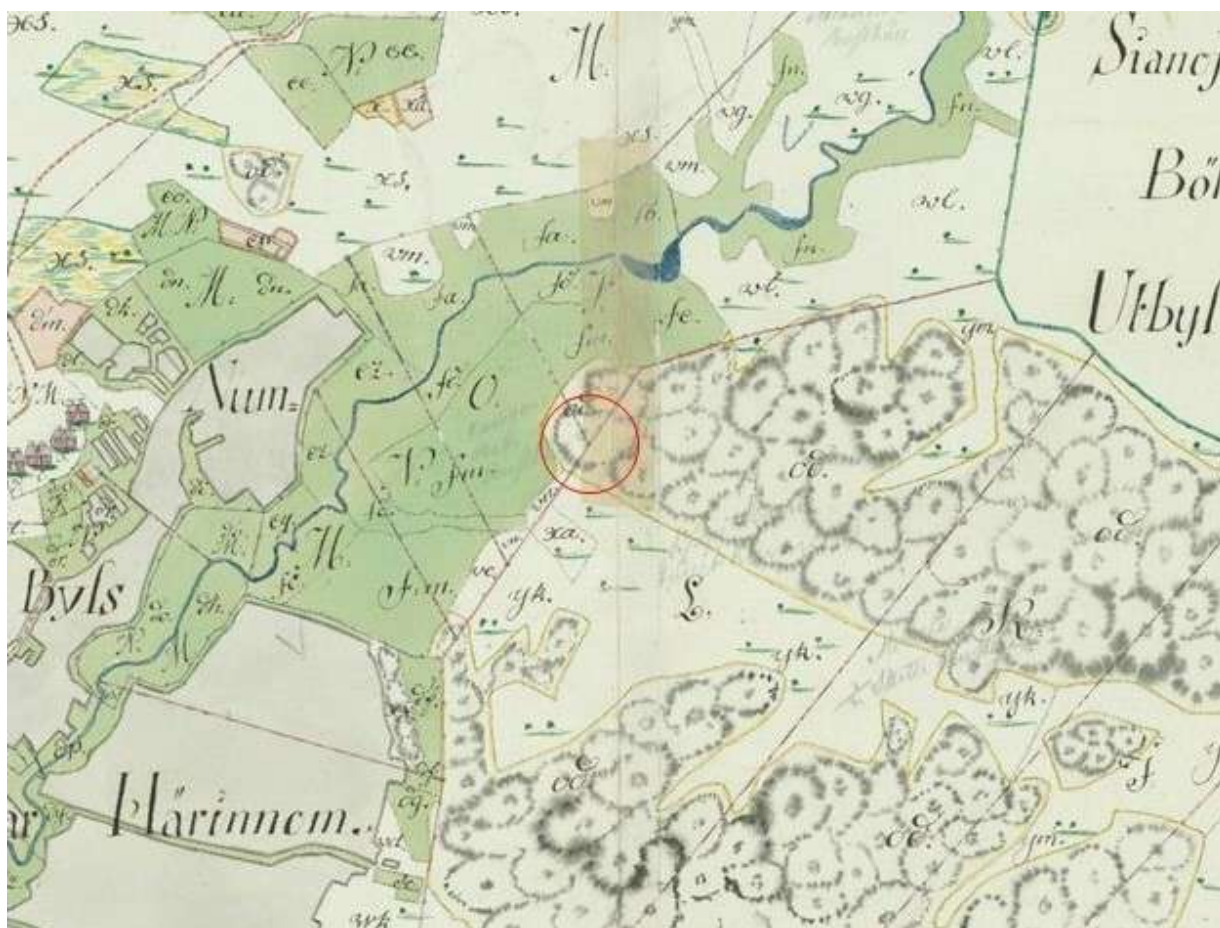
Kuva 8. Östra Norrskär venäläisessä kartassa 1910 (KA, Merenkulkuhallituksen arkisto).

Paikalla on kuitenkin ollut vanhempi purjehdusmerkki, jonka tarkoitus oli osoittaa Norrskäristä Vaasaan johtavan väylän alkukohta. Luotsiylihallituksen vuoden 1981 merimerkkiluettelon mukaan Östra Norrskärissä oli neljän jalan tukema tanko, jossa huippumerkkinä oli tasasivuinen ontto (genombruten) kolmio kärki ylöspäin (Öfverstyrelsen för Lots- och Fyrinrättningen 1891: 184). Rakennelma oli pystytetty vuonna 1883. Huippumerkki oli 70.9 englantilaisen jalan (21.6 m) korkeudella merenpinnasta ja 35.1 jalkaa (10.7 m) maanpinnasta. Vanha purjehdusmerkki oli suunnilleen kaksi kertaa niin korkea kuin paikalla nyt oleva romahtanut rakennelma. Se on saattanut olla käytössä jo ennen Norrskärin majakan rakentamista (1847) purjehdusmerkkinä, josta rannikkoa lähestyvä alus sai ensimmäisen kosketuksen sisääntuloväylään.

Merenkulkuhallituksen venäläisten merikarttojen kokoelmassa on vuonna 1910 valmistunut kartta, joka osoittaa, että purjehdusmerkki on ollut juuri tällä paikalla saaren itäpäässä. Huippumerkki näyttäisi muistuttavan enemmän nelisakaraista tähteä kuin tasasivuista kolmiota. Karttaan on merkitty korkeudet jalkoina (71 ja 30) ja venäjän sana, joka lienee luettavissa ЗНАКЪ, znak 'merkki' (kuva 8).

Salo, Vuorelanmäki

Vuorelanmäen luonnonsuojelualueen länsiosasta kallionjyrkänteiden reunalta löytyi lohkkareista koottu rajapyykki. Se on Halikon Tavolan ja Nummen kylien välisellä keskiaikaisella kylänrajalla. Rajapyykki on kuitenkin enemmän isojakoon liittyvää nelisivuista tyyppiä kuin keskiaikaisten maakuntalakien mukaisesti koottu viiskivipyykki (Adel & Salminen 2019). Rajapyykki itsessään lieneekin kylänrajaa nuorempi, sillä se sijaitsee paikassa, johon päätettiin rakentaa rajapyykki isojaossa vuosina 1783–1803 (kuva 9). Pyykki osoitti Kankareen rustholliin kuuluneiden Kimparlan ja Kaisinojan niittyjen rajan Sianojan puronnotkossa. Kylänraja on isojakokartassa merkitty aidatuksi. Rajapyykin symboli on harmaalla värillä täytetty neliö, mikä vastaa pyykin nykyistä rakennetta. Pyykin neliömäinen symboli on näkyvissä vielä Tavolan tiluskartassa vuodelta 1909 (KA).

Kuva 9. Rajapyykki Tavolan ja Nummen kylänrajalla (KA, Maanmittaushallituksen uudistusarkisto).

3 Hoitotoimenpiteet

Ehdotetut kohdekohtaiset hoitotoimenpiteet on kirjattu taulukkoon 4. Tarvittaessa laaditaan tarkentavat aluekohtaiset ohjeet, koska arkeologisten kohteiden hoito- ja suojaustoimet riippuvat luonnonhoidon ja ennallistamisen toimenpiteistä. Hoidon pääsäännöt on selostettu Luontopalvelujen ohjeistuksessa (Jansson 2011).

PAVE-numero	Kohde	Ehdotetut hoitotoimet
63442	Östra Norrskär 3 rakennuksenjäännös	Aluskasvillisuuden raivaus
63440	Östra Norrskär 1 veneenvetopaikka	Katajien ja lehtipuiden raivaaminen.
211270	Vuorelanmäki rajapyykki	Taimien poisto
63447	Östra Norrskär 8 rakennuksenjäännös	Katajan raivaaminen rakennuksenjäännöksen sisäpuolelta

Taulukko 4. Kohdekohtaiset hoitosuositukset.

Allekirjoitus

Turussa 21.2.2022

Tapani Tuovinen

Lähteet

Arkeologiset raportit

Helsingin yliopisto

Jansson, H. & Latikka, J. 2006: Länsi- ja Keski-Uudenmaan saariston ja rannikkoalueiden inventointi 2002–2003. Tammisaari, Hanko, Inkoo, Siuntio, Kirkkonummi, Espoo, Helsinki. – Helsingin yliopisto, Kulttuurien tutkimuksen laitos, Arkeologia. 683 s.

Museovirasto

Laurén, J. 1994: Tammisaari/Tenhola. Muinaisjäännösinventointi. – Museovirasto. 147 s.

Lehtonen, K. & Aarnio, J. 2007: Mustasaari, Norrskär. Raportti 9.8.2007 tehdystä muinaisjäännösten inventoinnista. – Museovirasto. 52 s.

Metsähallitus

Tuovinen, T. 2020: Rannikko-LIFE. Arkeologisten kulttuuriperintökohteiden inventointi 2019. – Metsähallitus asianro 877/2020. 416 s.

Tammisaaren museo

Taivainen, J. 2008: Tammisaari Tenhola 2008. Rantakaavainventointi. Esihistoriallisen ja historiallisen ajan kiinteät muinaisjäännökset. – Ekenäs Museum/Tammisaaren museo. 158 s.

Arkistot

Kansallisarkisto (KA)

Maanmittaushallituksen kartat. MH Alue- ja rajakartat

MH MH 132/- - * +Transport charta öfwer Biörkö och Wallgrund byars skiärigårdar jemte söder udden med alla utbyssens holmar, belägna uti Musta Sari Sochn (Johan Cajanus 1762).

Maanmittaushallitus. Maanmittaushallituksen historiallinen kartta-arkisto

Isb. Kalmbergin kartasto. XII3, XII2.

Pitäjäntkartasto. 2012 07+08 Ia.* -/- - Bromarv. 2012 10 Ia.* -/-- Bromarv. 1332

05+06+08+9 Ia.* -/- - Raippaluoto.

Maanmittaushallitus. Maanmittaushallituksen uudistusarkisto

Bromarv B47:9/1 Knopkägra; Knopkägra, Kivitok, Kårböle och Kägra: Geografisk karta (S. Broterus 1705).

Bromarv B47:17/1-3 Kägra; Egokarta med beskrifning (J.R. Hasselblatt 1764).

Bromarv B60:4/1-11 Kägra; RN:o 1:20-21, styckning (Håkan Wikberg 1925).

Halikko A9:77/1-4 Tavola; N:o 4 Kyöpi (Konrad Söderholm 1909).

Halikko A9:51/1-14 Nummi (Johan Colliander 1783-1802).

Merenkulkuhallitus

Merenkulkuhallituksen venäläiset merikartat. 12:741-46/48 Vaasan lähestymiset (1910).

Kirjallisuus

Adel, V. & Salminen, T. 2019: Rajamerkeistä historiallisena ilmiönä sekä tutkimuksen ja suojelun kohteena. – Pirkanmaan alta: arkeologisia tutkimuksia 16: 74–92.

Eriksson, G. 2015: Var ägde drabbningen egentligen rum? – Villstrand, N.-E. & Westerlund, K. (toim.) 2009: Stor seger – litet nederlag? Perspektiv på sjöslaget vid Rila 1714: 73–97. Meddelanden från Sjöhistoriska institutet vid Åbo Akademi nr 34. – Åbo Akademi, Åbo. 211 s.

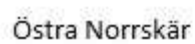
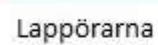
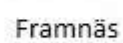
Jansson, H. 2011: Kulttuuriperinnön huomioiminen ennallistamisessa ja luonnonhoidossa. – Similä, M. & Junninen, K. (toim.) 2011: Metsien ennallistamisen ja luonnonhoidon opas: 148–157. Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja B 157. – Metsähallitus, Vantaa. 191 s.

Nikula, O. 1938: Tenala och Bromarv socknars historia I. – Ekenäs Tryckeri Aktiebolag, Ekenäs. 443 s.

Nystrand, J. 2009: Bodback – de gamla strandbodarna. – Dahlström, K. (toim.) 2009: Arvet havet oss skänkte. Björkö – en värld i Kvarken II: 32–35. – Björkö hembygdsforskare, Vasa. 278 s.

Westergård, M. & Britwin, M. 2009: Fiskebastur i Björkö skärgård. – Dahlström, K. (toim.) 2009: Arvet havet oss skänkte. Björkö – en värld i Kvarken II: 36–60. – Björkö hembygdsforskare, Vasa. 278 s.

Öfverstyrelsen för Lots- och Fyrinrättningen 1891: Beskrifning öfver Fyrar, Känningsbåkar och andra sjömärken utmed Finska kusterne, utifrån Björkö sund i Wiborgs län till Torneå stad. – Öfverstyrelsen för Lots- och Fyrinrättningen i Finland, Helsingfors. 227 s.

Liite 2 – Mitä ei löytynyt

Raasepori, Framnäs

Framnäsin veneenvetotaipaleet

Jouni Taivaisen rantakaavainventoinnissa 2008 mainitaan kaksi veneenvetotaivalta, jotka ylittävät harjun Framnäsin kannaksen kohdalla (n:ot 16 ja 34). Taipaleet on merkitty Broteruksen karttaan vuodelta 1705 (B 47:9/1) ja pitäjänkarttaan.

Läntisempi taival (1000012231) on yhdistänyt etelänpuoleisen merenrannan Lillsjön järveen. Yhdystie 1081 peittää suuren osan alueesta, jolla taival on voinut olla. Tien pohjoispuolella NW-rinne on jyrkkä ja louhikkoinen. Harjanteen alin satulapiste on tasaisempi. Tien SE-puolella maasto on tasaista ja lohkaraita on vain paikoin. Raivausjälkiä ei ollut näkyvissä maanpinnalla. Mahdollisesti maantien ulkopuolella maanpintaa ei ole paljoakaan raivattu.

Itäisemmänkään taipaleen (835010072) käyttö ei ole jättänyt maastoon sanottavia jälkiä.

Framnäsin läntisempi torppa

Pitäjänkarttaan 1841–1842 on merkitty *Torp* melko korkealle rannasta läntisemmän taipaleen itäpuolelle (likimäärin E 282552, N 6658467). Merkkejä rakennuksesta ei ollut nähtävissä. Pitäjänkartan osoittama paikka on louhikkoinen etelärinne.

Kägran isojakokartan 1764 rakennukset

J.R. Hasselblattin laatimassa Kägran rusthollin isojakokartassa vuodelta 1764 on eritelty Framnäsin niityt. Niittyjen reunoille on merkitty viisi rakennusta. Niistä eteläisin, joka sijaitsi nykyisessä Björkholmenissa pellon reunassa, mainitaan nimellä *Holmåkerstorpet*. Torppa ilmeisesti viljeli peltoa. Muita rakennuksia ei mainita, ja koska ne sijaitsivat niittyjen luona, ne lienevät olleet niittylatoja.

Lähes kaikki merkit rakennuksista ovat kadonneet; ainoastaan Näs Ängenin pohjoisreunassa on heikkoja merkkejä rakennuksesta, jotka tulkitsin arkeologiseksi kohteeksi (PAVE 210703). Holmåkerstorpetin jäännöksiä en löytänyt. Sen lähimaastossa on nurkkakiviksi sopivia lohkaraita, joiden sijainti peltosaran päässä vastaa vuoden 1925 lohkomiskarttaan (KA) merkittyä heinälatoa. Heinälato on merkitty vielä vuoden 1966 peruskarttaan.

Nimi	E	N	Havainnot
Holm åker	282304	6658622	Särmikkäitä lohkareita
Holm åker	282216	6658671	Kivilatomus
Holm Ängen	282335	6658766	Kiviraunio
Holm Ängen	282322	6658822	Kiviraunio
Moderwiksäng	282827	6659013	Niitty

Taulukko NN. Isojakokartan rakennusten likimääräiset sijainnit.

Mustasaari, Lappörarna

Merenkurkun maailmanperintöalueen kulttuuriperintöinventoinnissa vuonna 2010 etsittiin lähtötiedon perusteella kiviröykkiötä Lappörenista. Sellaista ei löydetty, eikä maastossa tälläkään kertaa ollut merkkejä kiviröykkiöstä (PAVE 64007). Myös Mirja Miettisen vuonna 1994 löytämä kohde Gustav Vasas fiskeläge (195292, Museoverkko 33010004) jäi epäselväksi, koska Museoverkon osoittamasta paikasta ei löytynyt mitään rakennelmia.

Mustasaari, Östra Norrskär

Kaisa Lehtonen mainitsi Norrskärin inventointiraportissaan 2007 Östra Norrskärin keskiosassa olevan perunamaaksi raivatun alueen. Katajikon kasvun takia ei ollut mielekästä koettaa etsiä sitä.

Salo, Vuorelanmäki

Vuonna 2010 Turun maakuntamuseon maakunta-arkeologi Heljä Brusila etsi lähtötiedon perusteella Vuorelanmäestä vesimyllyn jäännöksiä löytämättä kuitenkaan mitään (Museoverkko 1000020421). Puronvarren etsinnässä ei nytkään tavattu vesimyllyn rakenteita.

210104

Bodback kalasatama

1000018612

PERUSTIEDOT

Kohteen numero:	210104	Mj-tunnus (Museovirasto):	1000018612
Kohteen tyypin tarkenne:	Liikennekohteet	Ajoitus:	Historiallinen
Tarkenne:	Satamat, rakennetut	Ajoituksen tarkenne:	1800-luku
P-koordinaatti:	7037599	Korkeus merenpinnasta, ylin (m):	
I-koordinaatti:	214608	Korkeus merenpinnasta, alin (m):	
Karttageometrian lähde:	Digitointi kartalta	Koordinaattiselitys:	

HALLINTATIEDOT

Omistaja:	Yksityinen	Vastuhenkilö:	
Haltija:	Yksityinen	Olotila:	Voimassa
Ylläpitäjä:	Yksityinen	Käyttö:	Kulttuuriperinnön suojelu
Maankäyttökohde:		Maankäyttöluokka:	
Kiinteistötunnus:		Kiinteistön nimi:	
Kunta:	Mustasaari		

SUOJELUTIEDOT

Laji:	Kiinteä muinaisjäännös	Historiallinen tausta:	
Rauhoitusluokka:	Ei määritelty		
Lukumäärä:	1		
Löytötapa:	Arkistotutkimus		
Arvotus:	Ei määritelty		
Arvotuksen selitys:			
Suojelu:	Muinaismuistolaki		
Suojelun selitys:			

OMINAISUUSTIEDOT

Kunto:	Koskematon	Rajaustarkkuus:	Tarkka
Alkuperäisyys:	Täysin alkuperäinen	Rajauslähde:	Näkyvät rakenteet
Maastomerkintä:	Opastaulu	Rajauslähteen selitys:	Isojakokartta 1857 (Westergård & Britwin 2009: 41), pitäjänkartta 1845 ja ilmakuva (1943).

KOHTEEN JA YMPÄRISTÖN KUVAUS

Taustatiedot

Ympäristön kuvaus

Kivikkoisia de Geer -moreenin harjanteita. Suurin osa alueesta on käytössä lihakarjan laitumena, minkä vuoksi kataja on vähentynyt ja maan pinnalle näkyvät rakenteet ovat paremmin näkyvissä. Alueen S-reunalla kulkee pitäjänkarttaan merkitty tie, joka toimii myös Luontopalvelujen luontopolkuna 62410.

Kuvaus

Björköbyn vanhasta kalasatamasta on jäljellä joukko ranta-aittoja, ainakin yksi aitan jäännös ja veneenvetouria (länstade, -n). Veneenvetourat ovat kivistä ja lohkareista tasaisiksi raivattua pintoja rantavyöhykkeessä kohtisuoraan rantaviivasta ylöspäin. Niitä erottavat lohkareista kasatut vallit tai lohkareilla reunustetut ja pienemmillä kivillä täytetyt laiturimaiset rakennelmat. Maasta kangetut lohkareet voivat olla monisatakiloisia. Venevetourien alapää on melkein nykyveden tasossa, joten rakenteet ovat olleet käytössä pitkään. Vallien välisten tasaisten alueiden leveys vaihtelee 2-7 m. Joiltakin osin rinteessä on vain hajalohkareita, jotka suurimmaksi osaksi eivät muodosta rivejä kohtisuoraan rantaviivaa vastaan. Veneenvetourat ovat epäsäännöllisempiä kuin kalastuskarien vastaavat rakennelmat. Alueen W-päässä on kylmämuurattu pengerrys. Täällä veneenvetourat ovat lyhyemmät kuin E-osassa, joten ne ovat olleet lyhyemmän ajan käytössä.

Rannassa on luonnonkivistä laastilla muurattu avoin todennäköisesti reserointi tulisija.

Kohteen rajaus

Tulkinta

Kylän vanha kalasatama, johon kalastuskauden aikana palattiin päivittäin ravistelemaan silakat ja kuivaamaan verkot. Aittoja on ollut enimmillään 130.

Lisätiedot

Alueella on paljon rakennelmia, jotka vaativat tarkemman kartoituksen, samoin säilyneet aitat. Alueen rajaus perustuu Marita Westergårdin ja Mona Britwinin referoimaan isojakokarttaan vuodelta 1857 (Westergård & Britwin 2009: 41), pitäjänkarttaan ja ilmakuvaan vuodelta 1943. Paikalla on Metsähallituksen ja Pohjanmaan liiton laatima opastaulu.

TOIMENPITEET KOHTEELLE

Toimenpide:	126557	Toteutusvuosi:	2011	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Suojeluarvojen tarkastus			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:	Kaisa Lehtonen, Pohjanmaan museo				
Kuvaus:	Tarkastus			Kustannukset yhteensä, €:	

Toimenpide:	126558	Toteutusvuosi:	2021	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:	Tapani Tuovinen				
Kuvaus:	Arkeologisten kulttuuriperintökohteiden inventointi			Kustannukset yhteensä, €:	

KUALIITTEET

Tunnus
{BD75E763-0765-48A4-8540-D820CE6CCA97}
Kuvausaika
1.9.2021
Kuvauspaikan P-koordinaatti
Kuvauspaikan I-koordinaatti
Kuvaussuunta asteina
Kuvaaja
Tapani Tuovinen

Otsikko:	IMG_3474
Kuvaus:	Laiturimainen rakennelma alueen W-osassa

Tunnus
{B6322774-150A-402B-A145-15665C10BF7F}
Kuvausaika
1.9.2021
Kuvauspaikan P-koordinaatti
Kuvauspaikan I-koordinaatti
Kuvaussuunta asteina
Kuvaaja
Tapani Tuovinen

Otsikko:	IMG_3465
Kuvaus:	Veneenvetouria alueen W-osassa E

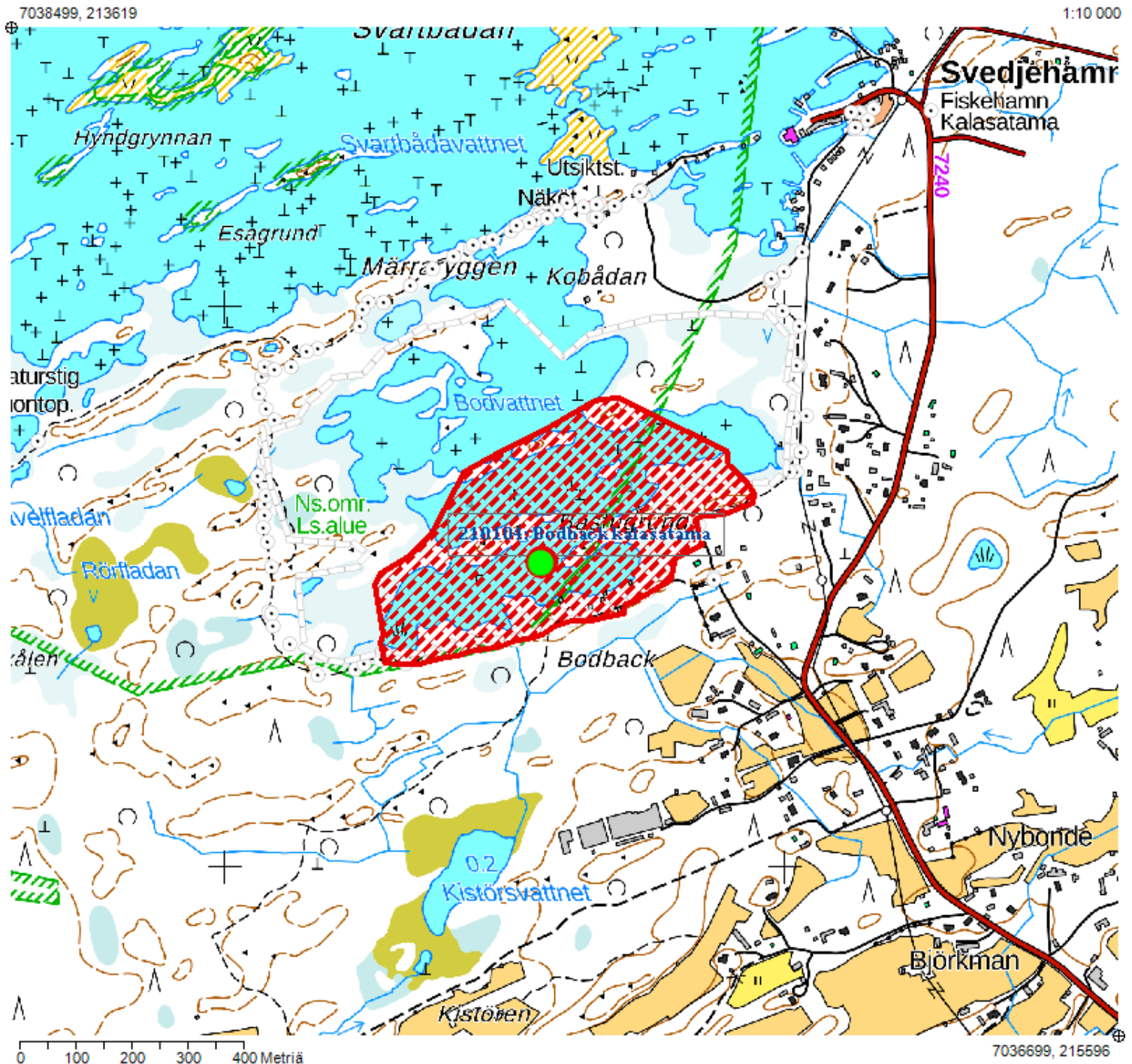

Tunnus
{477F34F4-858A-4396-990D-42BEE65FA04A}
Kuvausaika
1.9.2021
Kuvauspaikan P-koordinaatti
Kuvauspaikan I-koordinaatti
Kuvaussuunta asteina
Kuvaaja
Tapani Tuovinen

Otsikko:	IMG_3445
Kuvaus:	Yleiskuva alueen E-osasta E

KARTTAOTE

Kohteen numero:	210104	Kohteen nimi:	Bodback kalasatama
Kunta:	Mustasaari	Maankäyttökohde:	
P-koordinaatti:	7037599	Korkeus meren- pinnasta, ylin (m):	
I-koordinaatti:	214608	Korkeus meren- pinnasta, alin (m):	

210298

Bastugrund ranta-aitta

1000018612

PERUSTIEDOT

Kohteen numero:	210298	Mj-tunnus (Museovirasto):	1000018612
Kohteen tyypin tarkenne:	Asuinpaikat	Ajoitus:	Historiallinen
Tarkenne:	Talonpohjat	Ajoituksen tarkenne:	1800-luku
P-koordinaatti:	7037639	Korkeus meren-pinnasta, ylin (m):	
I-koordinaatti:	214776	Korkeus meren-pinnasta, alin (m):	
Karttageometrian lähde:	GPS-mittaus, korjaamaton	Koordinaattiselitys:	

HALLINTATIEDOT

Omistaja:	Muu omistaja	Vastuuhenkilö:	
Haltija:	Muu	Olotila:	Voimassa
Ylläpitäjä:	Muu	Käyttö:	Kulttuuriperinnön suojelu
Maankäyttökohde:		Maankäyttöluokka:	
Kiinteistötunnus:		Kiinteistön nimi:	
Kunta:	Mustasaari		

SUOJELUTIEDOT

Laji:	Kiinteä muinaisjäännös	Historiallinen tausta:	
Rauhoitusluokka:	Ei määritelty		
Lukumäärä:	1		
Löytötapa:	Arkistotutkimus		
Arvotus:	Ei määritelty		
Arvotuksen selitys:			
Suojelu:	Muinaismuistolaki		
Suojelun selitys:			

OMINAISUUSTIEDOT

Kunto:	Koskematon	Rajaustarkkuus:	Tarkka
Alkuperäisyys:	Täysin alkuperäinen	Rajauslähde:	Näkyvät rakenteet
Maastomerkintä:	Ei merkintää	Rajauslähteen selitys:	

KOHTEEN JA YMPÄRISTÖN KUVAUS

Taustatiedot

Ympäristön kuvaus

Louhikkoinen De Geer -moreeni. Suurin osa alueesta on käytössä lihakarjan laitumena, minkä vuoksi kataja on vähentynyt ja maan pinnalle näkyvät rakenteet ovat paremmin näkyvissä.

Kuvaus

Rakennuksenjäännös. Bastugrundin niemessä (Bastogrånn), alueen N-osassa erottuu aitan jäännös louhikkoisella alueella tasaisena kivistä raivattuna vaakasuorana desimetrin-pari alempana olevana suorakaiteen muotoisena pintana, jonka sisäpituus on 6.3 m (N-S) ja leveys 4.9 m. Ei varsinaista kivijalkaa, ainoastaan E- ja S-seinien alla lohkareita seinän suuntaisessa jonossa. Tulisijan jälkeä ei näkyvissä. E-puolella seinän suuntainen vajaat 2 m leveä lohkareiden reunustama maakumpu, ehkä porstuatila (svale). Kymmenkunta metriä länteen pieni maakumpu.

Kohteen rajaus

Tulkinta

Ranta-aitan jäännös.

Lisätiedot

TOIMENPITEET KOHTEELLE

Toimenpide:	126815	Toteutusvuosi:	2021	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:	Tapani Tuovinen				
Kuvaus:	Arkeologisten kulttuuriperintökohteiden inventointi			Kustannukset yhteensä, €:	

KUALIITTEET

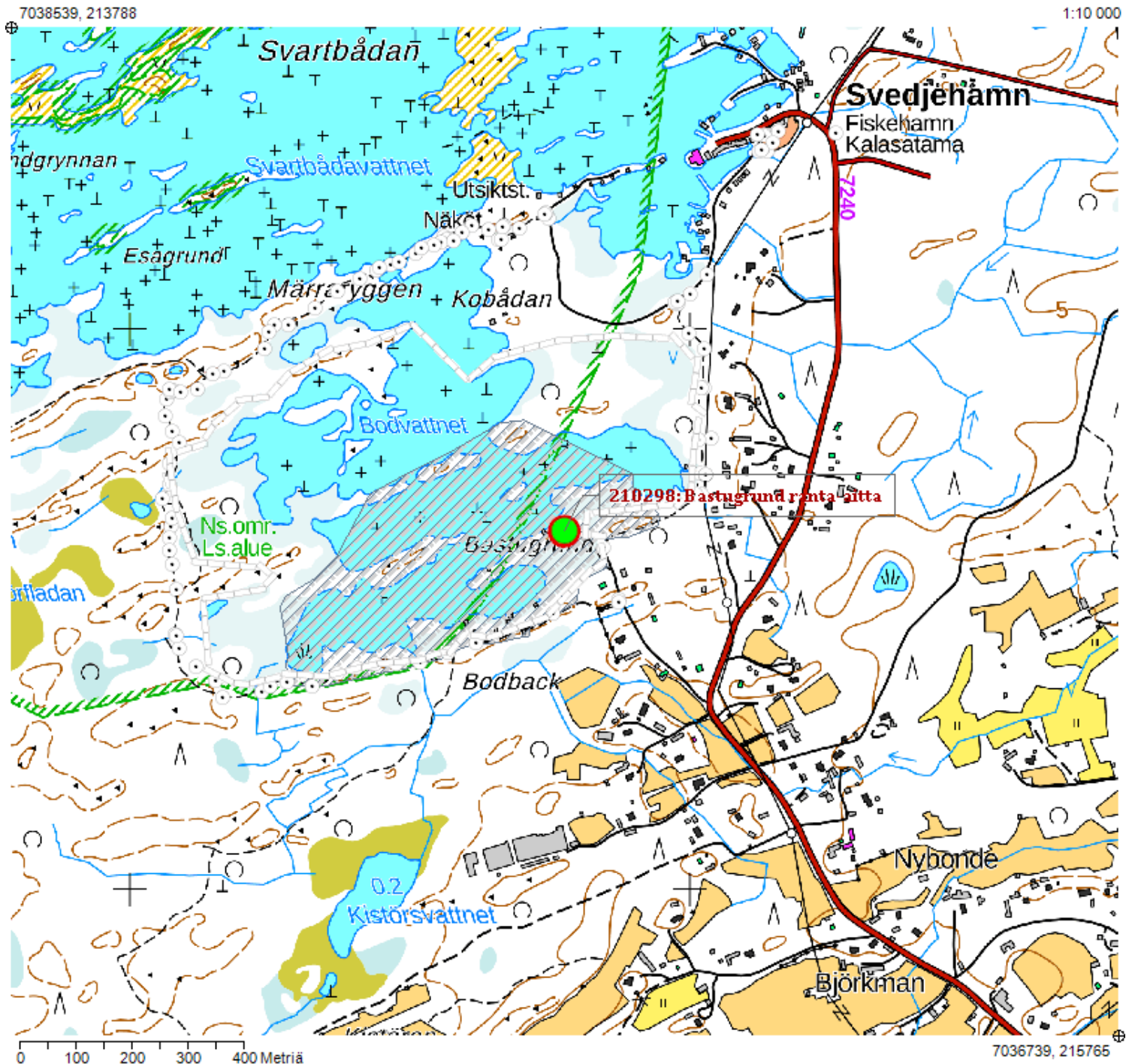

Tunnus
{DA2C58E3-0A57-4261-BE55-26D982F6B165}
Kuvausaika
1.9.2021
Kuvauspaikan P-koordinaatti
Kuvauspaikan I-koordinaatti
Kuvaussuunta asteina
Kuvaaja
Tapani Tuovinen

Otsikko:	IMG_3434
Kuvaus:	Ranta-aitan jäännökset S

KARTTAOTE

Kohteen numero:	210298	Kohteen nimi:	Bastugrund ranta-aitta
Kunta:	Mustasaari	Maankäyttökohde:	
P-koordinaatti:	7037639	Korkeus meren- pinnasta, ylin (m):	
I-koordinaatti:	214776	Korkeus meren- pinnasta, alin (m):	

210490

Framnäs 3 kiviuni

835010072

PERUSTIEDOT

Kohteen numero:	210490	Mj-tunnus (Museovirasto):	835010072
Kohteen tyypin tarkenne:	Kivirakenteet	Ajoitus:	Historiallinen
Tarkenne:	Kiviuunit	Ajoituksen tarkenne:	Historiallinen
P-koordinaatti:	6658504	Korkeus merenpinnasta, ylin (m):	
I-koordinaatti:	282999	Korkeus merenpinnasta, alin (m):	
Karttageometrian lähde:	GPS-mittaus, korjaamaton	Koordinaattiselitys:	

HALLINTATIEDOT

Omistaja:	Muu omistaja	Vastuuhenkilö:	
Haltija:	Muu	Olotila:	Voimassa
Ylläpitäjä:	Muu	Käyttö:	Kulttuuriperinnön suojelu
Maankäyttökohde:		Maankäyttöluokka:	
Kiinteistötunnus:		Kiinteistön nimi:	
Kunta:	Raasepori		

SUOJELUTIEDOT

Laji:	Kiinteä muinaisjäännös	Historiallinen tausta:	
Rauhoitusluokka:	Ei määritelty		
Lukumäärä:	1		
Löytötapa:	Ei määritelty		
Arvotus:	Ei määritelty		
Arvotuksen selitys:			
Suojelu:	Muinaismuistolaki		
Suojelun selitys:			

OMINAISUUSTIEDOT

Kunto:	Koskematon	Rajaustarkkuus:	Tarkka
Alkuperäisyys:	Täysin alkuperäinen	Rajauslähde:	Näkyvät rakenteet
Maastomerkintä:	Ei merkintää	Rajauslähteen selitys:	

KOHTEEN JA YMPÄRISTÖN KUVAUS

Taustatiedot

Ympäristön kuvaus

Kuusikkoinen SW-rinne.

Kuvaus

Louhikossa on puolikaaren muotoinen kylmämuuri enimmäkseen särmikkäistä ja laakamaisista kivistä ja lohkarista. Puolikaari avautuu suuntaan W. Arviolta 40 lohkareta, joista E-reuna kylmämuurattu useammassa kerroksessa. Pituus 2.5 m (W-E). Suurin korkeus 0.8 m. Lohkareita näyttää pudonneen kylmämuurista keskiosaan. Sammaloitunut. Kivenpinnoissa ei havaittu lämpölaajenemisvaurioita.

Kohteen rajaus

Tulkinta

Kiviuni. Se on kontekstin perusteella luettavissa ryssänuunien ryhmään, koska paikasta runsaat 4 Nm etelään on Riilahden meritaistelun 1714 paikka (Eriksson 2015).

Lisätiedot

Aikaisemmat kuvaukset. Latikka & Jansson. Kivirakenne on muodoltaan hevosenkenkämäinen, jonka aukko on kohti NW. Aukon E puoleinen seinä sekä takaseinä on kylmämuurauksella tehty. Keskellä rakennetta sijaitseva kiveys on luultavasti jäännös romahtaneesta katosta. Rakenne on paksun sammaleen peitossa. Sen mitat ovat: SE-NW = 2,10 m. SW-NE = 1,85 m. Korkeus = n. 0,90 m. Kivien halkaisija = 0,20-0,40 m. Taivainen. Kiviuni (p = 6661300, i = 3283079, z =) sijaitsee röykkiöstä n. 40 m alarinteeseen kohti länsiluodetta, jyrkässä lounaaseen viettävässä metsäisessä rinteessä. Kivirakenne on muodoltaan hevosenkenkämäinen, jonka aukko on kohti luodetta. Aukon itäpuoleinen sekä takaseinä on kylmämuurattu. Keskellä rakennetta sijaitseva kiveys on luultavasti jäännös romahtaneesta katosta. Rakenne on paksun sammaleen peitossa. Sen mitat ovat: SE-NW = 2,10 m. SW-NE = 1,85 m. Korkeus = n. 0,90 m. Kivien halkaisija = 0,20-0,40 m. Rakenne muistuttaa muodoltaan saaristossa sijaitsevia kiviuneja (nk. ryssänuuneja). Kooltaan se on isohko verrattuna ryssänuuneihin ja myös sen sijainti on poikkeuksellinen, koska se sijaitsee kaukana rannasta. Kohteen iän määrittäminen vaatisi jatkotutkimuksia, mutta se saattaa ajallisesti ja toiminnallisesti liittyä paikalla olleeseen vetokannakseen.

TOIMENPITEET KOHTEELLE

Toimenpide:	127021	Toteutusvuosi:	2003	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:	H. Jansson & J. Latikka				
Kuvaus:	Jansson, H. & Latikka, J. 2006: Länsi- ja Keski-Uudenmaan saariston ja rannikkoalueiden inventointi 2002-2003, s. 63.			Kustannukset yhteensä, €:	

Toimenpide:	127022	Toteutusvuosi:	2008	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:	J. Taivainen				
Kuvaus:	Tammisaari Tenhola 2008. Rantakaavainventointi. Esihistoriallisen ja historiallisen ajan kiinteät muinaisjäännökset, n:o 16 Framnäs S.			Kustannukset yhteensä, €:	

Toimenpide:	127023	Toteutusvuosi:	2021	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:	Tapani Tuovinen				
Kuvaus:	Rannikko-LIFE-inventointi			Kustannukset yhteensä, €:	

KUVALIITTEET

Tunnus
{F07B4F68-10CD-403A-A8BA-3FD86FC0B525}
Kuvausaika
9.6.2021
Kuvauspaikan P-koordinaatti
Kuvauspaikan I-koordinaatti
Kuvaussuunta asteina
Kuvaaja
Tapani Tuovinen

Otsikko:	IMG_2975
Kuvaus:	Kiviuni SW

KARTTAOTE

Kohteen numero:	210490	Kohteen nimi:	Framnäs 3 kiviuni
Kunta:	Raasepori	Maankäyttökohde:	
P-koordinaatti:	6658504	Korkeus meren- pinnasta, ylin (m):	
I-koordinaatti:	282999	Korkeus meren- pinnasta, alin (m):	

210550

Framnäs 4 hautaraunio

835010072

PERUSTIEDOT

Kohteen numero:	210550	Mj-tunnus (Museovirasto):	835010072
Kohteen tyypin tarkenne:	Hautapaikat	Ajoitus:	Pronssikautinen
Tarkenne:	Hautaröykkiöt	Ajoituksen tarkenne:	Pronssikautinen
P-koordinaatti:	6658502	Korkeus merenpinnasta, ylin (m):	
I-koordinaatti:	283013	Korkeus merenpinnasta, alin (m):	
Karttageometrian lähde:	GPS-mittaus, korjaamaton	Koordinaattiselitys:	

HALLINTATIEDOT

Omistaja:	Muu omistaja	Vastuuhenkilö:	
Haltija:	Muu	Olotila:	Voimassa
Ylläpitäjä:	Muu	Käyttö:	Kulttuuriperinnön suojelu
Maankäyttökohde:		Maankäyttöluokka:	
Kiinteistötunnus:		Kiinteistön nimi:	
Kunta:	Raasepori		

SUOJELUTIEDOT

Laji:	Kiinteä muinaisjäännös	Historiallinen tausta:	
Rauhoitusluokka:	Ei määritelty		
Lukumäärä:	1		
Löytötapa:	Ei määritelty		
Arvotus:	Ei määritelty		
Arvotuksen selitys:			
Suojelu:	Muinaismuistolaki		
Suojelun selitys:			

OMINAISUUSTIEDOT

Kunto:	Tutkittu kokonaan	Rajaustarkkuus:	Tarkka
Alkuperäisyys:	Täysin alkuperäinen	Rajauslähde:	Näkyvät rakenteet
Maastomerkintä:	Ei merkintää	Rajauslähteen selitys:	

KOHTEEN JA YMPÄRISTÖN KUVAUS

Taustatiedot

Ympäristön kuvaus

Kuusikkoinen reunamoreenin rinne.

Kuvaus

Louhikkoon rakennettu pyöreä, tasalakinen ja korkea hautaraunio pyöristyneistä ja särmikkäistä melko tasakokoisista kivistä, jotka ovat suurimmaksi osaksi sammalen peitossa. Nykyinen läpimitta noin 9 m ja korkeus noin 1.3 m.

Kohteen rajaus

Tulkinta

Hautaraunio.

Lisätiedot

Latikan & Janssonin kuvaus. Röykkiö on muodoltaan ja profililtaan lähinnä pyöreä, paitsi laki, joka on suora. Röykkiö sijaitsee maapohjalla ja on kauttaaltaan sammaleen peitossa. Sen mitat ovat:

Läpimitta = 9,0 m, Korkeus = n. 1,3 m, Kivien halkaisija = 0,30-0,50 m. Röykkiön on kaivanut Schwindt, jonka mukaan röykkiön läpimitta on ennen kaivauksia ollut 6 m ja korkeus 1,5 m. Siitä olisi hänen mukaan löytynyt isommista kivistä rakennettu reunakehä ja pohjasta punertavien kivilaakojen alta mustassa mullasta poltettuja luunsiruja.

TOIMENPITEET KOHTEELLE

Toimenpide:	127075	Toteutusvuosi:	1887	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kaivaus			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:	Theodor Schvindt				
Kuvaus:	Muinaistieteellinen toimikunta.			Kustannukset yhteensä, €:	

Toimenpide:	127077	Toteutusvuosi:	1936	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:	C.O.Nordman				
Kuvaus:	Muinaistieteellinen toimikunta.			Kustannukset yhteensä, €:	

Toimenpide:	127078	Toteutusvuosi:	1994	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:	Juha Laurén				
Kuvaus:	Tammisaari/Tenholan muinaisjäännösinventointi.			Kustannukset yhteensä, €:	

Toimenpide:	127079	Toteutusvuosi:	2002	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:					
Kuvaus:	Länsi- ja Keski-Uudenmaan saariston ja rannikkoalueiden inventointi 2002-2003.			Kustannukset yhteensä, €:	

Toimenpide:	127080	Toteutusvuosi:	2008	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:	Jouni Taivainen				
Kuvaus:	Tammisaari Tenhola 2008. Rantakaavainventointi. Esihistoriallisen ja historiallisen ajan kiinteät muinaisjäännökset. Kohdenimi Framnäs S.			Kustannukset yhteensä, €:	

Toimenpide:	127081	Toteutusvuosi:	2021	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:	Tapani Tuovinen				
Kuvaus:	Rannikko-LIFE-inventointi			Kustannukset yhteensä, €:	

KUVALIITTEET

Tunnus
{299A5C23-41B9-49E5-9390-B337BA8F9FE1}
Kuvausaika
9.6.2021
Kuvauspaikan P-koordinaatti
Kuvauspaikan I-koordinaatti
Kuvaussuunta asteina
Kuvaaja
Tapani Tuovinen

Otsikko:	IMG_2969
Kuvaus:	Hautaraunio

KARTTAOTE

Kohteen numero:	210550	Kohteen nimi:	Framnäs 4 hautaraunio
Kunta:	Raasepori	Maankäyttökohde:	
P-koordinaatti:	6658502	Korkeus meren- pinnasta, ylin (m):	
I-koordinaatti:	283013	Korkeus meren- pinnasta, alin (m):	

210558

Framnäs 7 rajapyykki

1000042929

PERUSTIEDOT

Kohteen numero:	210558	Mj-tunnus (Museovirasto):	1000042929
Kohteen tyypin tarkenne:	Kivirakenteet	Ajoitus:	Historiallinen
Tarkenne:	Rajamerkit	Ajoituksen tarkenne:	1600-luku
P-koordinaatti:	6658421	Korkeus meren-pinnasta, ylin (m):	
I-koordinaatti:	283253	Korkeus meren-pinnasta, alin (m):	
Karttageometrian lähde:	GPS-mittaus, korjaamaton	Koordinaattiselitys:	

HALLINTATIEDOT

Omistaja:	Muu omistaja	Vastuuhenkilö:	
Haltija:	Muu	Olotila:	Voimassa
Ylläpitäjä:	Muu	Käyttö:	Kulttuuriperinnön suojelu
Maankäyttökohde:		Maankäyttöluokka:	
Kiinteistötunnus:		Kiinteistön nimi:	
Kunta:	Raasepori		

SUOJELUTIEDOT

Laji:	Kiinteä muinaisjäännös	Historiallinen tausta:	
Rauhoitusluokka:	Ei määritelty		
Lukumäärä:	1		
Löytötapa:	Arkistotutkimus		
Arvotus:	Ei määritelty		
Arvotuksen selitys:			
Suojelu:	Muinaismuistolaki		
Suojelun selitys:			

OMINAISUUSTIEDOT

Kunto:	Koskematon	Rajaustarkkuus:	Tarkka
Alkuperäisyys:	Täysin alkuperäinen	Rajauslähde:	Näkyvät rakenteet
Maastomerkintä:	Ei merkintää	Rajauslähteen selitys:	

KOHTEEN JA YMPÄRISTÖN KUVAUS

Taustatiedot

Ympäristön kuvaus

Louhikkoisen reunamoreenin laella. Sekametsää, tammea.

Kuvaus

Graniittinen pyöristynyt siirtolohkare, jonka päälle on asetettu kolme pyöristynyttä ja yksi särmikäs kivi. Maassa S-reunassa pyöristynyt kivi, joka on mahdollisesti tipahtanut siirtolohkareen päältä (näkyvissä samankokoinen kolo, josta se olisi voinut pudota). Kivet tukevat pystyyn asetettua särmikästä laakaa, joka kohoaa muista kivistä 0.3 m:n verran. Pituus 0.4 m. Laa'an pituussuunta on NNW-SSE (käsikompassilla mitattuna 340/160 astetta). Rakennelma on paksun sammalen peitossa. Rakennelman korkeus on 1.1 m ja läpimitta 2.0 m. Siirtolohkareen S-pinnassa lämpölaajenemisvaurioita metsäpalon jäljiltä.

Kohteen rajaus

Tulkinta

Rajakivi, joka lienee pystytetty, kun Bromarvin kappeliseurakunta erotettiin Tenholasta 1677. Rajakivi on mainittu J.R. Hasselblattin isojakokartassa 1764 nimellä Malms rån.

Lisätiedot

TOIMENPITEET KOHTEELLE

Toimenpide:	127085	Toteutusvuosi:	2021	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi	Tarvikekustannus, €:			
Tila:	Toteutettu	Muu kustannus, €:			
Toteuttaja:	Tapani Tuovinen				
Kuvaus:	Rannikko-LIFE-inventointi	Kustannukset yhteensä, €:			

KUVALIITTEET

Tunnus
{AEB9A310-918F-4379-8AE4-B44AAA48FE74}
Kuvausaika
9.6.2021
Kuvauspaikan P-koordinaatti
Kuvauspaikan I-koordinaatti
Kuvaussuunta asteina
Kuvaaja
Tapani Tuovinen

Otsikko:	IMG_2954
Kuvaus:	Rajapyykki E.

KARTTAOTE

Kohteen numero:	210558	Kohteen nimi:	Framnäs 7 rajapyykki
Kunta:	Raasepori	Maankäyttökohde:	
P-koordinaatti:	6658421	Korkeus meren- pinnasta, ylin (m):	
I-koordinaatti:	283253	Korkeus meren- pinnasta, alin (m):	

210602

Framnäs 5 hautaraunio

835010071

PERUSTIEDOT

Kohteen numero:	210602	Mj-tunnus (Museovirasto):	835010071
Kohteen tyypin tarkenne:	Hautapaikat	Ajoitus:	Pronssikautinen
Tarkenne:	Hautaröykkiöt	Ajoituksen tarkenne:	Pronssikautinen
P-koordinaatti:	6658661	Korkeus merenpinnasta, ylin (m):	
I-koordinaatti:	282905	Korkeus merenpinnasta, alin (m):	
Karttageometrian lähde:	GPS-mittaus, korjaamaton	Koordinaattiselitys:	

HALLINTATIEDOT

Omistaja:	Muu omistaja	Vastuuhenkilö:	
Haltija:	Muu	Olotila:	Voimassa
Ylläpitäjä:	Muu	Käyttö:	Kulttuuriperinnön suojelu
Maankäyttökohde:		Maankäyttöluokka:	
Kiinteistötunnus:		Kiinteistön nimi:	
Kunta:	Raasepori		

SUOJELUTIEDOT

Laji:	Kiinteä muinaisjäännös	Historiallinen tausta:	
Rauhoitusluokka:	Ei määritelty		
Lukumäärä:	1		
Löytötapa:	Ei määritelty		
Arvotus:	Ei määritelty		
Arvotuksen selitys:			
Suojelu:	Muinaismuistolaki		
Suojelun selitys:			

OMINAISUUSTIEDOT

Kunto:	Tutkittu kokonaan	Rajaustarkkuus:	Tarkka
Alkuperäisyys:	Täysin alkuperäinen	Rajauslähde:	Näkyvät rakenteet
Maastomerkintä:	Ei merkintää	Rajauslähteen selitys:	

KOHTEEN JA YMPÄRISTÖN KUVAUS

Taustatiedot

Ympäristön kuvaus

Pihamaata. Keskimmäinen kolmen ryhmässä.

Kuvaus

Suurikokoinen hautaraunio. Sammaleen ja sananjalkojen peitossa, mutta näkyvissä olevat kivet ovat pääosin pyöristyneitä ja melko tasakokoisia, koko ainakin 200 kg:aan asti. Keskellä suuri kraateri. Läpimitta noin 18 m, korkeus yli 1 m. Theodor Schvindt tutki haudan vuonna 1887. Hän löysi röykkiöstä ainoastaan hiiltä.

Kohteen rajaus

Tulkinta

Esihistoriallinen hautaraunio.

Lisätiedot

TOIMENPITEET KOHTEELLE

Toimenpide:	127158	Toteutusvuosi:	1887	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kaivaus			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:	Theodor Schvindt				
Kuvaus:	Muinaistieteellinen toimikunta			Kustannukset yhteensä, €:	

Toimenpide:	127159	Toteutusvuosi:	1994	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:	Juiha Laurén				
Kuvaus:	Tammisaari/Tenhola. Muinaisjäännösinventointi. - Museovirasto. n:o 71.			Kustannukset yhteensä, €:	

Toimenpide:	127160	Toteutusvuosi:	2008	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:	Jouni Taivainen				
Kuvaus:	Tammisaari Tenhola 2008. Rantakaavainventointi. Esihistoriallisen ja historiallisen ajan kiinteät muinaisjäännökset. N:o 15 Framnäs.			Kustannukset yhteensä, €:	

Toimenpide:	127161	Toteutusvuosi:	2021	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:	Tapani Tuovinen				
Kuvaus:	Rannikko-LIFE-inventointi			Kustannukset yhteensä, €:	

KUVALIITTEET

Tunnus
{F2C77AF4-3F71-4CFA-92B5-E7DF1F70C869}
Kuvausaika
10.6.2021
Kuvauspaikan P-koordinaatti
Kuvauspaikan I-koordinaatti
Kuvaussuunta asteina
Kuvaaja
Tapani Tuovinen

Otsikko:	IMG_3000
Kuvaus:	Hautaraunio S.

KARTTAOTE

Kohteen numero:	210602	Kohteen nimi:	Framnäs 5 hautaraunio
Kunta:	Raasepori	Maankäyttökohde:	
P-koordinaatti:	6658661	Korkeus meren- pinnasta, ylin (m):	
I-koordinaatti:	282905	Korkeus meren- pinnasta, alin (m):	

210605

Framnäs 6 hautaraunio

835010070

PERUSTIEDOT

Kohteen numero:	210605	Mj-tunnus (Museovirasto):	835010070
Kohteen tyypin tarkenne:	Hautapaikat	Ajoitus:	Pronssikautinen
Tarkenne:	Hautaröykkiöt	Ajoituksen tarkenne:	Pronssikautinen
P-koordinaatti:	6659022	Korkeus merenpinnasta, ylin (m):	
I-koordinaatti:	282965	Korkeus merenpinnasta, alin (m):	
Karttageometrian lähde:	Digitointi kartalta	Koordinaattiselitys:	

HALLINTATIEDOT

Omistaja:	Muu omistaja	Vastuuhenkilö:	
Haltija:	Muu	Olotila:	Voimassa
Ylläpitäjä:	Muu	Käyttö:	Kulttuuriperinnön suojelu
Maankäyttökohde:		Maankäyttöluokka:	
Kiinteistötunnus:		Kiinteistön nimi:	
Kunta:	Raasepori		

SUOJELUTIEDOT

Laji:	Kiinteä muinaisjäännös	Historiallinen tausta:	
Rauhoitusluokka:	Ei määritelty		
Lukumäärä:	1		
Löytötapa:	Ei määritelty		
Arvotus:	Ei määritelty		
Arvotuksen selitys:			
Suojelu:	Muinaismuistolaki		
Suojelun selitys:			

OMINAISUUSTIEDOT

Kunto:	Koskematon	Rajaustarkkuus:	Tarkka
Alkuperäisyys:	Täysin alkuperäinen	Rajauslähde:	Näkyvät rakenteet
Maastomerkintä:	Ei merkintää	Rajauslähteen selitys:	

KOHTEEN JA YMPÄRISTÖN KUVAUS

Taustatiedot

Ympäristön kuvaus

Pohjoisin kolmen ryhmässä. Moderuddenin kallion huipulla, näköalaa peittää metsä.

Kuvaus

Säännöllisen pyöreä hautaraunio kuperalla tasaisella graniittisella kallionpinnalla. Etupäässä pyörityneitä. Tasakokoisia kiviä ja lohkareita 1-50 kg. SE-sektorissa kolme riviin asetettua suurta lohkareta. Keskellä kraateri, jonka pohjalla mm. särmikäs laaka. Lämpimä 6.5 m, korkeus 0.5 m. Kiviä valunut rinnettä alas.

Kohteen rajaus

Tulkinta

Esihistoriallinen hautaraunio.

Lisätiedot

Aikaisemmat inventointitiedot. Lauren. Kohde sijaitsee Björkholmenilla, Mådervikenin eteläpäässä lahteen lounaasta työntyvän kallioisen niemen korkeimmalla kohdalla. Alueella on rehevää lehtometsää, jossa pääpuulajina on tammi. Röykkiö on kalliopohjainen ja sen keskellä on kraatteri (halk. n. 3 m), jota kaivettaessa kiviä on heitetty ympäriinsä. Röykkiö on pyöreä, halkaisija n. 7 m, korkeus n. 0,7 m. Kivien halkaisija n. 0,2-0,6 m.

Latikka & Jansson. Kohde sijaitsee Björkholmenilla, Mådervikenin eteläpäässä, lahteen työntyvän kallioisenniemen korkeimmalla kohdalla. Rantaan idän suuntaan on matkaa 100 metriä. Alueella kasvaa rehevää lehtometsää, jossa pääpuulajina on tammi. Röykkiö sijaitsee kalliopohjalla. Röykkiön keskellä on kraatteri (halkaisija. 3 m), jota kaivettaessa on kiviä heitelty ympäriinsä. Röykkiö on pyöreä ja sen halkaisija on 7 metriä ja korkeutta sillä on 0,7 metriä. Röykkiön kivien halkaisija on 0,2-0,6 metriä. Paikalta näkymät itään ja koilliseen vesialueelle. Kohteen on mahdollisesti tulkittavissa pronssikautiseksi.

Taivainen. Röykkiö on kalliopohjainen, halkaisijaltaan n. 7 m, korkeus n. 0,7 m. Kivien halkaisija alle metrin. Röykkiö on hajonnut ja sen keskellä on kraatteri, jonka halkaisija on n. 3 m.

TOIMENPITEET KOHTEELLE

Toimenpide:	127168	Toteutusvuosi:	1994	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:	Juha Laurén				
Kuvaus:	Tammisaari/Tenhola. Muinaisjäännösinventointi, n:o 70.			Kustannukset yhteensä, €:	

Toimenpide:	127169	Toteutusvuosi:	2003	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:	Henrik Jansson & Jaakko Latikka				
Kuvaus:	Länsi- ja Keski-Uudenmaan saariston ja rannikkoalueiden inventointi 2002-2003. Tammisaari, Hanko, Inkoo, Siuntio, Kirkkonummi, Espoo, Helsinki. S. 61.			Kustannukset yhteensä, €:	

Toimenpide:	127170	Toteutusvuosi:	2008	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:	Jouni Taivainen				
Kuvaus:	Tammisaari Tenhola 2008. Rantakaavainventointi. Esihistoriallisen ja historiallisen ajan kiinteät muinaisjäännökset, n:o 14 Framnäs N.			Kustannukset yhteensä, €:	

Toimenpide:	127171	Toteutusvuosi:	2021	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:	Tapani Tuovinen				
Kuvaus:	Rannikko-LIFE-inventointi			Kustannukset yhteensä, €:	

KUVALIITTEET

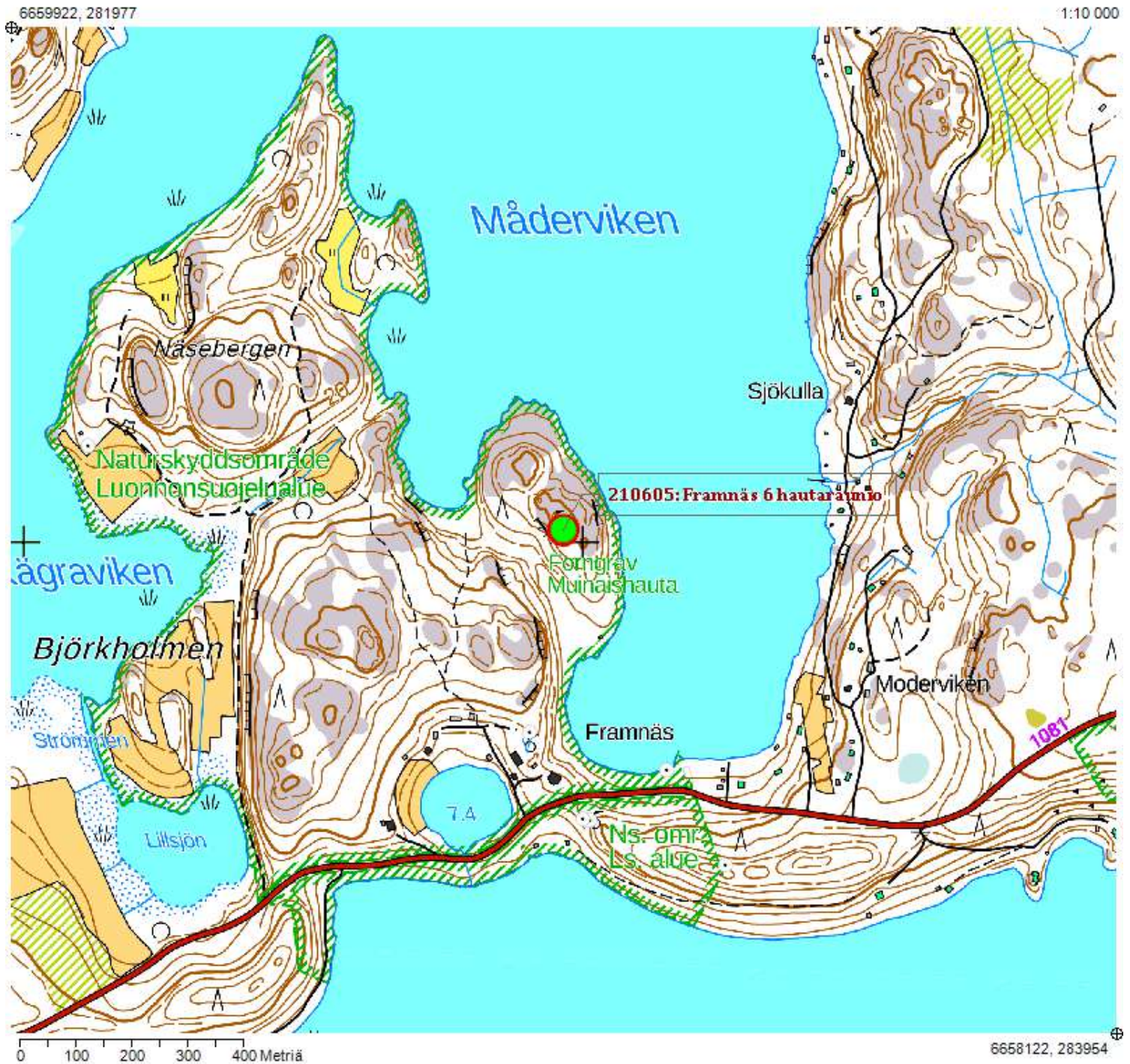

Tunnus
{A074A1E9-8A99-419D-8609-124CF220EE3A}
Kuvausaika
10.6.2021
Kuvauspaikan P-koordinaatti
Kuvauspaikan I-koordinaatti
Kuvaussuunta asteina
Kuvaaja
Tapani Tuovinen

Otsikko:	IMG_3008
Kuvaus:	Hautaraunio S.

KARTTAOTE

Kohteen numero:	210605	Kohteen nimi:	Framnäs 6 hautaraunio
Kunta:	Raasepori	Maankäyttökohde:	
P-koordinaatti:	6659022	Korkeus meren- pinnasta, ylin (m):	
I-koordinaatti:	282965	Korkeus meren- pinnasta, alin (m):	

210664

Framnäs 11 rajamuuri

1000042930

PERUSTIEDOT

Kohteen numero:	210664	Mj-tunnus (Museovirasto):	1000042930
Kohteen tyypin tarkenne:	Kivirakenteet	Ajoitus:	Historiallinen
Tarkenne:	Rajamerkit	Ajoituksen tarkenne:	1600-luku
P-koordinaatti:	6658595	Korkeus meren-pinnasta, ylin (m):	
I-koordinaatti:	283184	Korkeus meren-pinnasta, alin (m):	2
Karttageometrian lähde:	GPS-mittaus, korjaamaton	Koordinaattiselitys:	Likimääräinen alin korkeus h = 1.76 N2000 määritetty trigonometrisesti 10.6.2021.

HALLINTATIEDOT

Omistaja:	Muu omistaja	Vastuuhenkilö:	
Haltija:	Muu	Olotila:	Voimassa
Ylläpitäjä:	Muu	Käyttö:	Kulttuuriperinnön suojelu
Maankäyttökohde:		Maankäyttöluokka:	
Kiinteistötunnus:		Kiinteistön nimi:	
Kunta:	Raasepori		

SUOJELUTIEDOT

Laji:	Kiinteä muinaisjäännös	Historiallinen tausta:	
Rauhoitusluokka:	Ei määritely		
Lukumäärä:	1		
Löytötapa:	Arkistotutkimus		
Arvotus:	Ei määritely		
Arvotuksen selitys:			
Suojelu:	Muinaismuistolaki		
Suojelun selitys:			

OMINAISUUSTIEDOT

Kunto:	Koskematon	Rajaustarkkuus:	Tarkka
Alkuperäisyys:	Täysin alkuperäinen	Rajauslähde:	Näkyvät rakenteet
Maastomerkintä:	Ei merkintää	Rajauslähteen selitys:	

KOHTEEN JA YMPÄRISTÖN KUVAUS

Taustatiedot

Ympäristön kuvaus

Rehevä rantalehto.

Kuvaus

SSE-NNW-suuntainen (käsikompassilla mitaten 332/28 astetta) suora kylmämuuri sammaloituneista pääosin pyöristyneistä tasakokoisista lohkareista. Muurin S-pää alkaa noin 30 m maantiestä N. Pituus 22.4 m. Leveys 1.0-1.7 m, korkeus 0.1-0.6 m. Lähellä rantaa muuria on kaiveltu. Muuri päättyy noin 11 m päähän rannasta. Alimpana muurissa on pyöristynyt 0.9 m korkea lohkare, jonka yläpintaan on porattu valkoiseksi maalattu terästappi.

Kohteen rajaus

Tulkinta

Rakennelma on vuonna 1677 syntyneen Bromarvin kappeliseurakunnan rajamuuri. Rakennelman alin likimääräinen korkeus h = 1.76 N2000 vastaa vuotta 1581 (+/- 23).

Lisätiedot

TOIMENPITEET KOHTEELLE

Toimenpide:	127225	Toteutusvuosi:	2021	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi	Tarvikekustannus, €:			
Tila:	Toteutettu	Muu kustannus, €:			
Toteuttaja:	Tapani Tuovinen				
Kuvaus:	Rannikko-LIFE-inventointi	Kustannukset yhteensä, €:			

KUALIITTEET

Tunnus
{1EC69C0F-EBAB-43AB-A438-3496E9666251}
Kuvausaika
10.6.2021
Kuvauspaikan P-koordinaatti
Kuvauspaikan I-koordinaatti
Kuvaussuunta asteina
Kuvaaja
Tapani Tuovinen

Otsikko:	IMG_2986
Kuvaus:	Rajamuuri SE

KARTTAOTE

Kohteen numero:	210664	Kohteen nimi:	Framnäs 11 rajamuuri
Kunta:	Raasepori	Maankäyttökohde:	
P-koordinaatti:	6658595	Korkeus meren- pinnasta, ylin (m):	
I-koordinaatti:	283184	Korkeus meren- pinnasta, alin (m):	2

210666

Framnäs 12 rakennuksenjäännös

1000042925

PERUSTIEDOT

Kohteen numero:	210666	Mj-tunnus (Museovirasto):	1000042925
Kohteen tyypin tarkenne:	Asuinpaikat	Ajoitus:	Historiallinen
Tarkenne:	Torpat	Ajoituksen tarkenne:	1800-luku
P-koordinaatti:	6658591	Korkeus meren-pinnasta, ylin (m):	1
I-koordinaatti:	283149	Korkeus meren-pinnasta, alin (m):	
Karttageometrian lähde:	GPS-mittaus, korjaamaton	Koordinaattiselitys:	Likimääräinen alin korkeus h = 1.47 N2000 määritetty trigonometrisesti 10.6.2021.

HALLINTATIEDOT

Omistaja:	Muu omistaja	Vastuuhenkilö:	
Haltija:	Muu	Olotila:	Voimassa
Ylläpitäjä:	Muu	Käyttö:	Kulttuuriperinnön suojelu
Maankäyttökohde:		Maankäyttöluokka:	
Kiinteistötunnus:		Kiinteistön nimi:	
Kunta:	Raasepori		

SUOJELUTIEDOT

Laji:	Kiinteä muinaisjäännös	Historiallinen tausta:	
Rauhoitusluokka:	Ei määritelty		
Lukumäärä:	1		
Löytötapa:	Arkistotutkimus		
Arvotus:	Ei määritelty		
Arvotuksen selitys:			
Suojelu:	Muinaismuistolaki		
Suojelun selitys:			

OMINAISUUSTIEDOT

Kunto:	Koskematon	Rajaustarkkuus:	Tarkka
Alkuperäisyys:	Täysin alkuperäinen	Rajauslähde:	Näkyvät rakenteet
Maastomerkintä:	Ei merkintää	Rajauslähteen selitys:	

KOHTEEN JA YMPÄRISTÖN KUVAUS

Taustatiedot

Ympäristön kuvaus

Rehevä rantalehto.

Kuvaus

W-E-suuntainen lohkarerivi N-rannassa, 10 m rantaviivasta. Suuria pyöristyneitä ja särmikkäitä lohkarkeitä. Pituus 11 m. E- ja W-päissä rivissä muutamia lohkarkeitä N-S-suunnassa. Lohkarerivien sisäpuolella maata näyttää täytetyn.

Kohteen rajaus

Tulkinta

Torpan kivijalan jäännökset. Pitäjänkarttaan 1841-1842 on paikalle merkitty torppa. On ajateltavissa, että lohkarerivien sisäpuolella on myös voinut olla perunamaa. Likimääräistä alinta korkeutta $h = 1.47$ N2000 vastaa rantaviiva 1650 +/- 18 ja keskivesi 0.5 m huomioiden 1769 +/- 9.

Lisätiedot

TOIMENPITEET KOHTEELLE

Toimenpide:	127232	Toteutusvuosi:	2021	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi	Tarvikekustannus, €:			
Tila:	Toteutettu	Muu kustannus, €:			
Toteuttaja:	Tapani Tuovinen				
Kuvaus:	Rannikko-LIFE-inventointi	Kustannukset yhteensä, €:			

KUALIITTEET

Tunnus
{C22C14F3-A0FB-4A29-859A-2A5F704A46E2}
Kuvausaika
10.6.2021
Kuvauspaikan P-koordinaatti
Kuvauspaikan I-koordinaatti
Kuvaussuunta asteina
Kuvaaja
Tapani Tuovinen

Otsikko:	IMG_2993
Kuvaus:	Rakennuksenjäännös W

KARTTAOTE

Kohteen numero:	210666	Kohteen nimi:	Framnäs 12 rakennuksenjäännös
Kunta:	Raasepori	Maankäyttökohde:	
P-koordinaatti:	6658591	Korkeus meren- pinnasta, ylin (m):	1
I-koordinaatti:	283149	Korkeus meren- pinnasta, alin (m):	

210703

Framnäs 10 rakennuksenjäännös

1000042932

PERUSTIEDOT

Kohteen numero:	210703	Mj-tunnus (Museovirasto):	1000042932
Kohteen tyypin tarkenne:	Maataloushistorialliset kohteet	Ajoitus:	Historiallinen
Tarkenne:	Heinäladon rauniot	Ajoituksen tarkenne:	1700-luku
P-koordinaatti:	6659172	Korkeus meren-pinnasta, ylin (m):	
I-koordinaatti:	282114	Korkeus meren-pinnasta, alin (m):	
Karttageometrian lähde:	GPS-mittaus, korjaamaton	Koordinaattiselitys:	

HALLINTATIEDOT

Omistaja:	Muu omistaja	Vastuuhenkilö:	
Haltija:	Muu	Olotila:	Voimassa
Ylläpitäjä:	Muu	Käyttö:	Kulttuuriperinnön suojelu
Maankäyttökohde:		Maankäyttöluokka:	
Kiinteistötunnus:		Kiinteistön nimi:	
Kunta:	Raasepori		

SUOJELUTIEDOT

Laji:	Kulttuuriperintökohde (ei muinaisjäännös)	Historiallinen tausta:	
Rauhoitusluokka:	Ei määritelty		
Lukumäärä:	1		
Löytötapa:	Arkistotutkimus		
Arvotus:	Ei määritelty		
Arvotuksen selitys:			
Suojelu:	Muu suojeluarvo		
Suojelun selitys:			

OMINAISUUSTIEDOT

Kunto:	Koskematon	Rajaustarkkuus:	Tarkka
Alkuperäisyys:	Täysin alkuperäinen	Rajauslähde:	Näkyvät rakenteet
Maastomerkintä:	Ei merkintää	Rajauslähteen selitys:	

KOHTEEN JA YMPÄRISTÖN KUVAUS

Taustatiedot

Ympäristön kuvaus

Tammi- ja pähkinälehto entisen niityn laidassa. Maasto tasaista ja kivetöntä, savista.

Kuvaus

Tasaisessa S-rinteessä erottuu särmikkäistä kivistä koostuva matala kumpu, jossa maanpinnalla noin 15 kiveä. Siitä 5 m NE on lohkare, jonka ympärillä kiviä. Vaikuttaa rakennuksen SE-seinän perustalta.

Kohteen rajaus

Tulkinta

Niittyladon jäännös. Kohde on merkitty J.R. Hasselblattin isojakokarttaan vuodelta 1764. Paikka oli mätästävää kuivaa niittyä ja tulvaniittyä (sälting), jonka nimi oli Näs-Ängen (tai Näsängen).

Lisätiedot

Kohteen lähellä N-puolella on lato, joka on merkitty vuoden 1925 lohkomiskarttaan.

TOIMENPITEET KOHTEELLE

Toimenpide:	127261	Toteutusvuosi:	2021	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi	Tarvikekustannus, €:			
Tila:	Toteutettu	Muu kustannus, €:			
Toteuttaja:	Tapani Tuovinen				
Kuvaus:	Rannikko-LIFE-inventointi	Kustannukset yhteensä, €:			

KUALIITTEET

Tunnus
{FD07CDD4-3D90-4DBA-8B73-CF3972798368}
Kuvausaika
21.10.2021
Kuvauspaikan P-koordinaatti
Kuvauspaikan I-koordinaatti
Kuvaussuunta asteina
Kuvaaja
Tapani Tuovinen

Otsikko:	IMG_3723
Kuvaus:	Rakennuksenjäännös E

KARTTAOTE

Kohteen numero:	210703	Kohteen nimi:	Framnäs 10 rakennuksenjäännös
Kunta:	Raasepori	Maankäyttökohde:	
P-koordinaatti:	6659172	Korkeus meren- pinnasta, ylin (m):	
I-koordinaatti:	282114	Korkeus meren- pinnasta, alin (m):	

210840

Gustas Edvartos stögon kalatupa

PERUSTIEDOT

Kohteen numero:	210840	Mj-tunnus (Museovirasto):	
Kohteen tyypin tarkenne:	Asuinpaikat	Ajoitus:	Historiallinen
Tarkenne:	Talonpohjat	Ajoituksen tarkenne:	1900-luku
P-koordinaatti:	7040386	Korkeus merenpinnasta, ylin (m):	
I-koordinaatti:	210102	Korkeus merenpinnasta, alin (m):	
Karttageometrian lähde:	GPS-mittaus, korjaamaton	Koordinaattiselitys:	

HALLINTATIEDOT

Omistaja:	Julkiset hallintotehtävät	Vastuhenkilö:	
Haltija:	Luontopalvelut Rannikko	Olotila:	Voimassa
Ylläpitäjä:	Luontopalvelut Rannikko	Käyttö:	Kulttuuriperinnön suojelu
Maankäyttökohde:	Merenkurkun saaristo (rso)	Maankäyttöluokka:	Luonnonsuojeluohjelmien alue (MH)
Kiinteistötunnus:	499-480-8-35	Kiinteistön nimi:	Lappören I
Kunta:	Mustasaari		

SUOJELUTIEDOT

Laji:		Historiallinen tausta:	
Rauhoitusluokka:	Ei määritelty		
Lukumäärä:	1		
Löytötapa:	Arkistotutkimus		
Arvotus:	Ei määritelty		
Arvotuksen selitys:			
Suojelu:	Muu suojeluarvo		
Suojelun selitys:			

OMINAISUUSTIEDOT

Kunto:	Koskematon	Rajaustarkkuus:	Tarkka
Alkuperäisyys:	Täysin alkuperäinen	Rajauslähde:	Näkyvät rakenteet
Maastomerkintä:	Ei merkintää	Rajauslähteen selitys:	

KOHTEEN JA YMPÄRISTÖN KUVAUS

Taustatiedot

Ympäristön kuvaus

Ympäröivää metsää harvakasvuisempaa nuorta koivikkoa, kenttäkerros avoin ja heinikkoinen. Avoin palanut alue erottuu vielä vuonna 1943 otetussa ilmakuvassa. Laidunnettu?

Kuvaus

Koivikkoisessa tasaisessa lohkareisessa maastossa on 1.0 m syvä kuoppa, jonka reunoilla puna- ja keltatiilen palasia, höylättyä lautta, lohkareita ja kiviä. Kuopan S-puolella on maakumpu, jonka pinnassa puna- ja keltatiilen paloja ja peltiastian jäännökset. Yhdessä keltatiilen palassa teksti HÖGA (> ruotsalaista Höganäsin tiiliruukin tulenkestävää tiiltä). Kuopan W-puolella on särmikkäistä lohkareista ladottu seinän N-S-suuntainen perustus, joka on 11 m pitkä. Sitä vastaan kohtisuora seinä N-puolella on 4.6 m pitkä. Tulkinta: yksihuoneinen tupa, jossa muurattu tulisija SE-nurkassa ja jokin rakenne W-seinällä. Pitkällä muurilla ei ole vastaavaa jäännöstä E-puolella. Rakennuksenjäännöksen ympärillä maanpinta tasainen. W-puolen lohkareissa lämpölaajenemisvaurioita.

Kohteen rajaus

Tulkinta

Kalatupa, joka paloi 1930-luvulla. Marita Westergårdin ja Mona Britwinin kuvaus: Gustas Edvartos stögon var en fiskarbastu som stod på andra sidan viken, närmare bestämt vid Gränstjärä. I slutet av 1920-talet flyttade Gustas Edvart Gustas lillstugan från byn ut till Lapporan och använde den som fiskebastu. Stugan bevistades året om vid bland annat fiske med nät och lakestickor tills den i mitten av 1930-talet brann ned. Ute på skatan stod en ledö - lada - där fiskarna förvarade sina redskap (Westergård & Britwin 2009, n:o 60, s. 46).

Lisätiedot

TOIMENPITEET KOHTEELLE

Toimenpide:	127416	Toteutusvuosi:	2021	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi	Tarvikekustannus, €:			
Tila:	Toteutettu	Muu kustannus, €:			
Toteuttaja:	Tapani Tuovinen				
Kuvaus:	Rannikko-LIFE-inventointi	Kustannukset yhteensä, €:			

KUALIITTEET

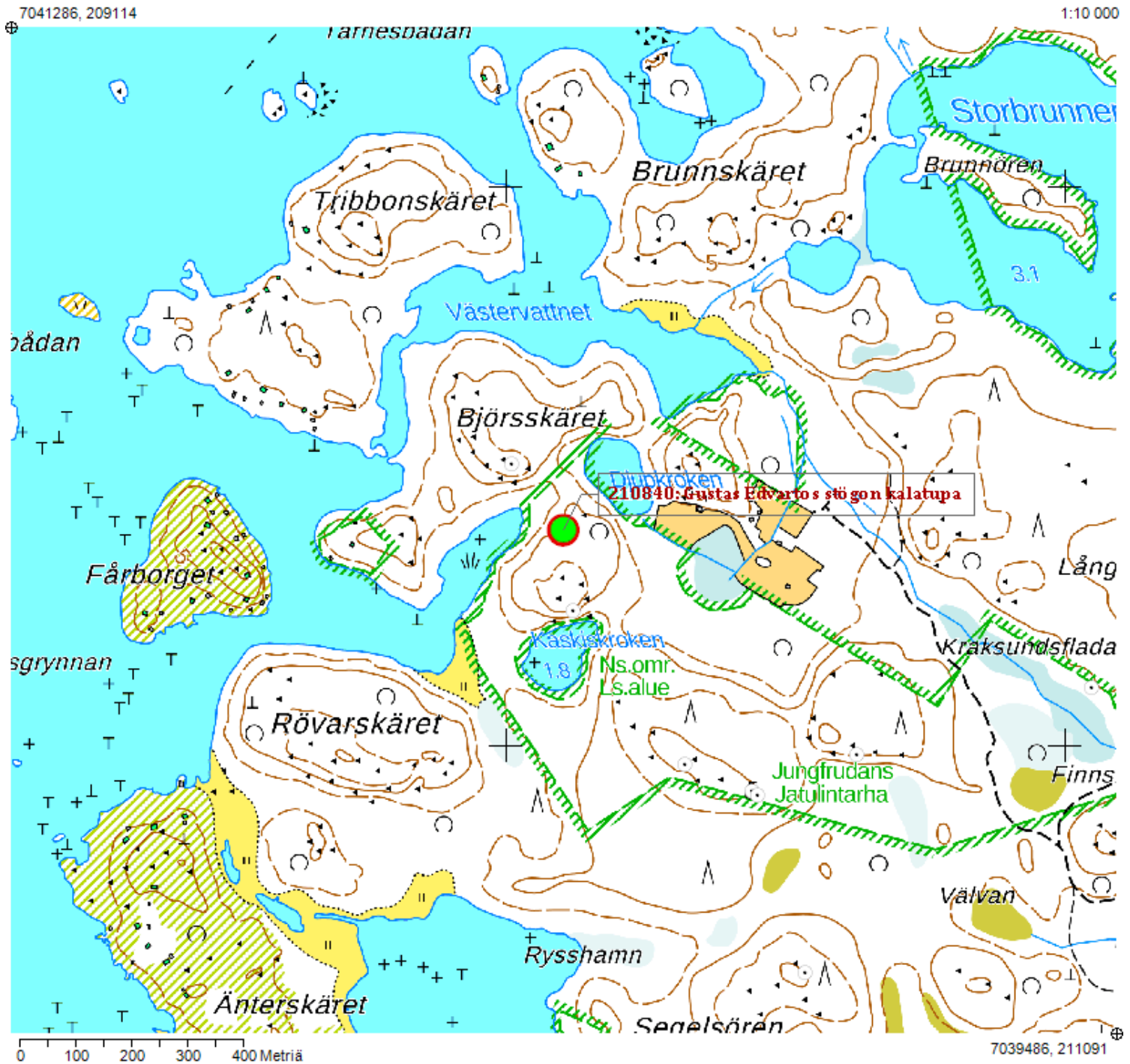

Tunnus
{79BAE627-8982-471C-A21A-CB4E295D6B95}
Kuvausaika
31.8.2021
Kuvauspaikan P-koordinaatti
Kuvauspaikan I-koordinaatti
Kuvaussuunta asteina
Kuvaaja
Tapani Tuovinen

Otsikko:	IMG_3392
Kuvaus:	Kalatupa W

KARTTAOTE

Kohteen numero:	210840	Kohteen nimi:	Gustas Edvartos stögon kalatupa
Kunta:	Mustasaari	Maankäyttökohde:	Merenkurkun saaristo (rso)
P-koordinaatti:	7040386	Korkeus merenpinnasta, ylin (m):	
I-koordinaatti:	210102	Korkeus merenpinnasta, alin (m):	

210844

Björsskäret kompassikiveys

PERUSTIEDOT

Kohteen numero:	210844	Mj-tunnus (Museovirasto):	
Kohteen tyypin tarkenne:	Taide, muistomerkit	Ajoitus:	Historiallinen
Tarkenne:	Kompassiruuusut	Ajoituksen tarkenne:	Historiallinen
P-koordinaatti:	7040504	Korkeus meren-pinnasta, ylin (m):	
I-koordinaatti:	210010	Korkeus meren-pinnasta, alin (m):	
Karttageometrian lähde:	GPS-mittaus, korjaamaton	Koordinaattiselitys:	

HALLINTATIEDOT

Omistaja:	Muu omistaja	Vastuuhenkilö:	
Haltija:	Muu	Olotila:	Voimassa
Ylläpitäjä:	Muu	Käyttö:	Tarpeeton
Maankäyttökohde:		Maankäyttöluokka:	
Kiinteistötunnus:		Kiinteistön nimi:	
Kunta:	Mustasaari		

SUOJELUTIEDOT

Laji:	Kiinteä muinaisjäännös	Historiallinen tausta:	
Rauhoitusluokka:	Ei määritelty		
Lukumäärä:	1		
Löytötapa:	Arkistotutkimus		
Arvotus:	Ei määritelty		
Arvotuksen selitys:			
Suojelu:	Muinaismuistolaki		
Suojelun selitys:			

OMINAISUUSTIEDOT

Kunto:	Koskematon	Rajaustarkkuus:	Tarkka
Alkuperäisyys:	Täysin alkuperäinen	Rajauslähde:	Näkyvät rakenteet
Maastomerkintä:	Ei merkintää	Rajauslähteen selitys:	

KOHTEEN JA YMPÄRISTÖN KUVAUS

Taustatiedot

Ympäristön kuvaus

Louhikkoisella moreenin laella.

Kuvaus

Kahdeksanhaaraisen kivistä ladotun kompassin jäännös. Keskellä kivikasa. Pyöristyneistä kiviä, haaroissa olevat isompia kuin alla olevassa kivikossa. N-S-haaran suunta 339/15.9 astetta.

Kohteen rajaus

Tulkinta

Kompassikiveys.

Lisätiedot

Marita Westergårdin ja Mona Britwinin kuvaus: "Uppe på backen syns (...) en tydlig kompassros" (Westergård & Britwin 2009: 46).

TOIMENPITEET KOHTEELLE

Toimenpide:	127419	Toteutusvuosi:	2021	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:	Tapani Tuovinen				
Kuvaus:	Rannikko-LIFE-inventointi			Kustannukset yhteensä, €:	

KUALIITTEET

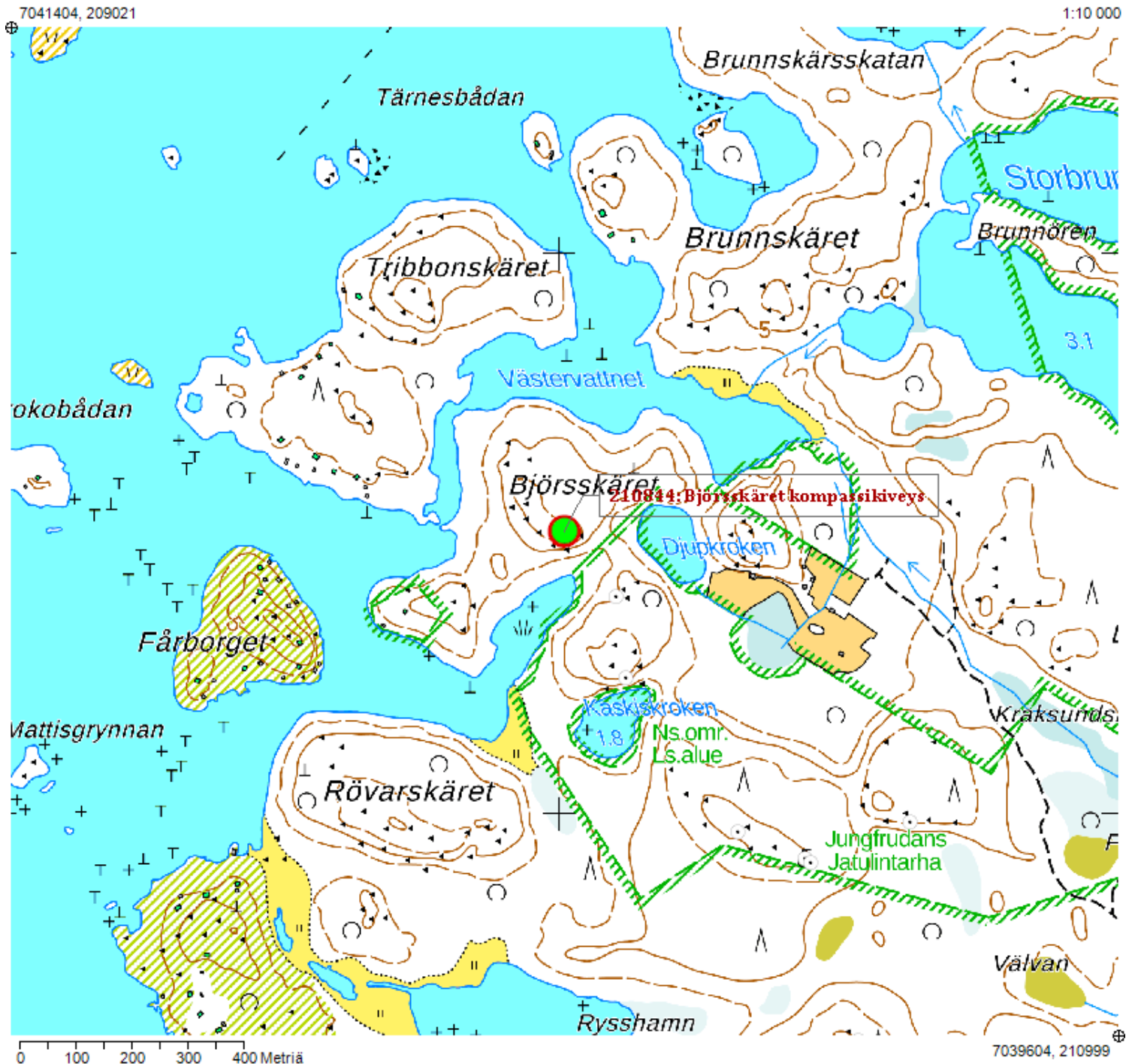

Tunnus
{400BA41D-8200-4230-A03C-419786D668D3}
Kuvausaika
31.8.2021
Kuvauspaikan P-koordinaatti
Kuvauspaikan I-koordinaatti
Kuvaussuunta asteina
Kuvaaja
Tapani Tuovinen

Otsikko:	IMG_3401
Kuvaus:	Kompassikiveys SE

KARTTAOTE

Kohteen numero:	210844	Kohteen nimi:	Björsskäret kompassikiveys
Kunta:	Mustasaari	Maankäyttökohde:	
P-koordinaatti:	7040504	Korkeus meren- pinnasta, ylin (m):	
I-koordinaatti:	210010	Korkeus meren- pinnasta, alin (m):	

210989

Östra Norrskär 11 laitur

1000008758

PERUSTIEDOT

Kohteen numero:	210989	Mj-tunnus (Museovirasto):	1000008758
Kohteen tyypin tarkenne:	Liikennekohteet	Ajoitus:	Historiallinen
Tarkenne:	Laiturit	Ajoituksen tarkenne:	1800-luku
P-koordinaatti:	7028333	Korkeus meren-pinnasta, ylin (m):	
I-koordinaatti:	182912	Korkeus meren-pinnasta, alin (m):	
Karttageometrian lähde:	GPS-mittaus, korjaamaton	Koordinaattiselitys:	Vedenrajassa

HALLINTATIEDOT

Omistaja:	Julkiset hallintotehtävät	Vastuuhenkilö:	
Haltija:	Luontopalvelut Rannikko	Olotila:	Voimassa
Ylläpitäjä:	Luontopalvelut Rannikko	Käyttö:	Kulttuuriperinnön suojelu
Maankäyttökohde:	Halsön-Rönnskären-Norrskär (rso) + Halsönin lahdet (lvo)	Maankäyttöluokka:	Luonnonsuojeluohjelmien alue (MH)
Kiinteistötunnus:	499-488-2-0	Kiinteistön nimi:	Kvarken-Norrskär
Kunta:	Mustasaari		

SUOJELUTIEDOT

Laji:	Kiinteä muinaisjäännös	Historiallinen tausta:	
Rauhoitusluokka:	Ei määritelty		
Lukumäärä:	1		
Löytötapa:	Kulttuuriperintöinventointi		
Arvotus:	Ei määritelty		
Arvotuksen selitys:			
Suojelu:	Muinaismuistolaki		
Suojelun selitys:			

OMINAISUUSTIEDOT

Kunto:	Koskematon	Rajaustarkkuus:	Tarkka
Alkuperäisyys:	Täysin alkuperäinen	Rajauslähde:	Näkyvät rakenteet
Maastomerkintä:	Ei merkintää	Rajauslähteen selitys:	

KOHTEEN JA YMPÄRISTÖN KUVAUS

Taustatiedot

Ympäristön kuvaus

Östra Norrskärin kalastuskarin rakennusten tuntumassa, rannassa.

Kuvaus

Kuvaustiedot 2007. Paikalla on noin 50 metriä pitkä luode-kaakkosuuntainen aallonmurtaja, joka on nykyisin lähes kokonaan kuivalla maalla. Sen leveys on 3,5 metriä, näkyvissä olevan hirsirungon leveys on noin 2,5 metriä. [Opas} Yngve Stolpen mukaan rakenteen ikä on noin 150 vuotta.

Kuvaustiedot 2021. NW-SE-suuntainen kaartuva tasakokoisista lohkareista koottu noin 52 m pitkä valli, jossa on pyöristyneitä luonnonkiviä ja kiilaamalla lohkottuja monen sadan kilon painoisia pitkänomaisia paasia. Porausjäljistä päätellen paadet on lohkottu paikan päällä. Paadet reunustavat rakennelmaa sisäpuolelta. Rakennelman leveys noin 4 m ja korkeus noin 1.0 m. Sisäpuolella osittain näkyvissä lohkareiden alla oleva hirsiarkku, jossa on poikittaisia ja pitkittäisiä toisiinsa tapitettuja hirsii. Paadet ovat muodostaneet sisäpuolelle tasaisen reunan, johon veneet on kiinnitetty. Ulottuu nykyisen vedenpinnan tasoon. Suuri osa laiturin suojaamasta alueesta on maatunut kuivaksi maaksi.

Kohteen raja

Tulkinta

Kivilaituri, joka on toiminut Östra Norrskärin kalastuskarin satamana.

Lisätiedot

TOIMENPITEET KOHTEELLE

Toimenpide:	127717	Toteutusvuosi:	2007	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:	Kaisa Lehtonen ja Jouni Aarnio				
Kuvaus:	Mustasaari Norrskär inventointin:o 17. Asianhallinta 4880/41/2007.			Kustannukset yhteensä, €:	

Toimenpide:	127725	Toteutusvuosi:	2021	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:	Tapani Tuovinen				
Kuvaus:	Rannikko-LIFE-inventointi			Kustannukset yhteensä, €:	

KUVALIITTEET

Tunnus
{5039AADB-716C-4735-B6C2-1AEF5A4A5C30}
Kuvausaika
16.9.2021
Kuvauspaikan P-koordinaatti
Kuvauspaikan I-koordinaatti
Kuvaussuunta asteina
Kuvaaja
Tapani Tuovinen

Otsikko:	IMG_3568
Kuvaus:	Lohkottuja kiviä

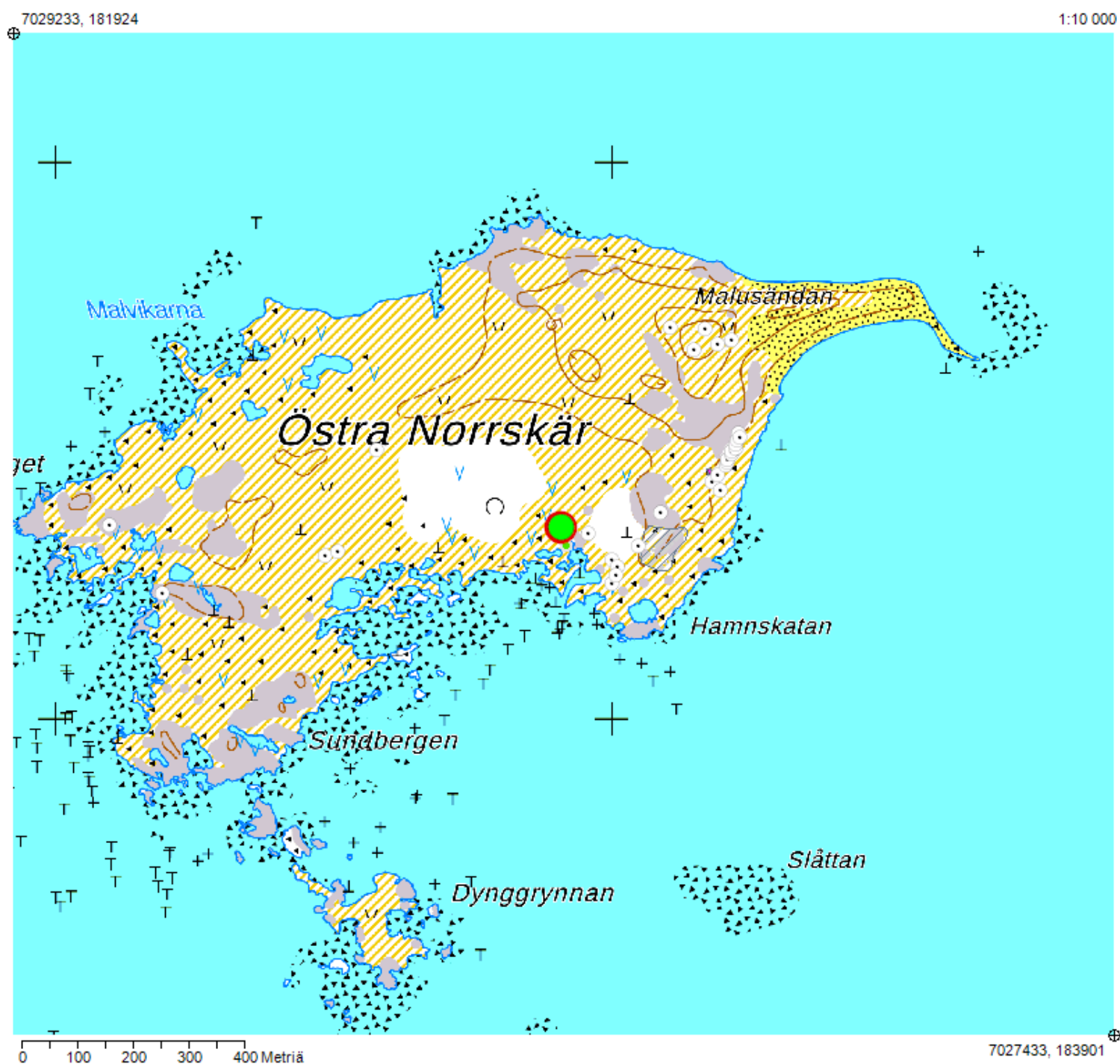

Tunnus
{E6D955A6-83E4-4132-B24F-D6688EC0834E}
Kuvausaika
16.9.2021
Kuvauspaikan P-koordinaatti
Kuvauspaikan I-koordinaatti
Kuvaussuunta asteina
Kuvaaja
Tapani Tuovinen

Otsikko:	IMG_3562
Kuvaus:	Laituri N.

KARTTAOTE

Kohteen numero:	210989	Kohteen nimi:	Östra Norrskär 11 laituri
Kunta:	Mustasaari	Maankäyttökohde:	Halsön-Rönnskären-Norrskär (rso) + Halsönin lahdet (Ivo)
P-koordinaatti:	7028333	Korkeus meren-pinnasta, ylin (m):	
I-koordinaatti:	182912	Korkeus meren-pinnasta, alin (m):	

211270

Vuorelanmäki rajapyykki

1000042636

PERUSTIEDOT

Kohteen numero:	211270	Mj-tunnus (Museovirasto):	1000042636
Kohteen tyypin tarkenne:	Kivirakenteet	Ajoitus:	Historiallinen
Tarkenne:	Rajamerkit	Ajoituksen tarkenne:	1700-luku
P-koordinaatti:	6706282	Korkeus merenpinnasta, ylin (m):	
I-koordinaatti:	283288	Korkeus merenpinnasta, alin (m):	
Karttageometrian lähde:	GPS-mittaus, korjaamaton	Koordinaattiselitys:	

HALLINTATIEDOT

Omistaja:	Julkiset hallintotehtävät	Vastuhenkilö:	
Haltija:	Luontopalvelut Rannikko	Olotila:	Voimassa
Ylläpitäjä:	Luontopalvelut Rannikko	Käyttö:	Kulttuuriperinnön suojelu
Maankäyttökohde:	Vuorelanmäen luonnonsuojelualue	Maankäyttöluokka:	Muu luonnonsuojelualue (MH)
Kiinteistötunnus:	734-891-8-1	Kiinteistön nimi:	Vuorelanmäen luonnonsuojelualue
Kunta:	Salo		

SUOJELUTIEDOT

Laji:	Kulttuuriperintökohde (ei muinaisjäännös)	Historiallinen tausta:	
Rauhoitusluokka:	Ei määritelty		
Lukumäärä:	1		
Löytötapa:	Kulttuuriperintöinventointi		
Arvotus:	Ei määritelty		
Arvotuksen selitys:			
Suojelu:	Muu suojeluarvo		
Suojelun selitys:			

OMINAISUUSTIEDOT

Kunto:	Koskematon	Rajaustarkkuus:	Tarkka
Alkuperäisyys:	Täysin alkuperäinen	Rajauslähde:	Näkyvät rakenteet
Maastomerkintä:	Ei merkintää	Rajauslähteen selitys:	

KOHTEEN JA YMPÄRISTÖN KUVAUS

Taustatiedot

Ympäristön kuvaus

Kuvaus

S- ja W-puolille äkkijyrkän kallion W-reunassa on kaltevalla kallionpinnalla graniittisista särmikkäistä kivistä ja lohkareista kylmämuurattu suorakaiteen muotoinen kiveys. Useimmat lohkareet laakamaisia. Pystysuorien seinämien pituus 1.3 x 1.3 m (SW-NE ja SE-NW) ja korkeus 0.4-0.6 m. Rakennelman keskellä on SE-NW-suuntainen W-puolelle kallistunut pystylaaka, joka kohoaa kiveyksen pinnasta 0.4 m. Kiveys päältä sammaleen peitossa. NW-reuna on sortunut. Näköala on puuston peitossa.

Kohteen rajaus

Tulkinta

Rajapyykki Tavalan ja Nummen kylien välisellä rajalla. Rakennettu isojaossa 1873-1803, mutta kylien välinen raja on vanhempi. Pyykissä pystyssä oleva laaka eli sydänkivi on rajalinjan SW-NE suuntainen.

Lisätiedot

TOIMENPITEET KOHTEELLE

Toimenpide:	128110	Toteutusvuosi:	2021	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:	Tapani Tuovinen				
Kuvaus:	Rannikko-LIFE-inventointi			Kustannukset yhteensä, €:	

Toimenpide:	129964	Toteutusvuosi:	2022	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Aluskasvillisuuden raivaus			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Ehdotettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:					
Kuvaus:	Rakennelmassa kasvavien taimien poisto.			Kustannukset yhteensä, €:	

KUVALIITTEET

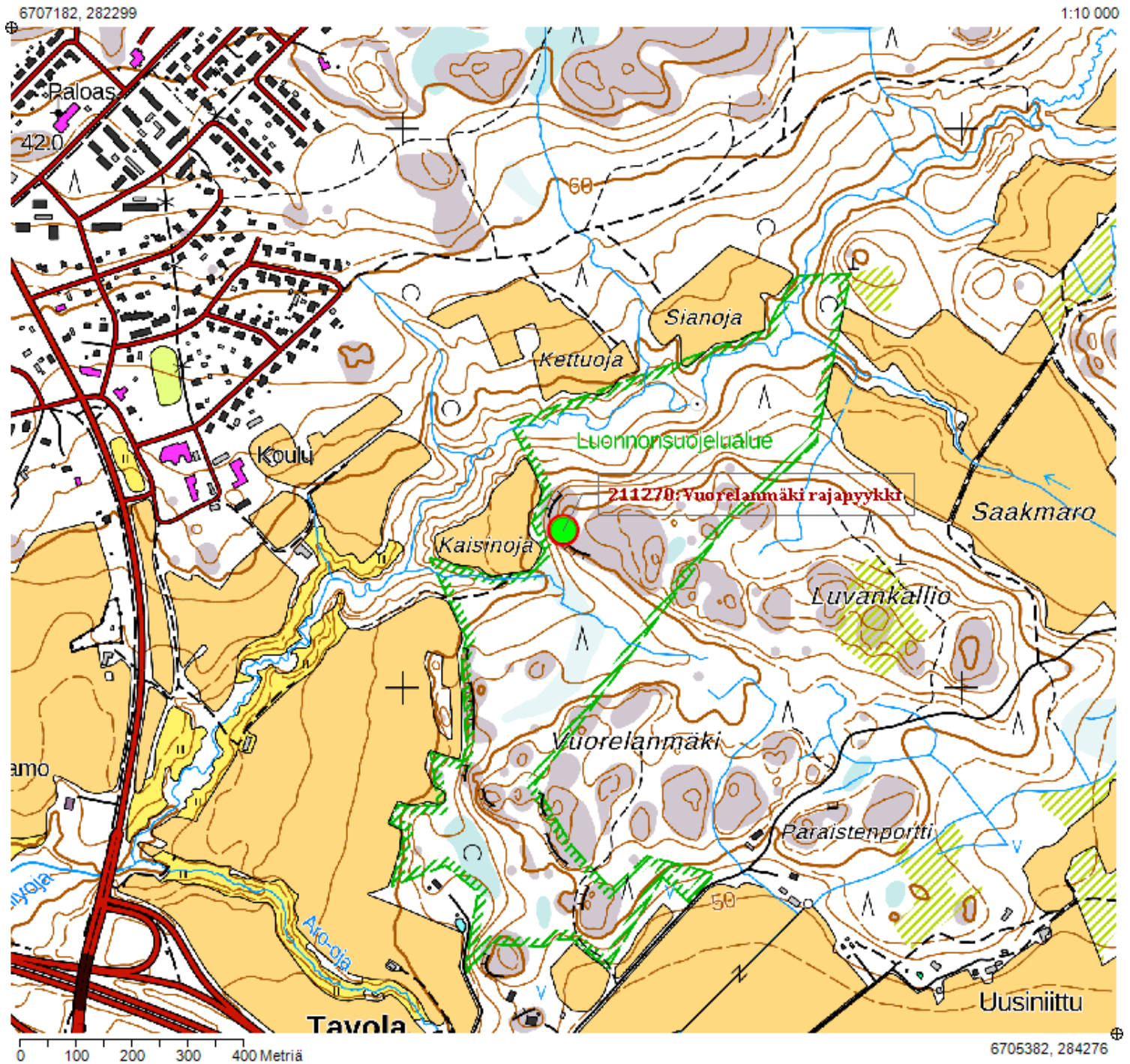

Tunnus
{E5DBD546-9F5F-4DEE-B66F-D1F152C862C3}
Kuvausaika
21.10.2021
Kuvauspaikan P-koordinaatti
Kuvauspaikan I-koordinaatti
Kuvaussuunta asteina
Kuvaaja
Tapani Tuovinen

Otsikko:	IMG_3739
Kuvaus:	Rajakivi SE

KARTTAOTE

Kohteen numero:	211270	Kohteen nimi:	Vuorelanmäki rajapyykki
Kunta:	Salo	Maankäyttökohde:	Vuorelanmäen luonnonsuojelualue
P-koordinaatti:	6706282	Korkeus meren- pinnasta, ylin (m):	
I-koordinaatti:	283288	Korkeus meren- pinnasta, alin (m):	

63440

Östra Norrskär 1 veneenvetopaikka

1000008745

PERUSTIEDOT

Kohteen numero:	63440	Mj-tunnus (Museovirasto):	1000008745
Kohteen tyypin tarkenne:	Liikennekohteet	Ajoitus:	Historiallinen
Tarkenne:	Veneenvetopaikat	Ajoituksen tarkenne:	Historiallinen
P-koordinaatti:	7028311	Korkeus meren-pinnasta, ylin (m):	
I-koordinaatti:	183047	Korkeus meren-pinnasta, alin (m):	
Karttageometrian lähde:	GPS-mittaus, korjaamaton	Koordinaattiselitys:	

HALLINTATIEDOT

Omistaja:	Julkiset hallintotehtävät	Vastuhenkilö:	
Haltija:	Luontopalvelut Rannikko	Olotila:	Voimassa
Ylläpitäjä:	Luontopalvelut Rannikko	Käyttö:	Kulttuuriperinnön suojelu
Maankäyttökohde:	Halsön-Rönnskären-Norrskär (rso) + Halsönin lahdet (lvo)	Maankäyttöluokka:	Luonnonsuojeluohjelmien alue (MH)
Kiinteistötunnus:	499-488-2-0	Kiinteistön nimi:	Kvarken-Norrskär
Kunta:	Mustasaari		

SUOJELUTIEDOT

Laji:	Kiinteä muinaisjäännös	Historiallinen tausta:	
Rauhoitusluokka:	Ei määritelty		
Lukumäärä:	9		
Löytötapa:	Kulttuuriperintöinventointi		
Arvotus:	Ei määritelty		
Arvotuksen selitys:			
Suojelu:	Muinaismuistolaki		
Suojelun selitys:			

OMINAISUUSTIEDOT

Kunto:	Koskematon	Rajaustarkkuus:	Tarkka
Alkuperäisyys:	Täysin alkuperäinen	Rajauslähde:	Näkyvät rakenteet
Maastomerkintä:	Ei merkintää	Rajauslähteen selitys:	

KOHTEEN JA YMPÄRISTÖN KUVAUS

Taustatiedot

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Östra Nörrskärin kaakkoisosassa, Hamnskatan alueella, nykyisestä rantaviivasta noin 120 metriä. Kohde on aikoinaan sijainnut saareen lounaasta pistävän lahdelman rannalla.

Kuvaus

Paikalla on vanha venevalkama, jossa erottuu ainakin 9 erillistä veneenvetouraa noin 23 m pitkällä matkalla. Urien tarkkaa lukumäärää on mahdoton laskea, koska alue on kokonaan tiheän katajikon peitossa. Uran leveys on keskimäärin noin 1,5 m. Yksittäisen veneenvetouran pituus vaihtelee noin 16-23 metrin välillä. Uraa on jatkettu/pidennetty aina sitä mukaa kun rantaviiva on siirtynyt kauemmas. - Paikkaa ei dokumentoitu uudelleen vuoden 2021 inventoinnissa, koska se on kasvanut umpeen niin, että havaintojen tekeminen on työlästä.

Kohteen rajaus

Tulkinta

Veneenvetopaikka.

Lisätiedot

TOIMENPITEET KOHTEELLE

Toimenpide:	106216	Toteutusvuosi:	2007	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:	Kaisa Lehtonen & Jouni Aarnio				
Kuvaus:	Mustasaari Norrskär inventointi, n:o 7. Asianhallinta 4880/41/2007.			Kustannukset yhteensä, €:	

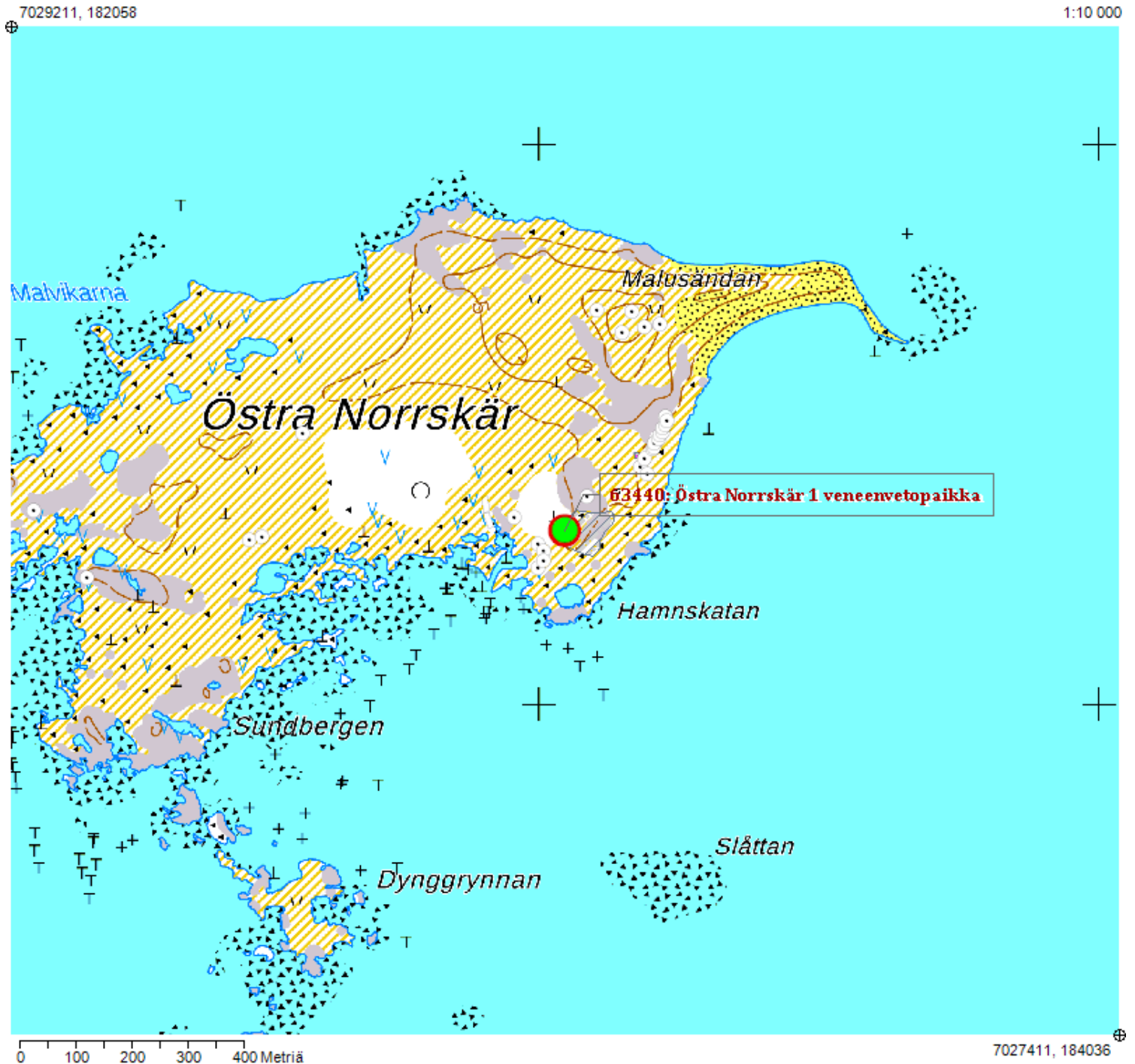
Toimenpide:	127506	Toteutusvuosi:	2021	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:	Tapani Tuovinen				
Kuvaus:	Rannikko-LIFE-inventointi			Kustannukset yhteensä, €:	

Toimenpide:	127510	Toteutusvuosi:	2022	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Aluskasvillisuuden raivaus			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Ehdotettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:					
Kuvaus:	Katajien ja lehtipuiden raivaaminen.			Kustannukset yhteensä, €:	

KUVALIITTEET

KARTTAOTE

Kohteen numero:	63440	Kohteen nimi:	Östra Norrskär 1 veneenvetopaikka
Kunta:	Mustasaari	Maankäyttökohde:	Halsön-Rönnskären-Norrskär (rso) + Halsönin lahdet (lvo)
P-koordinaatti:	7028311	Korkeus meren- pinnasta, ylin (m):	
I-koordinaatti:	183047	Korkeus meren- pinnasta, alin (m):	

63441

Östra Norrskär 2 verkkotarha

1000008746

PERUSTIEDOT

Kohteen numero:	63441	Mj-tunnus (Museovirasto):	1000008746
Kohteen tyypin tarkenne:	Pyyntielinkeinohistorialliset kohteet	Ajoitus:	Historiallinen
Tarkenne:	Verkonkuivatuspaikat	Ajoituksen tarkenne:	Historiallinen
P-koordinaatti:	7028306	Korkeus meren-pinnasta, ylin (m):	
I-koordinaatti:	183093	Korkeus meren-pinnasta, alin (m):	
Karttageometrian lähde:	GPS-mittaus, korjaamaton	Koordinaattiselitys:	

HALLINTATIEDOT

Omistaja:	Julkiset hallintotehtävät	Vastuuhenkilö:	
Haltija:	Luontopalvelut Rannikko	Olotila:	Voimassa
Ylläpitäjä:	Luontopalvelut Rannikko	Käyttö:	Kulttuuriperinnön suojelu
Maankäyttökohde:	Halsön-Rönnskären-Norrskär (rso) + Halsönin lahdet (lvo)	Maankäyttöluokka:	Luonnonsuojeluohjelmien alue (MH)
Kiinteistötunnus:	499-488-2-0	Kiinteistön nimi:	Kvarken-Norrskär
Kunta:	Mustasaari		

SUOJELUTIEDOT

Laji:	Kiinteä muinaisjäännös	Historiallinen tausta:	
Rauhoitusluokka:	Ei määritelty		
Lukumäärä:	20		
Löytötapa:	Kulttuuriperintöinventointi		
Arvotus:	Ei määritelty		
Arvotuksen selitys:			
Suojelu:	Muinaismuistolaki		
Suojelun selitys:			

OMINAISUUSTIEDOT

Kunto:	Koskematon	Rajaustarkkuus:	Tarkka
Alkuperäisyys:	Täysin alkuperäinen	Rajauslähde:	Näkyvät rakenteet
Maastomerkintä:	Ei merkintää	Rajauslähteen selitys:	

KOHTEEN JA YMPÄRISTÖN KUVAUS

Taustatiedot

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Östra Nörrskärin kaakkoisosassa, Hamnskatan alueella. Maasto on tasaista ja luonnostaan erittäin kivikkoista.

Kuvaus

Paikalla on noin 100 x 80 metrin suuruisella alueella useita verkonkuivatustelineiden tukikivikasoja. Kasojen koko vaihtelee muutaman kiven muodostamasta kasasta suurempiin kivikasoihin. Niiden halkaisijat vaihtelevat 1-3 metrin välillä ja korkeus 1-0,4 metrin välillä. Silmämääräisesti arvioiden röykkiöitä on kaikkiaan alueella noin 20 kpl. Suurimmat niistä eivät mitään todennäköisimmin ole verkonkuivatustelineiden tukikiviä, vaan ovat samanlaisia kiviröykkiöitä kuin kohteessa Östra Nörrskär 3 ja liittyvät samaan kompleksiin. Alueen suurin röykkiö (kohteelle annettu koordinaattipisteet) on kooltaan noin 3 x 4 metriä. Se on ikään kuin kivikehällinen röykkiö, jonka keskellä on kivistä tyhjä alue. Mahdollisesti röykkiötä on aikoinaan pengottu. Havainnot 2021. Laaja kivikkoinen alue, jolla 7 korkeaa kiviröykkiötä ja W-E-suuntaisia lohkareiden ja kivikasojen rivejä. Lohkareet ovat pyöristyneitä. Korkeiden röykkiöiden kork.0.7-1.2 m, läpimitta 1-3 m. Suurimmassa kuoppa keskellä ja muoto hiukan suorakaiteen muotoinen.

Kohteen rajaus

Tulkinta

Kalastuskarin verkonkuivauspaikka.

Lisätiedot

TOIMENPITEET KOHTEELLE

Toimenpide:	106217	Toteutusvuosi:	2007	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:	Kaisa Lehtonen & Jouni Aarnio				
Kuvaus:	Mustasaari Norrskär inventointin:o 8. Asianhallinta 4880/41/2007.			Kustannukset yhteensä, €:	

Toimenpide:	127507	Toteutusvuosi:	2021	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:	Tapani Tuovinen				
Kuvaus:	Rannikko-LIFE-inventointi			Kustannukset yhteensä, €:	

KUVALIITTEET

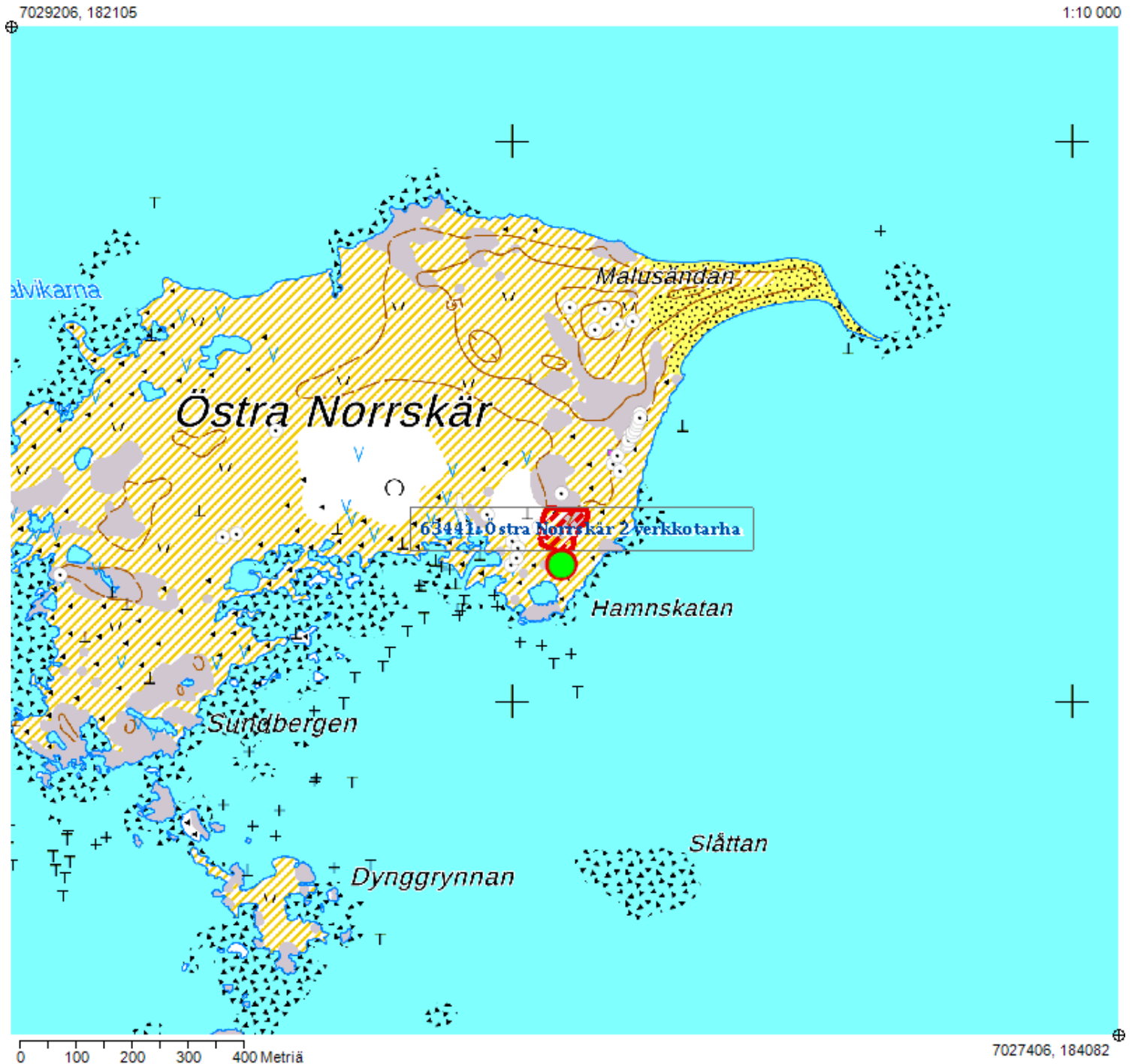

Tunnus
{8E5FD181-C3F7-406B-99F8-AF788F228619}
Kuvausaika
16.9.2021
Kuvauspaikan P-koordinaatti
Kuvauspaikan I-koordinaatti
Kuvaussuunta asteina
Kuvaaja
Tapani Tuovinen

Otsikko:	IMG_3587
Kuvaus:	Verkonkuivauskenttä S.

KARTTAOTE

Kohteen numero:	63441	Kohteen nimi:	Östra Norrskär 2 verkkotarha
Kunta:	Mustasaari	Maankäyttökohde:	Halsön-Rönnskären-Norrskär (rso) + Halsönin lahdet (lvo)
P-koordinaatti:	7028306	Korkeus meren- pinnasta, ylin (m):	
I-koordinaatti:	183093	Korkeus meren- pinnasta, alin (m):	

63442

Östra Norrskär 3 rakennuksenjäännös

1000008748

PERUSTIEDOT

Kohteen numero:	63442	Mj-tunnus (Museovirasto):	1000008748
Kohteen tyypin tarkenne:	Asuinpaikat	Ajoitus:	Historiallinen
Tarkenne:	Talonpohjat	Ajoituksen tarkenne:	Historiallinen
P-koordinaatti:	7028371	Korkeus meren-pinnasta, ylin (m):	
I-koordinaatti:	183087	Korkeus meren-pinnasta, alin (m):	
Kartageometrian lähde:	GPS-mittaus, korjaamaton	Koordinaattiselitys:	

HALLINTATIEDOT

Omistaja:	Julkiset hallintotehtävät	Vastuuhenkilö:	
Haltija:	Luontopalvelut Rannikko	Olotila:	Voimassa
Ylläpitäjä:	Luontopalvelut Rannikko	Käyttö:	Kulttuuriperinnön suojelu
Maankäyttökohde:	Halsön-Rönnskären-Norrskär (rso) + Halsönin lahdet (lvo)	Maankäyttöluokka:	Luonnonsuojeluohjelmien alue (MH)
Kiinteistötunnus:	499-488-1-0	Kiinteistön nimi:	Östra-Norrskär
Kunta:	Mustasaari		

SUOJELUTIEDOT

Laji:	Kiinteä muinaisjäännös	Historiallinen tausta:	
Rauhoitusluokka:	Ei määritetty		
Lukumäärä:	1		
Löytötapa:	Kulttuuriperintöinventointi		
Arvotus:	Ei määritetty		
Arvotuksen selitys:			
Suojelu:	Muinaismuistolaki		
Suojelun selitys:			

OMINAISUUSTIEDOT

Kunto:	Koskematon	Rajaustarkkuus:	Tarkka
Alkuperäisyys:	Täysin alkuperäinen	Rajauslähde:	Näkyvät rakenteet
Maastomerkintä:	Ei merkintää	Rajauslähteen selitys:	

KOHTEEN JA YMPÄRISTÖN KUVAUS

Taustatiedot

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Östra Nörrskärin kaakkoisosassa, Harnnskatan alueella; paikassa, jossa maasto alkaa hieman kohota.

Kuvaus

Paikalla on rakennuksen perustus, joka on täysin tiheän ja matalan katajikon peitossa. Perimätiedon mukaan rakennus on luotsitupa 1600-1700-luvulta. Rakennuksen muotoa ja kokoa on tiheän katajikon vuoksi lähes mahdoton silmämääräisesti arvioida, mutta pohjakiviä voitiin havaita ainakin noin 8 x 5 metrin suuruisella alueella. Rakennus on itälänsisuuntainen ja ainakin rakennuksen läsinurkka on hahmotettavissa. Kuvaus 2021. Pintaan tulevien kallioiden välissä on kivikkoinen paikka, jossa katajien alla on lohkareiden kasa. Maassa punatiilen paloja ja puuhiiltä. Paikka on kasvanut umpeen.

Kohteen rajaus

Tulkinta

Rakennuksen jäännös.

Lisätiedot

Inventointiraportin kohde 9. Asianhallinta 4880/41/2007. Kirjasi J.Aarnio 21.1.2008

TOIMENPITEET KOHTEELLE

Toimenpide:	106215	Toteutusvuosi:	2007	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:	Kaisa Lehtonen & Jouni Aarnio				
Kuvaus:	Mustasaari Norrskär inventointi			Kustannukset yhteensä, €:	

Toimenpide:	127508	Toteutusvuosi:	2021	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:	Tapani Tuovinen				
Kuvaus:	Rannikko-LIFE-inventointi			Kustannukset yhteensä, €:	

Toimenpide:	127509	Toteutusvuosi:	2022	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Aluskasvillisuuden raivaus			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Ehdotettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:					
Kuvaus:	Katajan raivaaminen			Kustannukset yhteensä, €:	

KUVALIITTEET

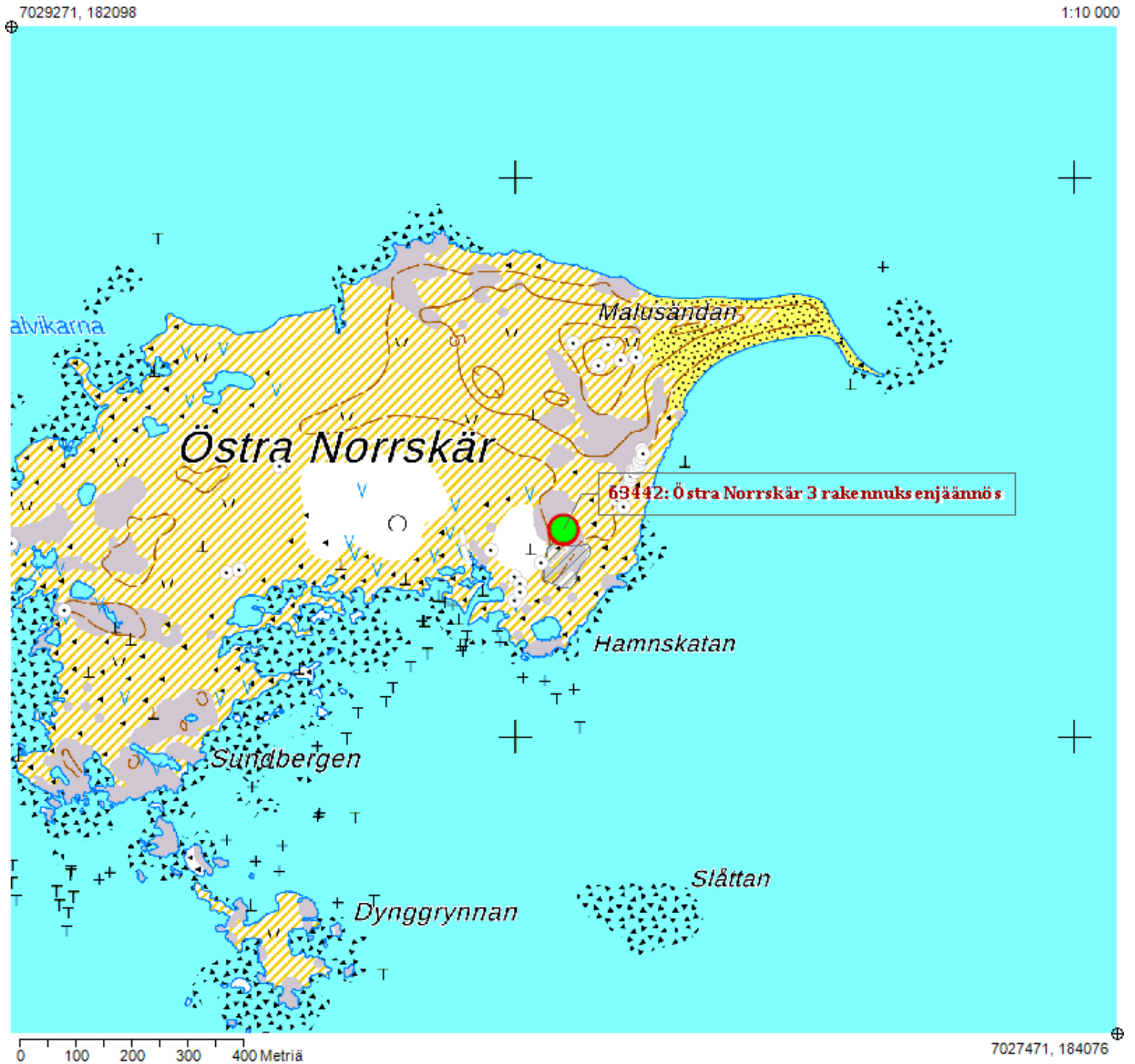

Tunnus
{79C7A6A2-2266-4423-AAC7-90B12ECC4522}
Kuvausaika
16.9.2021
Kuvauspaikan P-koordinaatti
Kuvauspaikan I-koordinaatti
Kuvaussuunta asteina
Kuvaaja
Tapani Tuovinen

Otsikko:	IMG_3595
Kuvaus:	Tiiliä.

KARTTAOTE

Kohteen numero:	63442	Kohteen nimi:	Östra Norrskär 3 rakennuksenjäännös
Kunta:	Mustasaari	Maankäyttökohde:	Halsön-Rönnskären-Norrskär (rso) + Halsönin lahdet (lvo)
P-koordinaatti:	7028371	Korkeus meren- pinnasta, ylin (m):	
I-koordinaatti:	183087	Korkeus meren- pinnasta, alin (m):	

63443

Östra Norrskär 4 kiviroykkiöt

1000008749

PERUSTIEDOT

Kohteen numero:	63443	Mj-tunnus (Museovirasto):	1000008749
Kohteen tyypin tarkenne:	Kivirakenteet	Ajoitus:	Historiallinen
Tarkenne:	Röykkiöt	Ajoituksen tarkenne:	Historiallinen
P-koordinaatti:	7028469	Korkeus meren-pinnasta, ylin (m):	2
I-koordinaatti:	183204	Korkeus meren-pinnasta, alin (m):	
Karttageometrian lähde:	GPS-mittaus, korjaamaton	Koordinaattiselitys:	korkeus röykkiön 6 kohdalta

HALLINTATIEDOT

Omistaja:	Julkiset hallintotehtävät	Vastuuhenkilö:	
Haltija:	Luontopalvelut Rannikko	Olotila:	Voimassa
Ylläpitäjä:	Luontopalvelut Rannikko	Käyttö:	Kulttuuriperinnön suojelu
Maankäyttökohde:	Halsön-Rönnskären-Norrskär (rso) + Halsönin lahdet (lvo)	Maankäyttöluokka:	Luonnonsuojeluohjelmien alue (MH)
Kiinteistötunnus:	499-488-1-0	Kiinteistön nimi:	Östra-Norrskär
Kunta:	Mustasaari		

SUOJELUTIEDOT

Laji:	Kiinteä muinaisjäännös	Historiallinen tausta:	
Rauhoitusluokka:	Ei määritelty		
Lukumäärä:	12		
Löytötapa:	Kulttuuriperintöinventointi		
Arvotus:	Ei määritelty		
Arvotuksen selitys:			
Suojelu:	Muinaismuistolaki		
Suojelun selitys:			

OMINAISUUSTIEDOT

Kunto:	Koskematon	Rajaustarkkuus:	Tarkka
Alkuperäisyys:	Täysin alkuperäinen	Rajauslähde:	Näkyvät rakenteet
Maastomerkintä:	Ei merkintää	Rajauslähteen selitys:	

KOHTEEN JA YMPÄRISTÖN KUVAUS

Taustatiedot

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Östra Nörrskärin itärannalla, nykyisestä rantaviivasta noin 33-40 metriä, Kivikkoisessa maastossa.

Kuvaus

Paikalla on 12 selvää suurehkoa kiviröykkiötä. Ne sijaitsevat lounais-koillisuuntaisessa jonossa, nykyisen rantaviivan suuntaisesti ja mitä ilmeisimmin vanhaa rantaviivaa seuraten. Röykkiöiden halkaisija pituussuunnassa on keskimäärin noin 4-5 metriä. Ne ovat huolellisesti kasattu ja ja hyvin tasakokoisista kivistä rakennettuja. Muodoltaan ne ovat soikeita ja kekomaisia sekä suhteellisen korkeita korkeuden ollessa keskimäärin noin 80 cm.

Seuraavassa röykkiöt on lueteltu etelästä pohjoiseen.

- 1) Koko 5 x 3,5 m, korkeus 80 cm, soikea, itä-länsisuuntainen.
- 2) Koko 3 x 4 m, korkeus 60 cm, soikea, itä-länsisuuntainen
- 3) Koko 5,5 x 3 m, soikea, etelä-pohjoissuuntainen
- 4) Koko 3,5 x 2,5 m, soikea, etelä-pohjoissuuntainen
- 5) Koko 5 x 3,5 m, korkeus 80 cm, soikea, itä-länsisuuntainen, keskellä kuoppa
- 6) Koko 3,5 x 3 m, korkeus 80 cm, etelä-pohjoissuuntainen
- 7) Koko 5 x 2,5 m, korkeus 1 m, etelä-pohjoissuuntainen
- 8) Koko 3 x 3m, pyöreä
- 9) Koko 4 x 2,5 m, korkeus 60 cm
- 10) Koko 3 x 3 m, korkeus 70 cm, pyöreä
- 11) Koko 2,5 x 2 m, korkeus 60 cm
- 12) Koko 4 x 2,5 m, korkeus 30 cm, matala, sijaitsee keskellä polkuaja on osittain purkautunut, itä-länsisuuntainen

Röykkiöiden funktio on epäselvä. Paikalliset ovat tulkinneet ne hautaröykkiöiksi, mutta alueen matalan korkeuden huomioon ottaen selitys ei tunnu vakuuttavalta. On myös arveltu, että ne olisivat venäläisten sotilaiden hautoja Suomen sodan ajalta tai että ne olisivat muistohautoja, ts. röykkiöt olisi rakennettu merellä hukkuneiden muistoksi. Joka tapauksessa paikan sijaintia ja luonnetta ajatellen ne liittyvät merenkulkuun, kalastukseen, hylkeenpyyntiin tms. Todennäköisimmältä tuntuu, että ne ovat olleet jonkinlaisia merimerkkejä, joissa on saattanut olla esimerkiksi jonkinlainen puupaalu tai salko pystyssä. Lisäys 2021. Pyörityneitä tasakokoisia kiviä ja lohkareita.

Kohteen rajaus

Tulkinta

Mahdollisesti merimerkkien jäännös.

Lisätiedot

TOIMENPITEET KOHTEELLE

Toimenpide:	106218	Toteutusvuosi:	2007	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:	Kaisa Lehtonen & Jouni Aarnio				
Kuvaus:	Mustasaari Norrskär inventointi, n:o 10. Asianhallinta 4880/41/2007.			Kustannukset yhteensä, €:	

Toimenpide:	127511	Toteutusvuosi:	2021	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:	Tapani Tuovinen				
Kuvaus:	Rannikko-LIFE-inventointi			Kustannukset yhteensä, €:	

KUVALIITTEET

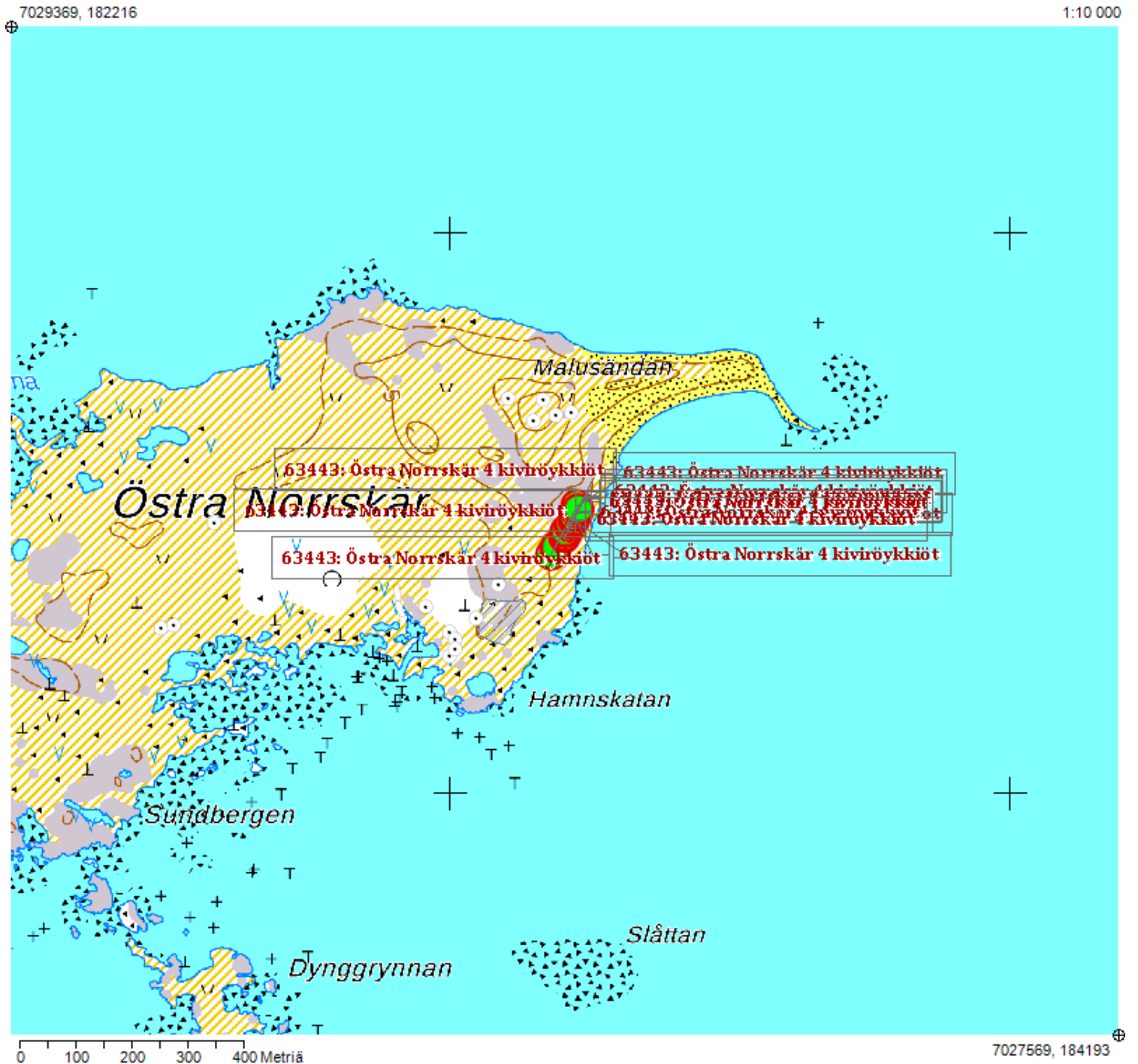

Tunnus
{6B6360A6-604D-4BEA-A655-63AB1AC08324}
Kuvausaika
16.9.2021
Kuvauspaikan P-koordinaatti
Kuvauspaikan I-koordinaatti
Kuvaussuunta asteina
Kuvaaja
Tapani Tuovinen

Otsikko:	IMG_3607
Kuvaus:	Kiviröykkiötä N.

KARTTAOTE

Kohteen numero:	63443	Kohteen nimi:	Östra Norrskär 4 kiviroykkiöt
Kunta:	Mustasaari	Maankäyttökohde:	Halsön-Rönnskären-Norrskär (rso) + Halsönin lahdet (Ivo)
P-koordinaatti:	7028469	Korkeus merenpinnasta, ylin (m):	2
I-koordinaatti:	183204	Korkeus merenpinnasta, alin (m):	

63445

Östra Norrskär 6 labyrintti

1000008753

PERUSTIEDOT

Kohteen numero:	63445	Mj-tunnus (Museovirasto):	1000008753
Kohteen tyypin tarkenne:	Kultti- ja tarinapaikat	Ajoitus:	Historiallinen
Tarkenne:	Jatulintarhat	Ajoituksen tarkenne:	Historiallinen
P-koordinaatti:	7028674	Korkeus merenpinnasta, ylin (m):	
I-koordinaatti:	183189	Korkeus merenpinnasta, alin (m):	
Kartageometrian lähde:	GPS-mittaus, korjaamaton	Koordinaattiselitys:	

HALLINTATIEDOT

Omistaja:	Julkiset hallintotehtävät	Vastuhenkilö:	
Haltija:	Luontopalvelut Rannikko	Olotila:	Voimassa
Ylläpitäjä:	Luontopalvelut Rannikko	Käyttö:	Kulttuuriperinnön suojelu
Maankäyttökohde:	Halsön-Rönnskären-Norrskär (rso) + Halsönin lahdet (lvo)	Maankäyttöluokka:	Luonnonsuojeluohjelmien alue (MH)
Kiinteistötunnus:	499-488-1-0	Kiinteistön nimi:	Östra-Norrskär
Kunta:	Mustasaari		

SUOJELUTIEDOT

Laji:	Kiinteä muinaisjäännös	Historiallinen tausta:	
Rauhoitusluokka:	Ei määritelty		
Lukumäärä:	2		
Löytötapa:	Kulttuuriperintöinventointi		
Arvotus:	Ei määritelty		
Arvotuksen selitys:			
Suojelu:	Muinaismuistolaki		
Suojelun selitys:			

OMINAISUUSTIEDOT

Kunto:	Koskematon	Rajaustarkkuus:	Tarkka
Alkuperäisyys:	Täysin alkuperäinen	Rajauslähde:	Näkyvät rakenteet
Maastomerkintä:	Ei merkintää	Rajauslähteen selitys:	

KOHTEEN JA YMPÄRISTÖN KUVAUS

Taustatiedot

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Östra Nörrskärin koillisosassa, lähes saaren korkeimmalla kohdalla, Malusändanin alueella. Maasto on loivasti kaakkoon laskevaa rinnettä, jolla kasvaa matalaa varpukasvillisuutta.

Kuvaus

Paikalla on kaksi vierekkäin sijaitsevaa jatulintarhaa, jotka ovat täysin umpeenkasvaneet ja joita ei voi maastossa silmämääräisesti enää juurikaan havaita. Rakenteet ovat kokonaan jäkälän ja variksenmarjan peittämiä; vain jalalla tunnustelemalla voi kivikehät edelleen tuntea turpeen alta. Oppaan Yngve Stolpen mukaan jatulintarhat ovat olleet näkyvissä vielä 1960-luvulla. Rinteessä ylempänä olevan jatulintarhan halkaisijaksi mitattiin arviolta noin 8 metriä. Kuvaus 2021. Loivassa E-rinteessä tasaista kivetöntä maanpintaa, jossa harvakseltaan variksenmarjavarpujen alla tunnustelemalla erottuu kiviä. Muutamassa paikassa kivien voi havaita muodostavan jonoja. Kivisen alueen läpimitta 8 m. Toista labyrinttia ei löydetty.

Kohteen rajaus

Tulkinta

Labyrintti.

Lisätiedot

TOIMENPITEET KOHTEELLE

Toimenpide:	106225	Toteutusvuosi:	2007	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:	Kaisa Lehtonen & Jouni Aarnio				
Kuvaus:	Mustasaari Norrskär inventointi, n:o 12. Asianhallinta 4880/41/2007.			Kustannukset yhteensä, €:	

Toimenpide:	127528	Toteutusvuosi:	2021	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:	Tapani Tuovinen				
Kuvaus:	Rannikko-LIFE-inventointi			Kustannukset yhteensä, €:	

KUVALIITTEET

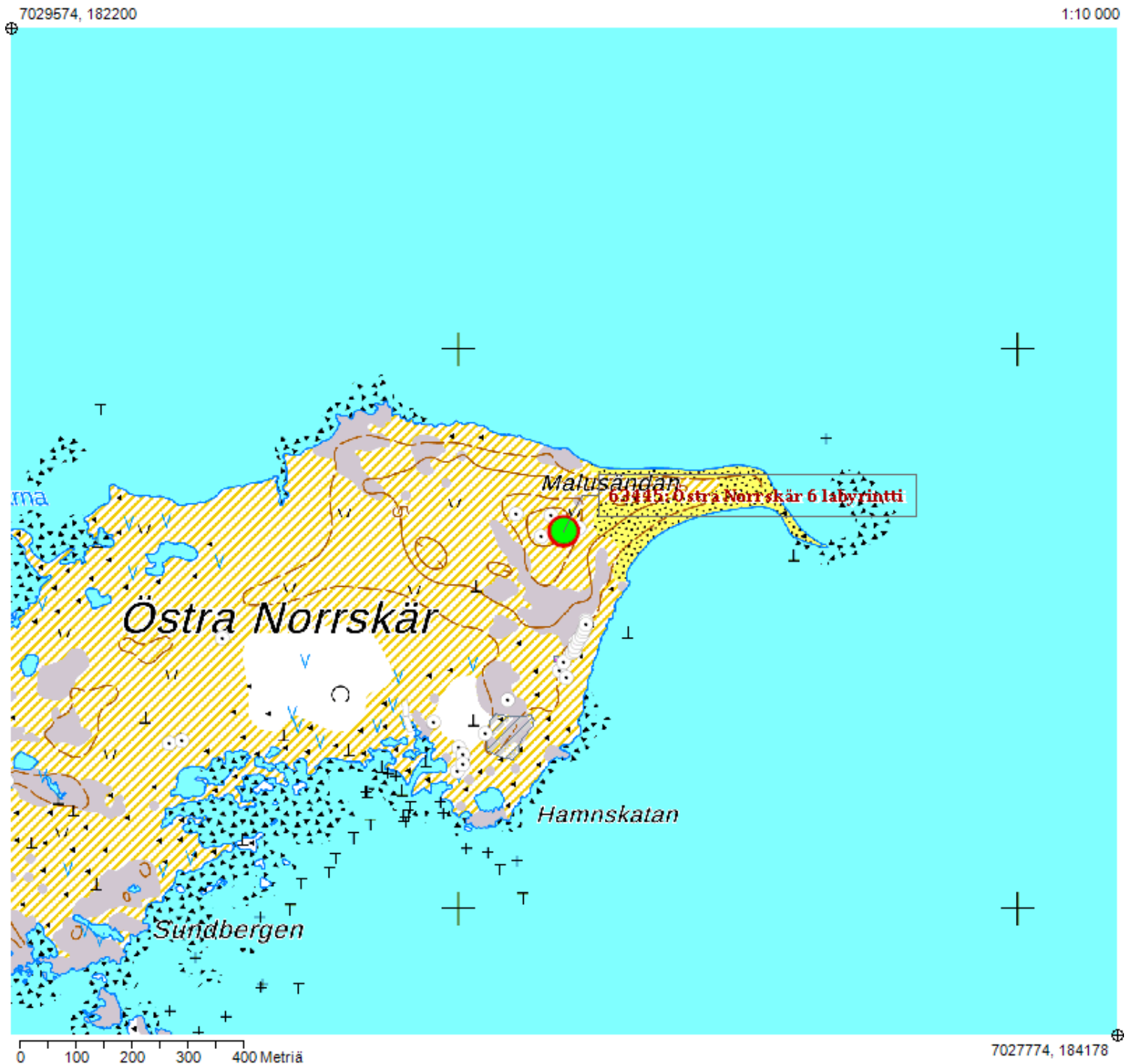

Tunnus
{DBAD8082-4B63-4E45-AF87-32B730B172B4}
Kuvausaika
16.9.2021
Kuvauspaikan P-koordinaatti
Kuvauspaikan I-koordinaatti
Kuvaussuunta asteina
Kuvaaja
Tapani Tuovinen

Otsikko:	IMG_3541
Kuvaus:	Labyrintti kuvan keskellä SW

KARTTAOTE

Kohteen numero:	63445	Kohteen nimi:	Östra Norrskär 6 labyrintti
Kunta:	Mustasaari	Maankäyttökohde:	Halsön-Rönnskären-Norrskär (rso) + Halsönin lahdet (lvo)
P-koordinaatti:	7028674	Korkeus meren- pinnasta, ylin (m):	
I-koordinaatti:	183189	Korkeus meren- pinnasta, alin (m):	

63446

Östra Norrskär 7 purjehdusmerkki

1000008754

PERUSTIEDOT

Kohteen numero:	63446	Mj-tunnus (Museovirasto):	1000008754
Kohteen tyypin tarkenne:	Liikennekohteet	Ajoitus:	Historiallinen
Tarkenne:	Merimerkit	Ajoituksen tarkenne:	1800-luku
P-koordinaatti:	7028701	Korkeus meren-pinnasta, ylin (m):	
I-koordinaatti:	183166	Korkeus meren-pinnasta, alin (m):	
Karttageometrian lähde:	GPS-mittaus, korjaamaton	Koordinaattiselitys:	

HALLINTATIEDOT

Omistaja:	Julkiset hallintotehtävät	Vastuuhenkilö:	
Haltija:	Luontopalvelut Rannikko	Olotila:	Voimassa
Ylläpitäjä:	Luontopalvelut Rannikko	Käyttö:	Kulttuuriperinnön suojelu
Maankäyttökohde:	Halsön-Rönnskären-Norrskär (rso) + Halsönin lahdet (lvo)	Maankäyttöluokka:	Luonnonsuojeluohjelmien alue (MH)
Kiinteistötunnus:	499-488-1-0	Kiinteistön nimi:	Östra-Norrskär
Kunta:	Mustasaari		

SUOJELUTIEDOT

Laji:	Ei suojeltu kohde	Historiallinen tausta:	
Rauhoitusluokka:	Ei määritelty		
Lukumäärä:	1		
Löytötapa:	Kulttuuriperintöinventointi		
Arvotus:	Ei määritelty		
Arvotuksen selitys:			
Suojelu:	Muu suojeluarvo		
Suojelun selitys:			

OMINAISUUSTIEDOT

Kunto:	Koskematon	Rajaustarkkuus:	Tarkka
Alkuperäisyys:	Täysin alkuperäinen	Rajauslähde:	Näkyvät rakenteet
Maastomerkintä:	Ei merkintää	Rajauslähteen selitys:	

KOHTEEN JA YMPÄRISTÖN KUVAUS

Taustatiedot

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Östra Norrskärin koillisosassa, saaren kaikkein korkeimmalla kohdalla, Malusändanin alueella.

Kuvaus

Museoverkon kuvaus. Yngve Stolpen mukaan paikalla on ollut sekä merimerkki että sodan aikainen hauta. Hänen mukaansa vainajien luut on myöhemmin kaivettu haudasta ylös ja viety toisaalle. Lahonneesta merimerkistä lienee tällä hetkellä jäljellä ainoastaan neljä kivikasaa, jotka ovat neliön muotoisessa muodostelmassa. Kivikasojen keskellä on suurehko kuoppa, lieneekö auki kaivettu hauta? Kotiseutuyhdistyksen kartassa kohteen selitys on: Platsen för en hög spira som igenkänningsmärke och för lotsamas signalering. Kuvaus 2021. Saaren korkeimmalla huipulla on maahan kaivettu pyöreä kuoppa, jonka läpimitta on 5 m ja syvyys 1.2 m. Merimerkin nelijalkainen jalusta on rakennettu 2x4 ja 4x4 tuuman sahatavarasta kuopan päälle siten, että merkin pystysalko tukeutuu kiviröykkiöön kuopan pohjalla ja tukijalat kuopan reunoilla oleviin kivikasoihin, jotka koostuvat pyörityneistä tasakokoisista kivistä. Huippumerkiksi on pystysalkoon naulattu viisi vaakasuoraa tasapitkää lautaa ja viisi näitä vastaan kohtisuorassa olevaa lautaa. Pystysalko on katkennut ja huippumerkki pudonnut maahan.

Kohteen rajaus

Tulkinta

Merimerkin (rakennettu 1883) tukijalkojen kiviröykkiöiden jäännökset. Vuoden 1891 merimerkkiluettelossa (s. 184) Östra Norrskärin merimerkin kuvaus on seuraava: "Består av en spira upprätthållen av 4 stöttor, å hvars topp är anbragt en genombruten likbent triangel med spetsen uppåt. Tjenar att från sjön anvisa inloppet i Norrskärs farled till Nikolaistad." Nykyinen rikkoutunut puinen rakennelma ei siten ole alkuperäinen. Paikalle on kaivettu kuoppa, jotta tanko saataisiin tuetuksi maahan mahdollisimman pitkällä tukipisteen alapuolelle ulottuvalla tangon osalla, joka kestää paremmin myrskyn aiheuttamaa vääntöä. Inventoinnissa 2007 mainittu perimätiedon hauta ei siten ole kuopan ensisijainen selitys, mutta ei myöskään poissuljettu.

Lisätiedot

TOIMENPITEET KOHTEELLE

Toimenpide:	106226	Toteutusvuosi:	2007	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:	Kaisa Lehtonen & Jouni Aarnio				
Kuvaus:	Mustasaari Norrskär inventointi, n:o 13. Asianhallinta 4880/41/2007..			Kustannukset yhteensä, €:	

Toimenpide:	127648	Toteutusvuosi:	2021	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:	Tapani Tuovinen				
Kuvaus:	Rannikko-LIFE-inventointi			Kustannukset yhteensä, €:	

KUALIITTEET

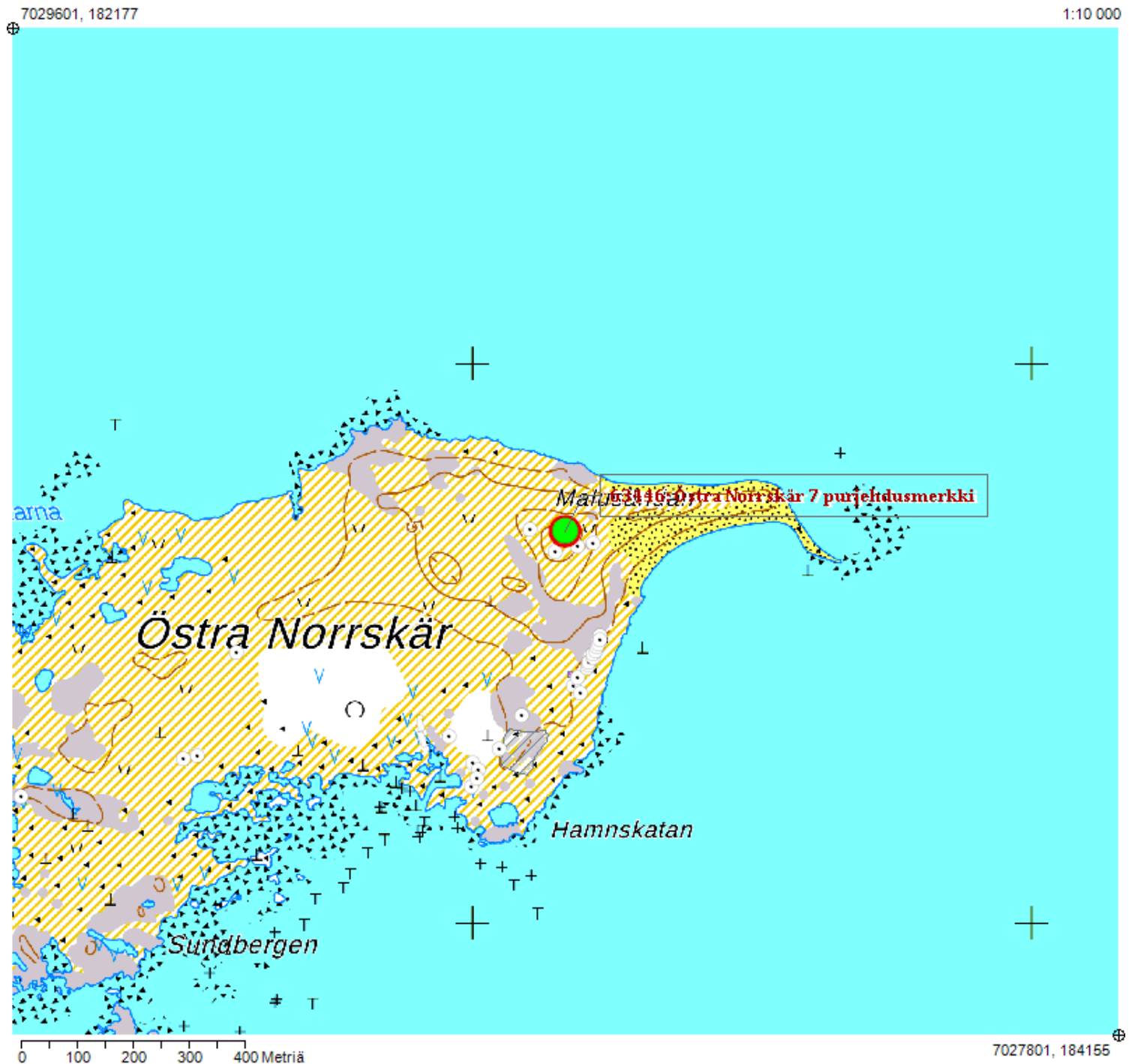

Tunnus
{CE9B2EB0-4072-4D56-880B-E353A216EE05}
Kuvausaika
16.9.2021
Kuvauspaikan P-koordinaatti
Kuvauspaikan I-koordinaatti
Kuvaussuunta asteina
Kuvaaja
Tapani Tuovinen

Otsikko:	IMG_3535
Kuvaus:	Merimerkki S

KARTTAOTE

Kohteen numero:	63446	Kohteen nimi:	Östra Norrskär 7 purjehdusmerkki
Kunta:	Mustasaari	Maankäyttökohde:	Halsön-Rönnskären-Norrskär (rso) + Halsönin lahdet (lvo)
P-koordinaatti:	7028701	Korkeus merenpinnasta, ylin (m):	
I-koordinaatti:	183166	Korkeus merenpinnasta, alin (m):	

63447

Östra Norrskär 8 rakennuksenjäännös

1000008755

PERUSTIEDOT

Kohteen numero:	63447	Mj-tunnus (Museovirasto):	1000008755
Kohteen tyypin tarkenne:	Asuinpaikat	Ajoitus:	Historiallinen
Tarkenne:	Talonpohjat	Ajoituksen tarkenne:	Historiallinen
P-koordinaatti:	7028664	Korkeus merenpinnasta, ylin (m):	10
I-koordinaatti:	183148	Korkeus merenpinnasta, alin (m):	
Karttageometrian lähde:	GPS-mittaus, korjaamaton	Koordinaattiselitys:	

HALLINTATIEDOT

Omistaja:	Julkiset hallintotehtävät	Vastuuhenkilö:	
Haltija:	Luontopalvelut Rannikko	Olotila:	Voimassa
Ylläpitäjä:	Luontopalvelut Rannikko	Käyttö:	Kulttuuriperinnön suojelu
Maankäyttökohde:	Halsön-Rönnskären-Norrskär (rso) + Halsönin lahdet (lvo)	Maankäyttöluokka:	Luonnonsuojeluohjelmien alue (MH)
Kiinteistötunnus:	499-488-1-0	Kiinteistön nimi:	Östra-Norrskär
Kunta:	Mustasaari		

SUOJELUTIEDOT

Laji:	Kiinteä muinaisjäännös	Historiallinen tausta:	
Rauhoitusluokka:	Ei määritelty		
Lukumäärä:	1		
Löytötapa:	Kulttuuriperintöinventointi		
Arvotus:	Ei määritelty		
Arvotuksen selitys:			
Suojelu:	Muinaismuistolaki		
Suojelun selitys:			

OMINAISUUSTIEDOT

Kunto:	Koskematon	Rajaustarkkuus:	Tarkka
Alkuperäisyys:	Täysin alkuperäinen	Rajauslähde:	Näkyvät rakenteet
Maastomerkintä:	Ei merkintää	Rajauslähteen selitys:	

KOHTEEN JA YMPÄRISTÖN KUVAUS

Taustatiedot

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Östra Nörrskärin kaakkoisosassa, saaren korkeimmalla kohdalla, Malusändanin alueella.

Kuvaus

Paikalla on rakennuksen perustus, joka on keskeltä tiheän ja matalan katajikon peitossa. Perimätiedon mukaan rakennus on luotsivahdin asuinrakennus 1600-1700-luvulta. Rakennuksen koko on noin 8 x 10 metriä. Sen keskellä on uunin perustus. Edellisestä noin 24 metriä koilliseen on kiviröykkiö (halkaisija 4 m), jonka funktiosta ei ole tietoa. Röykkiö on matala ja osittain katajan peitossa. Kuvaus 2021. Tasaiselle huipulle enemmän vähemmän pyöristyneistä lohkareista ladottu nelisivuinen kivijalka, jonka nurkkakivet erottuvat parhaiten. Leveys 6.8 m, pituus 9.2 m (SSW-NNE). Keskellä noin 1.0 m korkea pyöreä katajan peittämä maakumpu, jossa kiviä ja lohkareita.

Kohteen rajaus

Tulkinta

Rakennuksenjäännös, joka liittyy johonkin muuhun kuin kalastukseen, kaiketi luotsaukseen.

Lisätiedot

Inventointiraportin kohde 14. Asianhallinta 4880/41/2007. Kirjasi J. Aarnio 21.1.2008.

TOIMENPITEET KOHTEELLE

Toimenpide:	106223	Toteutusvuosi:	2007	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:	Mustasaari Norrskär inventointi				
Kuvaus:	Mustasaari Norrskär inventointi			Kustannukset yhteensä, €:	

Toimenpide:	127650	Toteutusvuosi:	2021	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:	Tapani Tuovinen				
Kuvaus:	Rannikko-LIFE-inventointi			Kustannukset yhteensä, €:	

Toimenpide:	129716	Toteutusvuosi:	2022	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Aluskasvillisuuden raivaus			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Ehdotettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:					
Kuvaus:	Katajan raivaaminen rakennuksenjäännöksen sisäpuolelta.			Kustannukset yhteensä, €:	

KUVALIITTEET

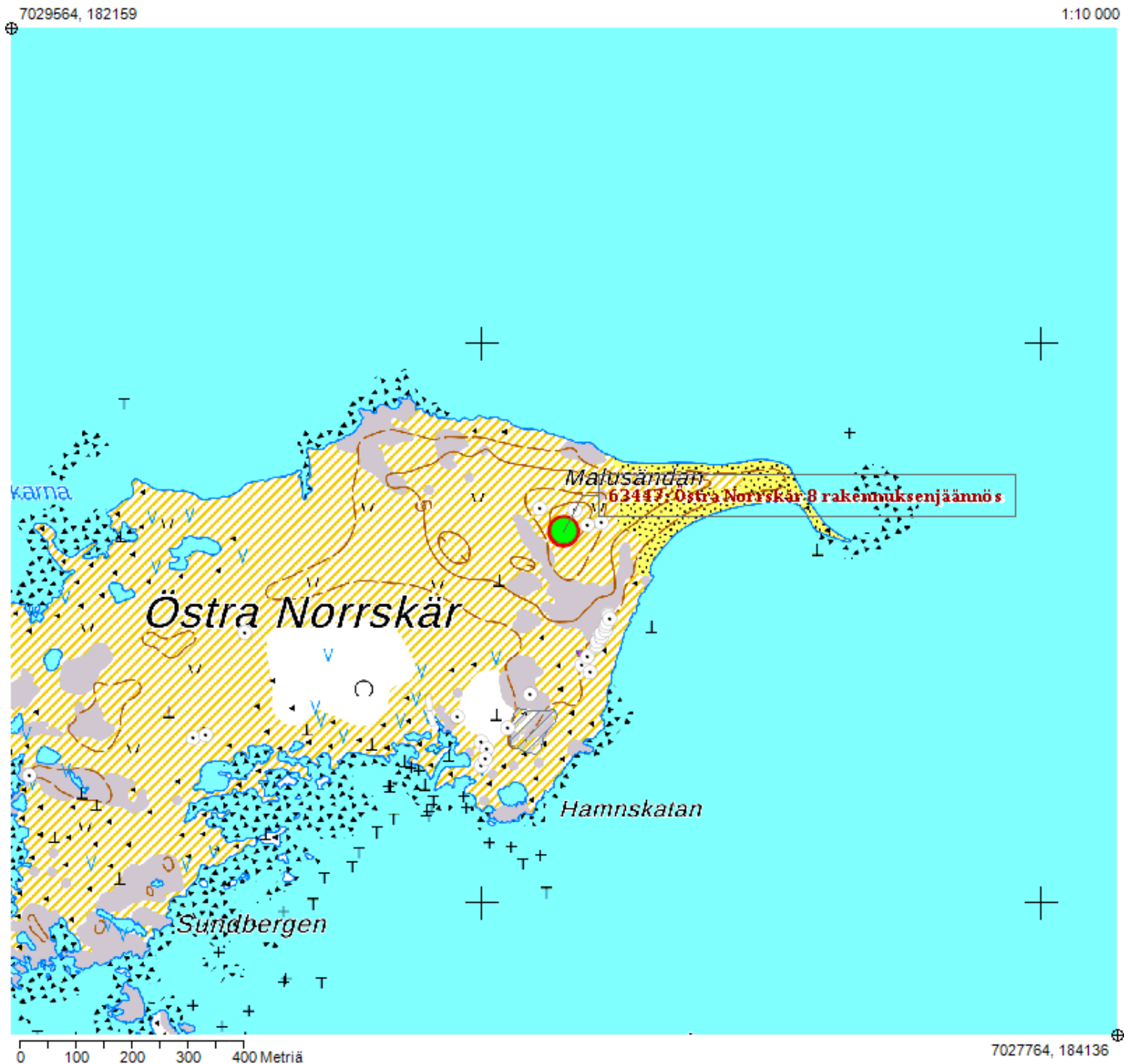

Tunnus
{0F08EA9C-3631-4B4D-B3C3-2AF4137D2B50}
Kuvausaika
16.9.2021
Kuvauspaikan P-koordinaatti
Kuvauspaikan I-koordinaatti
Kuvaussuunta asteina
Kuvaaja
Tapani Tuovinen

Otsikko:	IMG_3549
Kuvaus:	Rakennuksenjäännös E.

KARTTAOTE

Kohteen numero:	63447	Kohteen nimi:	Östra Norrskär 8 rakennuksenjäännös
Kunta:	Mustasaari	Maankäyttökohde:	Halsön-Rönnskären-Norrskär (rso) + Halsönin lahdet (lvo)
P-koordinaatti:	7028664	Korkeus meren- pinnasta, ylin (m):	10
I-koordinaatti:	183148	Korkeus meren- pinnasta, alin (m):	

63454

Östra Norrskär 9 rakkakuopat

1000008756

PERUSTIEDOT

Kohteen numero:	63454	Mj-tunnus (Museovirasto):	1000008756
Kohteen tyypin tarkenne:	Kivirakenteet	Ajoitus:	Historiallinen
Tarkenne:	Rakkakuopat	Ajoituksen tarkenne:	Historiallinen
P-koordinaatti:	7028704	Korkeus meren-pinnasta, ylin (m):	
I-koordinaatti:	183103	Korkeus meren-pinnasta, alin (m):	
Karttageometrian lähde:	GPS-mittaus, korjaamaton	Koordinaattiselitys:	

HALLINTATIEDOT

Omistaja:	Julkiset hallintotehtävät	Vastuhenkilö:	
Haltija:	Luontopalvelut Rannikko	Olotila:	Voimassa
Ylläpitäjä:	Luontopalvelut Rannikko	Käyttö:	Kulttuuriperinnön suojelu
Maankäyttökohde:	Halsön-Rönnskären-Norrskär (rso) + Halsönin lahdet (lvo)	Maankäyttöluokka:	Luonnonsuojeluohjelmien alue (MH)
Kiinteistötunnus:	499-488-1-0	Kiinteistön nimi:	Östra-Norrskär
Kunta:	Mustasaari		

SUOJELUTIEDOT

Laji:	Kiinteä muinaisjäännös	Historiallinen tausta:	
Rauhoitusluokka:	Ei määritelty		
Lukumäärä:	2		
Löytötapa:	Kulttuuriperintöinventointi		
Arvotus:	Ei määritelty		
Arvotuksen selitys:			
Suojelu:	Muinaismuistolaki		
Suojelun selitys:			

OMINAISUUSTIEDOT

Kunto:	Koskematon	Rajaustarkkuus:	Tarkka
Alkuperäisyys:	Täysin alkuperäinen	Rajauslähde:	Näkyvät rakenteet
Maastomerkintä:	Ei merkintää	Rajauslähteen selitys:	

KOHTEEN JA YMPÄRISTÖN KUVAUS

Taustatiedot

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Östra Nörrskärin koillisosassa, saaren korkeimman kohdan länsipuolella.

Kuvaus

Paikalla on luontaista rakkakivikkoa, jossa on kaksi todennäköisesti ihmisen tekemää kuopannetta. Kivikko on noin 7 m pitkä ja ikään kuin kaksiosainen. Kuoppien syvyys noin 0.7 m.

Kohteen rajaus

Tulkinta

Mahdollisesti säilytyskuoppia.

Lisätiedot

TOIMENPITEET KOHTEELLE

Toimenpide:	106224	Toteutusvuosi:	2007	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:	Kaisa Lehtonen & Jouni Aarnio				
Kuvaus:	Mustasaari Norrskär inventointi, n:o 15. Asianhallinta 4880/41/2007.			Kustannukset yhteensä, €:	

Toimenpide:	127687	Toteutusvuosi:	2021	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:	Tapani Tuovinen				
Kuvaus:	Rannikko-LIFE-inventointi			Kustannukset yhteensä, €:	

KUVALIITTEET

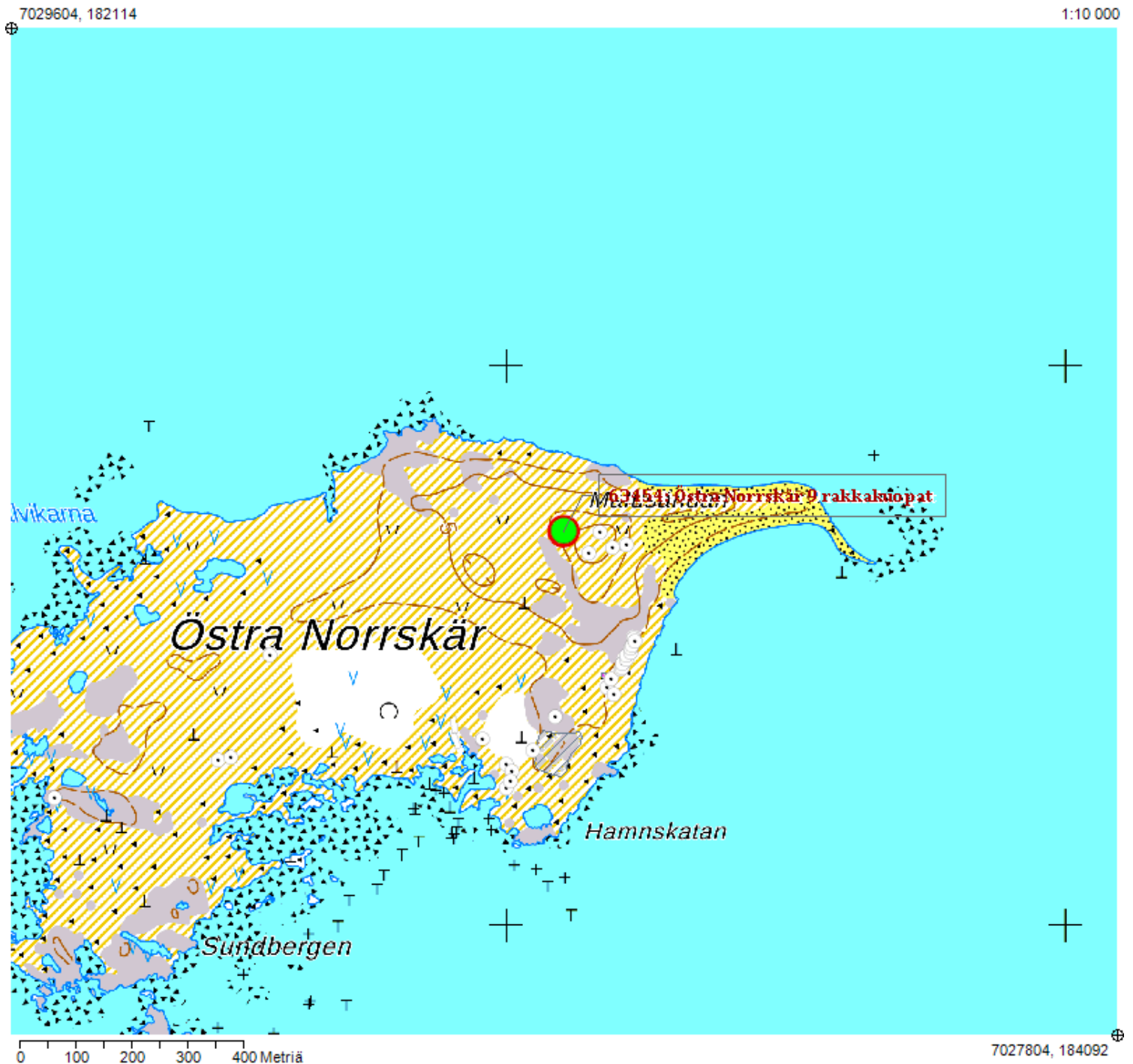

Tunnus
{742E2173-1E05-4DD8-9B08-D050EE7F4419}
Kuvausaika
16.9.2021
Kuvauspaikan P-koordinaatti
Kuvauspaikan I-koordinaatti
Kuvaussuunta asteina
Kuvaaja
Tapani Tuovinen

Otsikko:	IMG_3551
Kuvaus:	Rakkakuopat N.

KARTTAOTE

Kohteen numero:	63454	Kohteen nimi:	Östra Norrskär 9 rakkakuopat
Kunta:	Mustasaari	Maankäyttökohde:	Halsön-Rönnskären-Norrskär (rso) + Halsönin lahdet (lvo)
P-koordinaatti:	7028704	Korkeus meren- pinnasta, ylin (m):	
I-koordinaatti:	183103	Korkeus meren- pinnasta, alin (m):	

63455

Östra Norrskär 10 kalatuvat

1000008757

PERUSTIEDOT

Kohteen numero:	63455	Mj-tunnus (Museovirasto):	1000008757
Kohteen tyypin tarkenne:	Asuinpaikat	Ajoitus:	Historiallinen
Tarkenne:	Talonpohjat	Ajoituksen tarkenne:	Historiallinen
P-koordinaatti:	7028297	Korkeus meren-pinnasta, ylin (m):	
I-koordinaatti:	182495	Korkeus meren-pinnasta, alin (m):	
Karttageometrian lähde:	GPS-mittaus, korjaamaton	Koordinaattiselitys:	

HALLINTATIEDOT

Omistaja:	Julkiset hallintotehtävät	Vastuhenkilö:	
Haltija:	Luontopalvelut Rannikko	Olotila:	Voimassa
Ylläpitäjä:	Luontopalvelut Rannikko	Käyttö:	Kulttuuriperinnön suojelu
Maankäyttökohde:	Halsön-Rönnskären-Norrskär (rso) + Halsönin lahdet (lvo)	Maankäyttöluokka:	Luonnonsuojeluohjelmien alue (MH)
Kiinteistötunnus:	499-488-1-0	Kiinteistön nimi:	Östra-Norrskär
Kunta:	Mustasaari		

SUOJELUTIEDOT

Laji:	Kiinteä muinaisjäännös	Historiallinen tausta:	
Rauhoitusluokka:	Ei määritelty		
Lukumäärä:	2		
Löytötapa:	Kulttuuriperintöinventointi		
Arvotus:	Ei määritelty		
Arvotuksen selitys:			
Suojelu:	Muinaismuistolaki		
Suojelun selitys:			

OMINAISUUSTIEDOT

Kunto:	Koskematon	Rajaustarkkuus:	Tarkka
Alkuperäisyys:	Täysin alkuperäinen	Rajauslähde:	Näkyvät rakenteet
Maastomerkintä:	Ei merkintää	Rajauslähteen selitys:	

KOHTEEN JA YMPÄRISTÖN KUVAUS

Taustatiedot

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee suurin piirtein Östra Nörrskärin eteläosassa, nykyisestä rantaviivasta noin 110 metriä. Maasto on alueella erittäin kivikkoista.

Kuvaus

Museoverkon kuvaus.. Paikalla on ainakin 2 rakennuksen perustusta, vanhojen kalamajojen pohjia, joista jäljellä ovat ainoastaan rakennusten reunakivet. Perustuksista itäinen on kooltaan 3,5 x 3 metriä, tulisija on pohjoisnurkassa. Läntinen perustus on 3,5 x 3,5 metriä ja uuni on etelänurkassa. Perustus on täysin katajikon peittämä. Mahdollisesti saarella on muitakin kalamajojen pohjia, mutta saarta ei ajan puutteen vuoksi saatu todennäköisesti täysin kartoitettua. Vuoden 2021 inventoinnissa läntisempää kalatuvan jäännöstä ei löydetty. Itäisempi kalatuvan jäännös on tasainen paikka lohkariekkossa. Paikalla on maakumpu, jota reunustaa kolme lohkaretta, joiden sivut muodostavat suoran kulman. Maakummun päällä punatiilen sirpaleita, palaneita kiviä ja ruostunutta rautaa.

Kohteen rajaus

Tulkinta

Kalatuvan jäännös.

Lisätiedot

TOIMENPITEET KOHTEELLE

Toimenpide:	106221	Toteutusvuosi:	2007	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:	Kaisa Lehtonen & Jouni Aarnio				
Kuvaus:	Mustasaari Norrskär inventointi n:o 16. Asianhallinta 4880/41/2007.			Kustannukset yhteensä, €:	

Toimenpide:	127692	Toteutusvuosi:	2021	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:	Tapani Tuovinen				
Kuvaus:	Rannikko-LIFE-inventointi			Kustannukset yhteensä, €:	

KUVALIITTEET

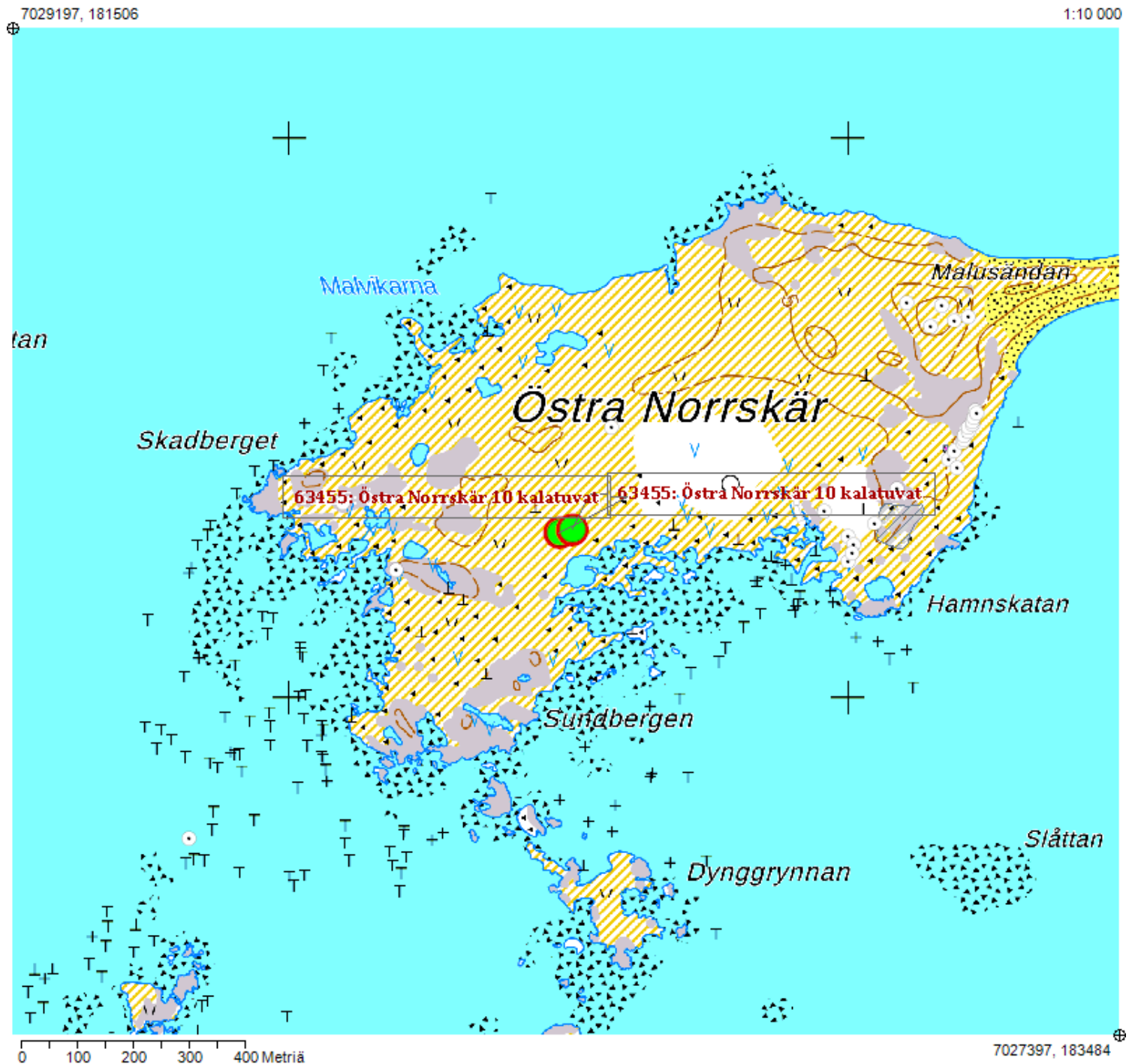

Tunnus
{DCD1B17E-7DC1-44BB-B641-38444CE869CB}
Kuvausaika
16.9.2021
Kuvauspaikan P-koordinaatti
Kuvauspaikan I-koordinaatti
Kuvaussuunta asteina
Kuvaaja
Tapani Tuovinen

Otsikko:	IMG_3556
Kuvaus:	Kalatuvan tulisija

KARTTAOTE

Kohteen numero:	63455	Kohteen nimi:	Östra Norrskär 10 kalatuvat
Kunta:	Mustasaari	Maankäyttökohde:	Halsön-Rönnskären-Norrskär (rso) + Halsönin lahdet (Ivo)
P-koordinaatti:	7028297	Korkeus meren- pinnasta, ylin (m):	
I-koordinaatti:	182495	Korkeus meren- pinnasta, alin (m):	

64006

Lappörarna 1 kivistykkiöt

1000018133

PERUSTIEDOT

Kohteen numero:	64006	Mj-tunnus (Museovirasto):	1000018133
Kohteen tyypin tarkenne:	Hautapaikat	Ajoitus:	Rautakautinen
Tarkenne:	Hautaröykkiöt	Ajoituksen tarkenne:	Rautakautinen
P-koordinaatti:	7039914	Korkeus meren-pinnasta, ylin (m):	11
I-koordinaatti:	210445	Korkeus meren-pinnasta, alin (m):	
Karttageometrian lähde:	GPS-mittaus, korjaamaton	Koordinaattiselitys:	

HALLINTATIEDOT

Omistaja:	Julkiset hallintotehtävät	Vastuhenkilö:	
Haltija:	Luontopalvelut Rannikko	Olotila:	Voimassa
Ylläpitäjä:	Luontopalvelut Rannikko	Käyttö:	Kulttuuriperinnön suojelu
Maankäyttökohde:	Merenkurkun saaristo (rso)	Maankäyttöluokka:	Luonnonsuojeluohjelmien alue (MH)
Kiinteistötunnus:	499-480-8-35	Kiinteistön nimi:	Lappören I
Kunta:	Mustasaari		

SUOJELUTIEDOT

Laji:	Kiinteä muinaisjäännös	Historiallinen tausta:	
Rauhoitusluokka:	Ei määritelty		
Lukumäärä:	2		
Löytötapa:	Ei määritelty		
Arvotus:	Maailmanperintöalue, ydinalue		
Arvotuksen selitys:			
Suojelu:	Muinaismuistolaki		
Suojelun selitys:			

OMINAISUUSTIEDOT

Kunto:	Koskematon	Rajaustarkkuus:	Tarkka
Alkuperäisyys:	Täysin alkuperäinen	Rajauslähde:	Näkyvät rakenteet
Maastomerkintä:	Ei merkintää	Rajauslähteen selitys:	

KOHTEEN JA YMPÄRISTÖN KUVAUS

Taustatiedot

Kohde on merkitty maastokarttaan nimellä Jungfrudans eli jatulintarha. Maastossa ei havaittu merkkejä jatulintarhasta 2021.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Lappörarnan lounaisosassa, etelä-pohjoissuuntaisen lahden koillispuolella olevan mäen kivisen laen kaakkoisreunalla. Ylärinne laskee jyrkästi etelään ja lounaaseen. Kasvillisuus on kuusivaltaista sekapuustoista tuoretta kangasta ja maaperä kivistä moreenia.

Kuvaus

Rakkakivikon laelle rakennettu pyöreä kiviroykkiö, joka on rakenteellisesti lähinnä hautaraunio. Pyörityneitä tasakokoisia kiviä, noin 1-20 kg. Poronjäkälän ja sammaleen peitossa. Pituus 5.3 m (W-E), leveys 5.0 m, korkeus 0.6 m. Keskellä 0.6 m:n syvyinen kraateri.

Kohteen rajaus

Yksittäiset rökkiöt rajautuvat maanpinnalle näkyvin osin halkaisijaltaan 1,7 m ja 4,5 m kokoisille ympyränmuotoisille alueille 11 m etäisyydelle toisistaan luode-kaakkoisuuntaisesti.

Tulkinta

Rautakauden tyyppin hautaraunio., paikan korkeuden perusteella nuoremmalta rautakaudelta tai keskiajalta. Pienemmällä rökkiöllä ei tulkintaa.

Laurila ja Tolonen 2010: Suurempi rökkiö on kohteen sijainnin perusteella mahdollisesti jonkinlainen merimerkki. Pienemmän rökkiön funktiosta ei ole selvyyttä. Kohteet ajoittuvat historialliselle ajalle.

Museoverkko: Todennäköisesti kysymyksessä eivät ole lainkaan rökkiöt, vaan kaksi luontaiseen kivikkoon kaivettua säilytyskuoppa, joista isompi on avattu ja pienempi on avaamaton. Kohteet ajoittuvat historialliselle ajalle.

Lisätiedot

Kuvaus 2010. x=7042 870, y=3210 495, z=11 m mpy (pieni rökkiö)

x=7042 863, y=3210 504, z=11 m mpy (suuri rökkiö)

Kohteessa on kaksi rökkiötä, jotka sijaitsevat 11 m etäisyydellä toisistaan. Kaakonpuoleinen suurempi rökkiö on rakennettu puuttomaan kivikkoon. Rökkiö on halkaisijaltaan 4,5 m kokoinen ja 60 cm korkea, ja se on koottu enimmäkseen pienistä 20-30 cm kokoisista kivistä. Rökkiö on muodoltaan pyöreä ja sen keskellä on suppilomainen pyöreä kuoppa, jonka halkaisija on 1,5 m ja syvyys 60 cm. Rökkiön muoto on hyvin selkeä. Rökkiön pinnalla kasvaa jäkälää ja sammalta.

Pienempi luoteenpuoleinen rökkiö on pyöreähkö epämääräisen muotoinen, halkaisijaltaan n. 1,7 m. Rökkiö on matala ja se on koottu n. 20-30 cm kokoisista kivistä. Rökkiö on sammaleen ja jäkälän peittämä. Pienemmän rökkiön kohdalla on enemmän turvetta ja muuta kasvillisuutta ja se on paljon heikommin erottuva.

TOIMENPITEET KOHTEELLE

Toimenpide:	71799	Toteutusvuosi:	2010	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:	V.-A. Laurila & S. Tolonen				
Kuvaus:	Kulttuuriperintöinventointi			Kustannukset yhteensä, €:	

Toimenpide:	127415	Toteutusvuosi:	2021	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:	Tapani Tuovinen				
Kuvaus:	Rannikko-LIFE-inventointi			Kustannukset yhteensä, €:	

KUVALIITTEET

Tunnus
{BFADDEE8-8881-480A-B4D6-644CB4CC525A}
Kuvausaika
14.7.2010
Kuvauspaikan P-koordinaatti
Kuvauspaikan I-koordinaatti
Kuvaussuunta asteina
Kuvaaja
V.-A. Laurila

Otsikko:	LAPPÖRARNA1_PIENI_RÖYKKIÖ
Kuvaus:	etusasssa varjossa pieniröykkiö, takana aukiolla suurempi

Otsikko:	LAPPÖRARNA1_SUURI_RÖYKKIÖ
Kuvaus:	

Otsikko:	IMG_3385
Kuvaus:	Hautaraunio NW

Tunnus
{930EDE03-5AA5-4120-A8B5-70F30770E8F7}
Kuvausaika
14.7.2010
Kuvauspaikan P-koordinaatti
Kuvauspaikan I-koordinaatti
Kuvaussuunta asteina
Kuvaaja
V.-A. Laurila

Tunnus
{1EC887EC-0127-4585-81A1-992B99016ECF}
Kuvausaika
31.8.2021
Kuvauspaikan P-koordinaatti
Kuvauspaikan I-koordinaatti
Kuvaussuunta asteina
Kuvaaja
Tapani Tuovinen

KARTTAOTE

Kohteen numero:	64006	Kohteen nimi:	Lappörarna 1 kiviröykkiöt
Kunta:	Mustasaari	Maankäyttökohde:	Merenkurkun saaristo (rso)
P-koordinaatti:	7039914	Korkeus meren- pinnasta, ylin (m):	11
I-koordinaatti:	210445	Korkeus meren- pinnasta, alin (m):	

